
BÖLÜM - 9

KONGRELER,
SEMPOZYUMLAR,
SEMİNERLER,
KURULTAYLAR,
ÇALIŞTAYLAR,
PANELLER,
SÖYLEŞİLER ...

45.DÖNEM ÇALIŞMA
RAPORU 2016 - 2018

TÜRKİYE 20. KÖMÜR KONGRESİ (4 Mayıs 2016 - ZONGULDAK)

SUNUŞ:

Odamız tarafından Zonguldak' ta düzenlenen ve 04 Mayıs Çarşamba günü yapılan açılış konuşmalarıyla başlayan Türkiye 20. Kömür Kongresi, 06 Mayıs 2016 tarihinde yapılan kapanış oturumu ile sona erdi. Çok sayıda delegenin katıldığı ve 32 bildirinin sunulduğu Kongre' de "Kömür, Enerji ve Termik Santraller" konulu bir de panel düzenlenmiştir.

Ayrıca, sektörde yaşanan teknolojik gelişmelerin yer aldığı çok sayıda firmanın katıldığı sergi de kongre süresince ziyaretçilere açık tutulmuştur.

AÇILIŞ KONUŞMASI:

Sayın Milletvekillerim,
Sayın Valim ve Belediye Başkanım,
Sayın Birlik Başkanım,
Demokratik Kitle Örgütlerinin Saygıdeğer Başkan ve Yöneticileri,
Sevgili Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,
Saygıdeğer Basın Emekçileri,

Hepinizi 45. Dönem Maden Mühendisleri Odası Genel Merkezi, 5 Şubesi, 2 Bölge Temsilciliği, 52 il Temsilciliği ve 16.500 üyemiz adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla ve en içten duygularıyla selamlıyorum.

20. Türkiye Kömür Kongresi'ne hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Saygıdeğer Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,
TMMOB Maden Mühendisleri Odası, küresel ve ulusal ölçekte madenciliğin gelişimi, sorunlarının önlenmesi ve giderilmesine yönelik idari, teknik, hukuksal ve politik süreçlerin öznesi olan demokratik mesleki kitle örgütüdür. Bu amaçla ülkemizin gelişimi, halkımızın refahının yükseltilmesi, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın gelişimi için bilimsel kongreler ve sempozyumlar yapmak öncelikli görevlerimiz arasındadır.

Bu nedenle; yaşadığımız yüzyılda, çeşitlenerek ve derinleşerek küresel bir krize dönüşen başta enerji olmak üzere madencilik sorunlarının çözümlenmesi amacıyla maden mühendisliği temelinde kamusal yararın ve bilimin ışığında toplumcu politika ve ilkelerin oluşturulması ile hayata geçirilmesi yönünde çalışmalar yapmak odamız için bir zorunluluktur.

Bu kapsamdaki çalışmaların en önemlilerinden biri de "Türkiye Kömür Kongresi" dir. Odamız tarafından yirminci kez düzenlenen kongremiz sadece kömür madenciliği ve enerji üzerine değil, işçi sağlığı ve güvenliği alanından çalışma ilişkilerine, maden hukukundan, madencilik politikalarına kadar her alanda akademisyenlerimiz ve meslektaşlarımız tarafından üretilen çalışmaların en geniş kesimlerce paylaşılmasını ve tartışılmasını amaçlayan önemli bir platform olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Kongre kapsamında bilim insanlarının, uzmanların yoğun emekle hazırladıkları bildirimler, siz katılımcıların katkıları ve bunların sonucunda hazırlanacak sonuç bildirisinin ilgili bakanlıkların bürokratları ve siyasal iktidarca önemsenmesi gerekmektedir.

Ancak ne yazık ki 1978 yılından itibaren 20. sini düzenlemekte olduğumuz Kömür Kongrelerinde madenciliğin ve yaşamın her alanında, meslektaşlarımız ve bilim insanlarımız tarafından üretilmiş ve doğruluğu kabul edilmiş olan bilgilere ve gerçeklere kulaklar tıkanmıştır.

Maden Mühendisleri Odası olarak üyelerimizden aldığımız güç ve bilgi ile bakın neler söylemişiz ve söylediklerimizin doğruluğu bizleri reddedenler tarafından bugün nasıl kabul görmüştür.

"Ulusal bir madencilik politikası olmalıdır." demişiz ve Oda olarak yayınlamışız. Ancak bunun tam tersi yapıldı ve ülkemizde madencilik politikasızlaştırıldı, kuralsızlaştırıldı.

Son 13 yılda Maden Kanunu 3 kez değiştirildi. Son değişiklik tam anlamıyla yürürlüğe girmeden yeni bir maden kanununa ihtiyaç duyulduğu herkes tarafından söylenmeye başladı.

Kanunlara aykırı genelgeler ve tebliğler yayınlanmaya başlandı. Genelgeler mahkemeler tarafından iptal edilmesine rağmen yaşamın her alanında süren hukuk tanımazlık bu alanda da devam ederek mahkeme kararları uygulanmamaktadır.

"Madencilik ülke sanayisinin gelişimi için ucuz ve güvenilir hammadde ihtiyacımızı karşılayacak şekilde planlanmalıdır." demişiz. Ancak hala ham cevher ihracatı sürmektedir ve ne yazık ki aynı cevherler yurtdışında işlendikten sonra sanayicimiz tarafından ithal edilmektedir.

"Enerjinin güvenilirliği için dışa bağımlılığın azaltılması ve yerli kaynakların kullanım oranının artırılması gereklidir." demişiz. Buna karşın ülkemiz ithal kömür ve doğal gaz cennetine dönüştürülmüştür. Söylediklerimizin sonuçlarının nelere mal olabileceğinin anlaşılması için bir uçağın düşürülmesine ve sonuçlarına gerek yoktu. Sayın Bakan tarafından "enerjide yerli kaynakların kullanım oranını artıracamız" şeklinde ki benzer açıklamalar çok ama çok geç kalınmış açıklamalardır.

"Ülke sanayisinin gelişimi için uluslararası rekabete karşı başta kömür madenciliği olmak üzere tüm madencilik sektörü korunmalı, teşvik edilmeli ve desteklenmelidir." demişiz. Söylediklerimizin önemi ve anlamı ancak Rusya ile yaşadığımız uçak krizinden sonra anlaşılmıştır. Cumhurbaşkanı tarafından Tufanbeyli`de yerli kömüre dayalı termik santralinin açılışında yapılan "ithal kömüre karşı yerli kömür üretimi teşvik edilmelidir." açıklaması da çok ama çok geç kalınmış bir açıklamadır.

"TTK ve TKİ`ye ait sahalar özelleştirilmemeli ve desteklenmelidir." demişiz. Aksine çok büyük ve önemli sahalar zarar ediyor gerekçesiyle özelleştirilerek özel sektöre devredilmiştir. Ancak bugün zarar eden yerli kömür üreticisi özel sektörümüz son düzenlemelerle önemli teşvikler alırken TTK ve TKİ desteklenmemektedir. Oysaki ülkemiz yerli kömür üretiminin büyük bir kısmı bu işletmelerden elde edilmektedir. TKİ ve TTK ülkemiz kömür madenciliğinin göz ardı edilemeyecek kuruluşları olup özellikle teknolojik yatırımlar konusunda desteklenmelidir.

"Madencilik politikaları ve planları yapılırken kamu yararı öne çıkarılarak havza madenciliği temelinde yapılmalıdır" demişiz. Ancak dünyada ki tüm bilim adamları tarafından kabul edilmiş olan bu bilimsel gerçeklik ülkemizde yap boz tahtasına dönüştürülmüştür. Elbistan, Soma ve Ermenek faciaları ile yeniden gündeme gelmiş olan ve Bakanlık tarafından mecburen gündeme alınarak 6592 sayılı kanunla getirilen değişiklik, 28 Nisan`da TBMM`de ilgili komisyona getirilen değişiklik ile termik santral amaçlı sahalarda sahaların bölünebileceği tekrar gündeme getirilmiştir. Bu değişiklik ile kimlere ne gibi imtiyazlar sağlanacağı kamuoyu tarafından mutlaka izlenmelidir.

"Madencilik politikaları ve planlamaları yapılırken, madencilik bilim ve tekniğine uygun çevreye duyarlı yöre halkıyla barışık olarak yapılmalıdır" demişiz. Buna karşın fosil yakıtlar çevreyi kirletiyor gerekçesiyle ülkeyi ithal doğal gaz cennetine dönüştürenler rant devreye girince ne çevre, ne de insan sağlığı diyerek başta Zonguldak olmak üzere ülkemizi ithal kömüre dayalı termik santral cehennemine dönüştürmüşlerdir.

"Nükleer enerji ülkemiz için çok büyük bir tehlikedir" demişiz. Fakat ülkemiz enerji ihtiyacının karşılanmasında nükleer enerji bir çözümmüş ve yerli kaynakmış gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Ancak unutulmamalıdır ki nükleer enerji santralin inşaatından, kullanılan teknoloji ve hammaddesine kadar tamamen dışa bağlı bir yöntem olmakla kalmayıp dünya da yaşanan facialar ile ülkemizde yaşanan Soma ve Ermenek faciaları dikkate alındığında gelecekte ülkemiz için de önlenemeyecek faciaların yaşanacağı da kaçınılmaz olacaktır.

Haklılığımızın ortaya çıkması için Soma ve Ermenek facialarında olduğu gibi bir nükleer felaketin yaşanması gerekmemektedir.

Saygıdeğer Delegates, Sevgili Meslektaşlarım

Soma ve Ermenek Facialarının üzerinden yaklaşık 2 yıl geçmiştir ve ne yazık ki hala bir arpa boyu yol alınamamıştır. Üzülerek söylüyorum ki bu faciaları unutturmaya çalışanlar hedeflerine ulaşmaktadırlar. Soma üzerinden şov yapanlar, rant elde etmeye çalışanlar, kanal kanal televizyon ekranlarında boy gösterenler ne yazık ki artık Soma Davası'nı takip etmemektedirler.

Soma davasından sonra yaptığımız tüm açıklamalarda ve 19. Kömür Kongresinde yine bu kürsüden söylediğimiz gibi davanın takipçisi olacağız. 12 Nisan`da ki son celsede de olduğu gibi davayı takip edeceğiz. 13 Mayıs`ın birinci yıldönümünde olduğu gibi bu yıl 13 Mayıs`ta yine Soma`da olacağız. Ölen ve ölemeyen maden mühendislerine sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Soma Faciasından sonra, Odamız tarafından hazırlanan raporda da belirtildiği üzere kazanın asli ve sistemsal nedenleri neo liberal politikaların sonucu olan taşeronlaştırma, üretim zorlaması, mevzuattan kaynaklanan esnekleşme ve kuralsızlaşma ile denetimsizleştirmedir.

Yani o ocaklara taşeronu, rödevansçıyı sokanlardır. Yani mevzuat ile esnek ve kuralsız çalışma ilişkilerini düzenleyen mevzuatı yaparak üretim zorlamasını sağlayanlardır. Maden mühendisliği bilim ve tekniğini hiçe sayarak ülkemizde 18. yüzyıl madenciliğinin yapılmasına izin verenlerdir.

Ülkemiz madenciliğinin mühendislik bilim ve tekniğinin ışığında gelişmesi için "Soma Milad" olmalı diyerek "üniversiteler, sendikalar, meslek odaları, sektör temsilcileri ve ilgili bakanlıklar bir araya gelerek başta kurumsal alt yapı sorunlarından olmak üzere gerekli çalışmalar yapılmalı ve tüm tarafların eşit temsil edildiği Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurumu kurulmalıdır." önerisinde bulunduk.

Odamızın bu önerisine karşın ne yapıldı?

6331 sayılı kanununda yapılması gerekli değişiklikler bir torbanın içerisine atıldı ve sadece 8 adet madde de değişiklik yapıldı. Ancak sonuç koca bir hiç. Buna karşın Maden İşletmelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde yapılan değişiklikler incelendiğinde ise karşımıza devletin bir itirafı çıktı. Soma bilirkişi heyeti tarafından hazırlanan raporda belirtildiği üzere, maden mühendisliği biliminin gerektirdiği fakat devlet tarafından iş güvenliği mevzuatına alınmayan hükümler, yapılan değişiklikler ile yürürlüğe girdi. Bu düzenlemeler devletin, Soma Faciasında ki sorumluluğunun itirafıdır.

Soma faciası üzerine gelen Maden Kanunu değişikliğinde de iş güvenliği mevzuatından farklı bir husus bulunmamakta olup aynı mantıkla bilirkişi raporlarındaki kusurları adeta kabullenircesine MİGEM`in iş güvenliği alanındaki sorumluluğu ve denetimi kaldırılmıştır. Ancak politkasızlık bu alanda da devam etmekte olup maden kanunu ile kaldırılan bu yetki hazırlanmakta olan Kömür Kanunu taslağına yeniden eklenmiş durumdadır.

Hazırlanmakta olan Kömür Kanunu taslağı, küreselleşme politikalarıyla işlevsizleştirilen iş güvenliği denetimini 81 sayılı ILO sözleşmesinin güvencesinden yoksun bırakılmaktadır. İş güvenliği denetimi MİGEM içerisinde bir daire başkanlığının bünyesine alınarak siyasi otoritenin de etkisiyle tamamen yok edilmeye çalışılmaktadır.

18 Şubat 2015 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren yeni maden kanununun ilgili yönetmelikleri ne yazık ki hala yayınlanamamıştır. Sektör hukuka ve kanuna aykırı tebliğler ile yönetilmeye çalışılmakta olup yanlış politikalar nedeniyle her gün biraz daha geriye gitmektedir.

Saygıdeğer Konuklar;

Ülkemizi uçuruma sürükleyen 13 yıllık AKP iktidarı yaptığı icraatlarla ilk önce laik ve sosyal devlet anlayışını yok etmiş, cumhuriyet değerlerini tartışmaya açarak itibarsızlaştırmaya çalışmış ve ülkenin ortak değerleri ve kurumlarını AKP teşkilatları haline dönüştürmüştür. Hiçbir muhalif sese tahammül edemeyen AKP iktidarının tüm Anayasal kurumları bir bir ele geçirme çalışmaları devam etmiş ve sıra TMMOB ile Odalarımıza gelmiştir.

Siyasi iktidar, kanun hükmünde kararname ile 12 Eylül hukukunu işleterek Meslek Odalarının "mali ve İdari denetime" tabi tutulacağını hükmetmiş ve bu karar doğrultusunda Odamız ETKB'ye bağlanmıştır. Öncelikle belirtmek isteriz ki; Meslek Odalarının denetime tabi tutulmasıyla ilgili hiçbir çekincesi yoktur. TMMOB ve odalarının mali denetimi Genel Kurullarda seçilen Denetleme Kurullarınca yapılmaktadır. Odaların Yönetim Kurulu kararları ve uygulamaları, üyenin denetimine her zaman açıktır. Odaların her türlü karar ve uygulaması için her zaman hukuki yollarda açıktır ve yargı denetimi vardır. İtirazımız, siyasi iktidarın Meslek Odaları üzerindeki vesayet ilişkisindedir. TMMOB ve bağlı Odaları, AKP'nin ve AKP'lilerin aklının alamayacağı ölçüde temizdir, şeffaftır ve bu durum kamuoyu tarafından da çok iyi bilinmektedir.

Kuruldukları günden itibaren iktidarların karar ve tasarruflarını toplumsal yarar ve mesleki fayda süzgecinden geçiren, mesleki-bilimsel doğruları dayanak alarak muhalif tavrını ülkenin en karanlık dönemlerinde bile sergilemekten geri durmayan TMMOB ve bağlı Meslek Odaları, iktidarın topyekûn saldırı dalgasının önde gelen hedeflerinden biridir. Halkımız ve üyelerimiz tarafından bu saldırının nedeni de çok iyi bilinmektedir.

TMMOB ve bağlı Meslek Odaları 60 yılı aşkın bir süredir mesleki faaliyet yürütmekte, bir yandan meslektaşlarının hak ve çıkarlarını savunurken, diğer yandan mesleki niteliği artıracak girişimlerde bulunmakta ama aynı zamanda mesleki denetim başlığı altında genel ve yerel yönetimlerin projelerini kamu adına denetlemektedir. Meslek Odalarının hareket noktası toplumsal yarar ilkesidir. Topluma yararı olmayan, hatta kamusal anlamda zarara yol açan uygulamalara karşı çıkmak mesleki etik anlayışının doğal bir sonucudur. Meslek Odaları, bunları yaptığı için hükümetin hedefindedir. Bilinmesini isteriz ki, TMMOB ve bağlı Odaları AKP iktidarının üzerinde kurduğu baskıya, mesleki dayanışma ilişkisi geliştirerek, geleneksel mücadeleci ruhumuzu diri tutarak ve en zor şartlarda kararlılığımızı sergileyerek direnecektir.

Ülke sorunlarını mesleğin ve meslektaşın sorunlarından ayrı görmeyen ve yaşamın her alanında söyleyecek sözü olan Odamız, daha özgür bir Türkiye, daha demokratik bir Türkiye, daha eşitlikçi bir Türkiye hedefine ulaşmak ve Barış içinde yaşamak için vermiş olduğu mücadeleyi yükselterek devam edecektir.

"Mesleğimize, örgütümüze, halkımıza, ülkemize sahip çıkıyoruz" sözünü her yerde yüksek sesle dile getirdik ve getirmeye de devam edeceğiz. Meslek alanlarımız üzerinden ülkemiz

gerçeklerini okumak, toplumu bilgilendirmek ve meslek onurumuzu korumak için öneriler geliştirerek bunların yaşama geçirilmesi için mücadele ettik ve etmeye de devam edeceğiz.

Bu mücadeleyi verirken halkımızdan başka hiçbir kesim ve çıkar grubu ile ne kesiştik ne de paralel bir yolda yürüdük. Bu çalışmalarını yaparken alınımız açık başımız dik ve bir mızrak gibi bilimin ışığında yürüdük ve yürümeye de devam edeceğiz.

Mızrak çuvala, TMMOB`da torbaya sığmaz.

Saygıdeğer Meslektaşlarım, Değerli Katılımcılar,
Odamız tarafından 1978 yılından itibaren her iki yılda bir düzenli olarak yapılmakta olan kongremizi 20 kez yapmanın gururunu ve onurunu yaşamaktayız. Kongremiz kapsamında sunularak tartışmaya açılacak olan bildirilerin dünya ve ülkemiz madenciliği ile insanlığa fayda sağlaması dileklerinizi sunar;

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu olarak başta 1954 yılından itibaren Odamızı ve 1978 yılından itibaren Kongremizi bu günlere taşıyarak bizlere bu onuru ve gururu yaşatan yönetim kurulu üyelerimiz, denetleme kurulu üyelerimiz, onur kurulu üyelerimiz ve birlik yöneticilerimiz olmak üzere Kongremizin düzenlenmesinde emeği geçen yürütme kurulu üyelerimize, etkinliğin bilimsel niteliğini yükselten bilim kurulu üyelerimize, bildiri ve sunum hazırlayan bilim insanlarına, yönetimleriyle katkı koyan oturma başkanlarımıza, Kongremize desteklerini esirgemeyen tüm kurum ve kuruluşları ile değerli yöneticilerine teşekkür eder saygılar sunarız.

Ayhan YÜKSEL
TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
04 Mayıs 2016, Zonguldak

SONUÇ BİLDİRGESİ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi tarafından düzenlenen Türkiye 20`nci Kömür Kongresi; iç ve dış sorunlarımızın giderek ağırlaştığı, sorun yaşamadığımız komşumuzun kalmadığı, her gün içimizden birilerinin evlerine ateş düştüğü, terör saldırıları korkusuyla sokağa çıkılmadığı ve bunlara alışmamız gerektiğinin söylendiği, demokrasi ve barış talebiyle savaş politikalarına itiraz edenlerin tutuklandığı, işçi haklarının bir bir yok edilerek yeni kuşakların köleliğe biat eden ucuz işgücü olarak hazırlandığı, güvensiz çalışma ortamlarıyla emekçilerin hayatlarının hiçe sayıldığı, doğanın ve yaşamın her alanının sermayeye teslim edildiği, anayasanın tanınmadığı, adalet sarayları büyürken hukukun ayaklar altına alındığı, eğitimin ticarileştirildiği ve dinselleştirildiği, siyasi irade tarafından ülke nüfusunun büyük bir kısmının "düşman" veya "potansiyel düşman" ilan edildiği, ulusal ve uluslararası daha birçok sorun yaşadığımız süreçte gerçekleştirilmiştir.

440 delegenin katılımıyla 4-6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Zonguldak`ta yapılan Kongrenin ana temaları; "*Kömür Madenciliğinin Bilim ve Teknolojisi*", "*Kömür Madenciliğinde İşçi Sağlığı*

ve *İş Güvenliği*", *"Kömür Madenciliği Politikaları ve Sosyal Sorunlar"* olarak belirlenmiştir. Bu başlıklar altında bilimsel kurul tarafından değerlendirilen 10 çağrılı ve 25 bilimsel olmak üzere 35 bildiri 2 farklı salonda katılımcıların ilgisine sunulmuştur. Söz konusu sunumlarda kömür üretimi ve teknolojisinde yaşanan gelişmeler, sektörde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri değerlendirilmiştir. Ayrıca, *"Kömür, Enerji ve Termik Santraller"* adını taşıyan Panelde, ülkemizin enerji açmazları, yapılması gerekenler ve kömüre dayalı santrallerin gelecek için önemi tartışılmıştır.

*"Maden Makinaları ve Donanımı Sergisi"*nde Kamu ve Özel Sektörden 30 katılımcı firmanın sektöre yönelik ürünlerinin tanıtımı yapılmıştır. Ayrıca Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği adına *"Madencilik"* temalı fotoğraf sergisi katılımcıların beğenisine sunulmuştur.

Yaşadığımız yüzyılda, başta enerji olmak üzere çeşitlenerek ve derinleşerek küresel bir krize dönüşen madencilik sorunlarının çözümlenmesi amacıyla, maden mühendisliği temelinde, kamusal yararın ve bilimin ışığında ilkelerin oluşturulması ve hayata geçirilmesi yönünde çalışmalar Odamız için bir zorunluluktur. Bu kapsamdaki çalışmaların en önemlilerinden birisi de "Türkiye Kömür Kongresi"dir. Odamız tarafından düzenlenen bu kongreler sadece kömür madenciliği ve enerji üzerine değil, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanından-çalışma ilkelerine, maden hukukundan-madencilik politikalarına kadar her alanda akademisyenlerimiz ve meslektaşlarımız tarafından üretilen çalışmaların en geniş kesimlerce paylaşılmasını ve tartışılmasını amaçlayan önemli bir platform olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Bugüne kadar yapılan tüm kömür kongrelerinde madenlerde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusu ele alınmış bu alanda yaşana aksaklıklar ve çözüm önerileri dile getirilmiştir. Buna rağmen siyasi iktidar bildiğini okumuş, TMMOB Maden Mühendisleri Odası bu alanda uzman bir kuruluş olmasına rağmen tespitleri, önerileri ve uyarıları dikkate alınmamış, madenciliğin ve yaşamın her alanında, meslektaşlarımız ve bilim insanlarımız tarafından üretilmiş ve doğruluğu kabul edilmiş olan bilgilere ve gerçeklere kulaklar tıkanmıştır. *"Kaderdir"*, *"fıtrattır"* diyerek bilimi ve teknolojiyi dışlayan bir zihniyetle olumlu bir sonuca varılması mümkün değildir. Yapılması gereken emek sömürsüne dayanan bu çalışma sistemini terk ederek insanı odağına alan, bilimsel ve teknik bir anlayışla yeni bir başlangıçtır.

20. Kömür Kongresi çalışmaları süresince ortaya çıkan tespitler ve çözüm önerileri aşağıdaki satırlarda kısaca verilmektedir.

- Fosil enerji kaynaklarından olan kömür vazgeçilmez bir enerji kaynağıdır. Kömürün bu konumu, geçmişte olduğu gibi gelecekte de kalkınma ve enerjide güvenilirlik açısından önemli bir role sahip olmaya devam edecektir. Kongremizde, başta taşkömürü ve linyit olmak üzere ülkemizin katı fosil enerji yakıtlarının üretimi, hazırlanması, enerji ve sanayide kullanımına ilişkin her türlü soruna bilimsel yaklaşım ve tartışmalarla çözüm aranmıştır. Son yıllarda dünyanın içinde bulunduğu enerji darboğazı göz önüne alındığında kömür madenciliğinin ülkemiz için öneminin stratejik olduğu bu etkinlik aracılığıyla bir kez daha vurgulanmıştır.
- Madenlerin ülke kalkınmasındaki yeri ve ekonomiye yaptığı katkılar göz ardı edilemez. Madencilik ile ilgili işlemlerden vazgeçilmesi mümkün olmadığı gibi, madenlerin çıkartılmasında kamu yararı, çevreye duyarlılık, mühendislik bilim ve tekniğinin uygulandığı ve yöre halkının onayı temel alınarak planlanması hedeflenmelidir. Ayrıca,

işletme özelliğini kaybetmiş sahaların tekrar kullanılabilir koşullara getirilmesine çaba gösterilmelidir.

- Çelik üretimi günümüzde de ülke ekonomileri için çok büyük önem taşımaktadır. Dünya çelik üretiminin %70'inin, dünya elektrik üretiminin %40'ının kömüre bağlılığı göz önüne alınırsa ülkemizde kömür üretimine ve özellikle taşkömürü üretimine önem verilmeli ve üretimin önündeki yapısal engeller kaldırılmalıdır.
- Geçmişten günümüze kömür üretimi yaparak ülkemize büyük hizmetleri olan TTK ve TKİ zarar ediyor gerekçesiyle gözden çıkarılmıştır. Kömürün gelecekteki önemi düşünüldüğünde, yapılması gereken, özellikle teknolojik ve üretime yönelik yatırımlar konusunda bu kuruluşların desteklenmesidir.
- Üst politika belgelerinde Zonguldak Havzası'ndaki kömürlere ilişkin somut bir gelecek öngörüsü bulunmamaktadır. Onuncu Kalkınma Planı'nda ve Orta Vadeli Program'da yerli linyit kaynaklarına ilişkin somut hedefler konulurken, yerli taşkömürlerine yer verilmemektedir. Dolayısıyla Zonguldak Havzası'ndaki kömür üretimlerinin önümüzdeki yıllarda hızla gerilemesi muhtemel görünmektedir. Üretimdeki bu gerileme; havza kömür madenciliğinde çalışmakta olan binlerce kişinin doğrudan ve havzanın ekonomisini ise dolaylı olarak olumsuz etkileyecektir. Bunların sonucunda ise çeşitli sosyal sorunların ortaya çıkması kaçınılmazdır.
- Bugüne kadar madencilik sektöründe özelleştirme çalışmalarından olumlu bir sonuç alınamamış, sektör giderek küçülmüş, buna karşın iş kazaları artmıştır. Taşkömürü ithalatına yıllık 4 milyar dolardan fazla kaynak ayrılmaktadır. Yerli üretimin öneminin kavranmaması nedeniyle TTK'da üretime yönelik istihdamın önü açılmamaktadır. Bu politikadan/politikasızlıktan vazgeçilmeli yerli üretimin önündeki engeller kaldırılmalıdır.
- Zonguldak için, bütün ekipmanlarıyla, bütün sosyal güvenlik mevzuatıyla somuta indirgenmiş bir pozitif ayrımcılığa ihtiyaç vardır. Çünkü Zonguldak yüzyıllara varan birikimiyle Türkiye'ye pozitif katkı vermiş bir ilimizdir ve bunu hak etmektedir. Dolayısıyla Zonguldak'ta madenciliğin sosyo-kültürel, maddi, hukuki her yönüyle kayırılmasını gerektiren "*Zonguldak Yaklaşımı*"na ihtiyaç vardır.
- Geçtiğimiz günlerde elektrik tüketiminde kayıp-kaçak bedellerinin tüketiciden karşılanmasını da yasal(!) zemine oturtan "*Elektrik Piyasası Kanun Teklifi*" TBMM'den geçmiştir. Kanunla birlikte büyük kömür sahalarının (TTK ve TKİ gibi) ruhsatlarının, elektrik üretimine yönelik olmak üzere, bölünmelerine izin verilmektedir. Ruhsat sahalarının bölünmesi durumu "*havza madenciliği*" ilkesini ortadan kaldıracak bu da planlama ve üretim hatalarına neden olarak gelecekte büyük felaketlerin yaşanmasına yol açabilecektir. Hem de TTK ve TKİ gibi kurumlara ait ruhsatlar parçalanarak bu kurumların özelleştirilmelerinin önündeki tüm engeller ortadan kalkacaktır.
- Türkiye'de madencilik alanında mevzuatta her on yılda bir değişimler olmaktadır. Maden hukukuyla ilgili yasal mevzuatta ve diğer düzenleyici işlemlerde yapılan değişiklikler, bütün olarak değerlendirildiğinde, Türkiye'yi dünya ülkeleri arasında daha üst seviyeye çıkarmak yerine sıra kaybetmesine yol açmaktadır. Dolayısıyla yapılacak yasal düzenlemelerde ve idari uygulamalarda modern eğilimler ve ülke gerçekleri bir potada eritilerek bir denge sağlanmaya çalışılmalıdır.

Kongremizde ortaya çıkan görüş ve önerilerin madencilik ve enerji alanındaki tartışmalara ve izlenecek politikalara katkı sunacağına inanıyoruz. Yukarıdaki tespit ve

önerilerimizin takipçisi olacağımızı, her şart altında halkımızın çıkarları için çalışmaya devam edeceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

08. 06. 2016
TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Zonguldak Şubesi Yönetim Kurulu

ÜÇ YÜZ BİR TEMALI SÖYLEŞİ VE FİLM GÖSTERİMİ (15 Mayıs 2016 - ANKARA)

SUNUŞ:

15 Mayıs Pazar Günü Nazım Hikmet Kültür Merkezinde saat 18.00`de, Oda Başkanımız Ayhan Yüksel`in Konuşmacı olarak katıldığı "Üç Yüz Bir" temalı söyleşi ve film gösterisi düzenlendi.

8. ULUSLARARASI KIRMATAŞ SEMPOZYUMU (13-14 Ekim 2016 - KÜTAHYA)

SUNUŞ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Kütahya İl Temsilciliği ve Dumlupınar Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü iş birliği ile AGGRES 2016 Sempozyumu (8. Uluslararası Kırmataş Sempozyumu) düzenlendi. Amacının ülkemizde çok çeşitli sektörlerde kullanılmakta olan kırma taşların (agregaların) kullanıcıya tanıtılması, verimliliklerinin ve ekonomiye katkılarının araştırılması, bu alandaki teknik ve bilimsel gelişmelerin geniş kitlelere aktarılması, araştırmacı, işletmeci, firma temsilcisi ve yönetici çevrelerinin aynı platformda buluşturarak yakın bir iletişim sağlaması olarak belirlenen sempozyum açılışına TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel, Yönetim Kurulu üyesi Sinan Girdaplı, Şube Yönetim Kurulu üyeleri, Dumlupınar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Remzi Gören, CHP Kütahya İl Başkanı Zeliha Aksaz Şahbaz, Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Osman Şan, Mühendislik Fakültesi öğretim üyeleri, sempozyum delegeleri ve öğrenciler katılmışlardır.

ACILIŞ KONUŞMASI:

Saygıdeğer Delegeler, Sevgili Meslektaşlarım,

Hepinizi TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına sevgiyle, saygıyla ve dostlukla selamlıyorum.

8. Uluslararası Kırmataş Sempozyumu`na ve sempozyumun düzenlendiği ülkemiz madenciliğinin lokomotif olmanın yanında pek çok tarihi ve doğal güzelliği de bünyesinde bulunduran Kütahya`ya hoş geldiniz.

Saygıdeğer Delegeler, Sevgili Meslektaşlarım,

Ülkemiz içinde bulunduğu coğrafya gereği ulusal ve uluslararası düzlemde önemli sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlara ek olarak 15 Temmuzda yaşanan darbe girişimi ulusal düzlemde yaşamakta olduğumuz siyasi ve ekonomik sorunların daha da artmasına neden olmuştur. 15 Temmuzun nedenleri ve sonuçları ülkemiz ve halkımız için "Demokrasi" nin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. 15 Temmuz ve benzeri girişimlerin bir kez daha yaşanmaması için demokrasinin tüm kurum ve kuruluşları ile birlikte yaşama geçirilmesi gerekliliği bir kez daha anlaşılmıştır. Bu nedenle 15 Temmuz nedeniyle ilan edilen OHAL ve OHAL uygulamalarının yerini demokrasi ve demokratik kurallar almalıdır.

Değerli Delegeler,

Ülkelerin gelişmesinde doğal kaynakların kullanılması bir gerekliliktir. Ancak, bu kaynakların tükeneyeceği ve yenilenemez olması göz önünde bulundurulduğunda, maksimum faydasının gelecek nesillere bırakılmasının gerekli olduğu düşünüldüğünde ciddi bir madencilik politikası ve uygulamaları olmazsa olmaz bir zorunluluktur.

Bu nedenle;

-Temel insan haklarının önde olduğu ve kültürlere, gelenek ve göreneklere saygılı madencilik yapılması gerekmektedir.

-Etik madencilik uygulamaları gerçekleştirmek ve bunların paydaşları olan maden işletmesi, devlet, endüstri, toplum vb. kurumlar arasında etkin paylaşımların olduğu sağlıklı işletmelerle madencilik yapılması gerekmektedir.

-Kalkınma politikalarının belirlenmesinde, ilgili meslek kuruluşları katılımçılık ve karar verme süreçlerine dâhil edilmelidir.

-İşçi sağlığı ve güvenliği öncelikli koşul olmalı ve sürekli olarak geliştirilmelidir.

-Çevreyle uyumlu ve yöre halkıyla barışık madencilik ön koşul olmalı ve çevresel koşulların sürekli olarak iyileşmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

-Madencilik bilim ve tekniğine uygun, doğru verilere ve bilimsel temellere dayalı risk yönetimi stratejileri yaşama geçirilmelidir.

-Madenciliğin yapıldığı alandaki toplulukların sosyal, ekonomik ve kurumsal alandaki gelişmelerine katkıda bulunulmalıdır.

-Paydaşlara etkili ve şeffaf bir çalışma yürütülmeli ve taahhütlere uyularak yapılan çalışmalar kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

Odamız ve Uluslararası Madencilik ve Metal Konseyi (ICMM) tarafından belirlenmiş olan ve madencilik politika ve ilkelerinden sadece birkaçı olan bu gereklilikler dahi ülkemiz madencilik politikaları arasında yer alamamış ve sektörümüz tarafından benimsenmemiştir. Bu durum sektörün gelişimi açısından da önemli bir tehlike oluşturmaktadır. Madenciliği düzenleyen en gelişkin mevzuatın dahi sektörün bu ilkeleri benimsememesi durumunda işlevsel olması mümkün değildir.

Maden, petrol doğalgaz vb. tükenen yeraltı kaynakları sadece üretimin yapıldığı dönemin nesillerine değil, gelecek nesillere de aittir. Bu nedenle bu rezervlerin maksimum fayda ile

işletilerek elde edilen faydanın gelecek nesillerin kullanacağı yeni kaynaklar oluşturulmasında kullanılması esastır. Dolayısı ile maden ocaklarının maksimum fayda ile çalışması esas iken bu fayda sadece üretime odaklı bir maliyet hesabına dayanmamakta, işletmenin güvenlik, sosyal ve çevresel etkilerin azaltılması, vb. maliyetlerinin üretim maliyetine eklenmesi ile hesaplanmaktadır. Ülkemiz madencilik sektöründe güvenlik, sosyal ve çevresel etkilerin azaltılması maliyetlerinin, üretim maliyetlerine tam olarak yansıtılmasına dayalı bir yaklaşım benimsenmemekte, mevzuatın buna zorlayıcı düzenlemeleri eksik olması nedeniyle yetersiz kalmaktadır.

Planlama mühendislik bilim ve mesleğinin en temel ilkesi olup söz konusu mühendislik maden mühendisliği olunca mesleğimizin arama, hazırlık, üretim cevher hazırlama aşamaları ile birlikte çevresel ve sosyo-ekonomik sonuçları bir bütünsellik içerisinde değerlendirildiğinde planlamanın kaçınılmaz olduğunu ifade etmek bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ancak ülkemizde ne madencilik alanında nede diğer sektörlerde bilimsel bir planlamadan ve uzun erimli politikadan söz etmek mümkün değildir. Madencilik planlamalarının ve politikalarının en temel uygulaması olan Maden Kanunu son 12 yıl içerisinde 3 kez değişime uğramış ve 18 Şubatta onaylanarak yürürlüğe giren yeni maden kanununun uygulama yönetmeliği hala yürürlüğe girememiş ve alınan duyumlara göre yeni maden kanunu çalışmalarına başlanacağı şeklindedir.

2004 yılında 5177 sayılı kanun da yapılan değişiklikle ruhsat güvencesine kavuşturulan taş ocakları ve agrega sektörü bu kadar sık değişen ve değiştirilen bir maden kanunu ile ruhsat güvencesinden daha da riskli olan planlama, yatırım ve geleceksizlik sorunları ile karşı karşıya kalmaktadır. Mevzuatın bu duraysızlığı aynı zamanda tüm sektörü de benzer şekilde etkileyecektir.

Ülkelerin gelişmişlik kriterlerinden bazıları da ulaşım ağları, yeraltı ve yerüstü yapılarıdır. Bu da kırmataş üretimine olan ihtiyacın dolayısı ile vazgeçilmezliğinin bir göstergesidir. Ancak günümüzde uygar dünyada, gelişmişliği, insani, sosyal, kültürel, çevresel ve mekânsal boyutlarıyla tanımlayan yeni yaklaşımlar da giderek güçlenmektedir. Bütün bunları göz önünde bulundurarak bilim ve teknolojiyi hayatımıza katan mühendislerimizin önemli bir yükümlülüğü de güvenli işyeri koşullarından taviz vermeksizin, insani özellikli projeleri hayata geçirmek ve bu uğurda yapılan tüm faaliyetlerin çevreye uyumunu ve ekolojik dengeye etkisini araştırarak doğayı ve ülke geleceğini göz önünde bulunduran çalışmalara imza atmaktır.

Kırmataş sektörü ulaştığı yatırım düzeyi, yıllık bilançosu, üretim boyutu ve sağladığı istihdam ile madencilik alanında ülkemize katma değer üreten özel ve önemli bir madencilik alanıdır.

Kırmataş sektörü, yürürlükteki yasalardan, üretimden, ürün temini ve kalitesinden, çevresel etkilerden, işçi sağlığı ve iş güvenliği ile arazi kullanımından kaynaklanan çok ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Özellikle artan yoğun ve plansız çarpık kentleşme alanları içinde kalmış kırmataş ocak işletmeleri; hammadde kapasitelerine göre sürdürülebilir üretimleri, bilimsel ve teknik açıdan yeniden yapılandırma gereklilikleri dikkate alınmadan karşılaşılan iş güvenliği ve

çevre sorunları yanında artan sosyal baskılar ile teknik ve ekonomik açıdan sınırlandırılarak sonlandırılmaktadır.

Saygıdeğer Delegates, Değerli Konuklar,

TMMOB ve Odamızın temel görevlerinden biri de bilimsel çalışmalar ve deneysel yaklaşımları kamuoyuna sunmak ve üyeleri ile paylaşmak için bilimsel ve teknik toplantılar düzenlemektir. Odamız tarafından 45. Dönemi kapsayan 2016 ve 2017 yılları içerisinde planlanan kongre ve sempozyumlardan biri olan "8. Uluslararası Kırmataş Sempozyumu" bu dönem Kütahya İl Temsilciliğimiz ve Dumlupınar Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü ile birlikte düzenlenmiştir. Sempozyumda; kırmataş sektörünün sorunlarının saptanması ve çözümüne yönelik bilimsel ve teknik düzeydeki gelişmelerin tartışılması, ulaşılan sonuçların da meslektaşlarımıza ve kamuoyuna aktarılması planlanmıştır.

Saygıdeğer Delegates, Sevgili Meslektaşlarım,

Sözlerime son vermeden önce bundan tam bir yıl önce yaşama gözlerini kapayan İzmir Şube Başkanımız Sayın Muhammed Yıldız` ı sevgiyle, saygıyla ve hasretle andığımız sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sevgili Muhammed Abi, Odamızın temel taşlarından olup Odamız onun ve arkadaşlarının mücadelesi ile bu günlere gelmiştir.

Muhammed Abi, ışıklar içinde uyu, yıldızlar yoldaşın olsun.

Saygıdeğer Delegates, Sevgili Meslektaşlarım,

Sempozyumun düzenlenmesinde emeği geçen TMMOB Maden Mühendisleri Odası Kütahya İl Temsilciliği ile Dumlupınar Üniversitesi` ne, Sempozyum Yürütme ve Bilimsel Kurul Üyelerine, bildiri sunarak katkı koyan saygıdeğer meslektaşlarımıza ve hocalarımıza, bizzat katılarak bizleri onurlandıran delegelerimize ve emeği geçen herkese TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına teşekkür ediyor hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Ayhan YÜKSEL

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

13 Ekim 2016, Kütahya

SONUÇ BİLDİRGESİ:

8. Uluslararası Kırmataş Sempozyumu (AGGRES 2016), TMMOB Maden Mühendisleri Odası ve Dumlupınar Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü iş birliği ile 13-14 Ekim 2016 tarihinde Kütahya Dumlupınar Üniversitesinde düzenlenmiştir.

Uluslararası düzeye taşınan sempozyuma üç ayrı ülkeden katılımın sağlanmış, sempozyumu yaklaşık 226 delege izlemiştir. Sempozyumda 20 adedi poster olmak üzere toplam 62 bildiri sunulmuştur.

Sempozyumda sunulan bildiriler; kırmataş hammadde kaynakları ve mühendislik özellikleri, kırmataş ocaklarının kazı ve teknolojisi, delme-patlatma tasarımı ve uygulaması, hammadde hazırlama ve hammadde kaynakları, arama, planlama ve fizibilite, işçi sağlığı ve güvenliği kırmataş ocak işletmeciliğinin çevresel etkileri ve sürdürülebilirlikleri ve diğer ilgili konular olmak üzere 11 ana başlık altında toplanmıştır.

İki gün süren Sempozyum `da dile getirilen görüş ve öneriler ana başlıklarıyla aşağıda özetlenmiştir:

1- Ülkelerin gelişmesinde doğal kaynakların kullanımı halen önemini korumaktadır. Bunun için fen ve bilimin bulunduğu seviyeyi gözetken maden politikalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Rekabetçi ve kar`a dayalı madencilik çalışmaları her zaman çözüm getirmemektedir. Madencilik faaliyetlerinde bilim ve teknolojinin olanakları ekolojik dengeyi koruyucu ve çevresel sorunları ortadan kaldıracı çözümleri esas alınmalı ve işçi sağlığı ve güvenliğini sürekli olarak geliştirilmelidir.

2- Rezervler maksimum fayda ile çalıştırılmalıdır. Üretim odaklı çalışmadan ziyade sosyal ve çevresel etkenler göz önünde bulundurularak, güvenli çalışma ortamı sağlanmalıdır. Planlama aşamaları belirttiğimiz bu bütünlük içinde ele alınırsa ülkemiz madenciliğinin gelişmesine katkı sunacaktır.

3- Sanayileşme, nüfus artışı ve daha kaliteli yaşama olan talebe paralel olarak ortaya çıkan kentleşme süreci, tüm dünyada olduğu üzere ülkemizde de agrega üretimindeki artışın ana nedeni olmuştur. Diğer taraftan ülkemizin içinde bulunduğu deprensellik olgusu, agreganın sadece ekonomik olarak üretilmesini değil aynı zamanda nitelik ve nicelik yönünden üretimini de beraberinde getirmiştir. İnşaat sektörü olarak bilinen mühendislik yapılarının temel girdisi olan agrega; madencilik sektörünün özel bir alanı olarak gelişirken Maden Mühendisliği disiplini içerisinde üretilen mühendislik hizmetleri ile yaşadığı çevresel sorunlar asgariye indirilmektedir.

5- Altyapı ve üstyapı yatırımlarının yoğunlaştığı dönemlerde asfalt, sıva, dolgu, filtrasyon, stabilizasyon ve beton üretimi amacıyla batı ülkelerinde yılda tüketilen agrega miktarı 7 ton/kişi iken ülkemizde 6 ton/kişi civarında olduğu bilinmektedir. Konuya bu açıdan bakıldığında, ülkemiz için gelecekte bugünkü boyutundan çok daha ciddi bir kırmataş madenciliğinden söz edebiliriz. Bu da kırmataş/agrega sektörünün planlamasının öneminin daha da arttırmaktadır.

6- Dünya genelinde Agrega üretimi tüm madencilik faaliyetleri arasında birinci sırada yer almaktadır. Ayrıca agrega sektörü, istihdam potansiyeli ve başta inşaat olmak üzere diğer sektörlerle olan yoğun girdi-çıkıtı ilişkisi sebebiyle ülke ekonomilerinin vazgeçilemez sektörlerinden birisi durumundadır. Agrega sektörü 493 milyon ton/yıl üretim ile ülkemizin en önemli madencilik faaliyeti olarak 25.000'den fazla kişiye doğrudan istihdam sağlayan, 3,5 milyar liralık bir sektördür. Devlet hakkı ödemesinde 154 milyon TL ile Agrega Madenciliği 2. sırada yer almaktadır.

7- Her maden işletmeciliği kendi başına ayrı bir projedir. Her taşın oluşumu, yataklanması, fiziksel, kimyasal, özellikleri birbirine benzememektedir. Bu nedenlerle tek tip maden

işletmesi uygulamaları mümkün görünmemektedir dolayısıyla taşın özellikleri dikkate alınarak farklı maden işletmeciliği veya maden hazırlama yöntemleri uygulanarak ekonomik bir işletmecilik sağlanabilir.

8- Halen geleneksel olarak sürdürülen agrega üretiminin mevzuat, yatırım, işletme sorunlarının yanı sıra çevre ve ekoloji sorunları bulunmaktadır ve bilinmektedir. Artık bu sorunların kulak arkasına atılması, görmezden gelinmesi ya da mevcut durumun sürdürülmesi agrega madenciliğine dolayısıyla ülke ekonomisine ciddi zararlar vermektedir. Büyük ölçekte kentin ihtiyacı olan agrega üretiminde verimliliği artırmak için ülke, il, ilçe agrega ihtiyacı planlamalı ve bu plan kapsamında üretimi sağlanmalıdır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
14 Ekim 2016, KÜTAHYA**

**6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNUN 4 YILI VE İSİG MÜCADELESİ PANELİ
(15 EKİM 2016 – İSTANBUL)**

SUNUŞ:

İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi için 30 Haziran 2012 tarihinde Resmî Gazete`de yayınlanan ve 1 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun üstünden yaklaşık 4 yıl geçti. Kanun sonrası kazaların azalması bir yana,

kazalar iş cinayetlerine, iş cinayetleri de Soma, Ermenek ve Torunlar gibi katliamlara dönüşerek artarak devam etti. İSİG Meclisi verilerine göre 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar en az 6272 kişi iş kazaları nedeniyle hayatını kaybetti.

Kanunda iş kazalarının sorumlusu olarak hedef gösterilen mühendisler ve iş güvenliği uzmanları, bir yanda güvenli çalışma ortamları yaratmaya çalışırken; düşük ücretler, uzun çalışma saatleri ve geleceksizlik/güvencesizlik sarmalı içinde yaşamlarını sürdürmeye çalışmakta ve diğer yanda da SOMA` da olduğu gibi iş cinayetlerinde hayatlarını kaybetmektedirler.

Bu vesile ile kanunun çıkmasından sonraki 4 yıllık sürecin bilimsel ve teknik olarak değerlendirileceği, güvenli çalışma hakkı için atılması gereken adımların konuşulacağı "6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4 Yılı ve İSİG Mücadelesi" konulu Panel-Forum 15 Ekim 2016 tarihinde saat:13:00`da TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinde düzenlenmiştir.

İstanbul Şubemiz tarafından yürütücülüğü yapılan ve Odamız Yönetim Kurulu Başkanımız Ayhan Yüksel`de konuşmacı olarak katılmıştır.

Konuşmacılar:

Ayhan Yüksel (Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı)

Dr. Özcan Baripoğlu (İstanbul Tabip Odası)

Tevfik Güneş (DİSK)

Yıldız Ertuğ Ünder (İstanbul İSİG Meclisi)

9. MADEN MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ ÇALIŞTAYI (19 Kasım 2016 – ADANA)

SUNUŞ:

Odamız tarafından periyodik olarak düzenlenen Eğitim Çalıştayı`nın dokuzuncusu 19 Kasım 2016 tarihinde Adana Şubemiz tarafından düzenlenmiştir.

- Bu Çalıştaydan Önce Yapılan Sekiz Çalıştayı Değerlendirilmesi,
- Maden Mühendisliğinin Mevcut ve Gelişen Çalışma Alanlarının Değerlendirilmesi,
- Maden Mühendisliğinde İstihdam, Ücret ve Sosyal Haklarının Değerlendirilmesi,
- Maden Mühendisliği Bölümlerinin Uygulanan Kontenjan, Akademik Personel ve Tercih Edilebilirliği Açısından Değerlendirilmesi,
- Maden Mühendisliği Eğitiminde Ders Programlarının ve Laboratuvar Olanaklarının Değerlendirilmesi.

Konularının işlendiği çalıştaya 3 dekan, 1 dekan yardımcısı, 2 fen bilimleri enstitü müdürü, 13 bölüm başkanı, 1 bölüm başkan yardımcısı, 16 öğretim görevlisi, oda yöneticileri ile üyelerimiz ve maden mühendisliği bölümü öğrencileri katılmıştır.

Çalıştay sonrası oluşan görüşler maden mühendisliği eğitiminin sorunlarının çözümü amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurumu ve maden mühendisliği bölümleri ile paylaşılmıştır.

AÇILIŞ KONUŞMASI:

Sayın Başkanlarım,

Saygıdeğer Dekanlarım ve Enstitü Müdürlerim,

Değerli Bölüm Başkanlarım ve Akademisyenler,

Sevgili Meslektaşlarım ve Öğrenciler;

Hepinizi TMMOB Maden Mühendisleri Yönetim Kurulu ve şahsım adına saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum. Odamız Adana Şube Başkanlığı ve Çukurova Üniversitesi ile birlikte düzenlenen 9. Eğitim Çalıştayı`na hoş geldiniz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası, Birliğimiz ve pek çok odamız ile birlikte 60 yılı aşan onurlu bir geçmişe sahiptir. Maden Mühendisleri Odası, bu süre içerisinde daima bilimden, emekten ve halktan yana olmuştur. Hayatın her alanına müdahil olmuş olan odamız mesleki demokratik bir kitle örgütü olarak mevzuatımızdan gelen görev ve sorumluluklarımızla birlikte toplumsal yaşama ekonomik, sosyal ve siyasal anlamda müdahil olmayı ihmal etmemiştir. Bu nedendir ki sürekli olarak siyasi iktidarların hedefi haline gelmiş ancak tüm baskılara karşın hiçbir zaman çizgisinden taviz vermemiştir.

İlgili Bakanlıkların denetimi ile vesayet altına alınmaya çalışılan odalarımız demokrasiye, özgürlüğe, eşitliğe, laikliğe ve barışa olan bağlılığını her türlü antidemokratik baskıya rağmen sürdürmeye devam edecektir. Antidemokratik uygulamaların sahipleri ve savunucuları bilmelidirler ki 15 Temmuz Kalkışması da benzeri düşüncelerin ürünleri olup bunları önlemenin olmazsa olmaz koşulu da demokrasiye, laikliğe, barışa ve cumhuriyet değerlerine sahip çıkmakla olur. Unutulmamalıdır ki hukuk bir gün herkese lazım olacaktır. Demokrasi ve laiklik herkesin yaşam güvencesidir.

Saygıdeğer Konuklar;

- Mesleki sorunlarımızı toplumsal sorunlardan ayrı tutmamak,
- Mesleki gelişimimizle birlikte mesleki etik değerler, işçi sağlığı ve güvenliğine uygun ulusal madencilik politikası geliştirmek,
- Bu amaçlarla maden mühendisliği eğitim çalışmalarına katkıda ve müdahalede bulunmak,

TMMOB Maden Mühendisleri Odası`nın öncelikli görevleridir.

Son 30 yıldır ülkemizde ve dünyada yaşanan neo liberal politikalar sonucu yaşanan özelleştirme, taşeronlaştırma, esnekleştirme, kuralsızlaştırma ve denetimsizleştirme uygulamaları toplumun tüm kesimlerinde olduğu gibi mesleğimizde de önemli sorunların yaşanmasına neden olmuştur. Küresel politikalar kalkınma modellerinin ucuz emek gücüne dayanmasına, istihdam politikalarının örgütsüzleştirme üzerinden kuralsızlaşmasına ve mühendis emeğinin değersizleştirilmesine neden olmuştur. Son günlerde ülkemizde yaşanan iş cinayetleri ve sonuçları yaşadığımız bu sorunların somut bir göstergesidir. Soma Faciası göstermiştir ki maden mühendisleri de artık işçileşmiş ve sömürülen emek kesimi içerisindeki yerini almıştır.

Yaşanan bu süreçler sorunların çözümünün bir parçası olan maden mühendisliği eğitiminin tartışılmasını ivedi bir görev olarak önümüze koymaktadır. Üyelerinin sorunlarına sahip çıkma görevi olan Odamız eğitim çalıştaylarını bu temelde ele almaktadır.

Maden Mühendisleri Odası olarak eğitim alanında sektörde yaşadığımız en önemli sorun istihdam ve istihdam sorunlarının çözümüne yönelik eksikliklerdir. İstihdam sorununun öncelikli nedeni ihtiyaç fazlası olan kontenjanlar olup 2007 yılında iki binli rakamlara ulaşan

kontenjanların odamız tarafından yürütülen mücadele sonrasında 640 civarına düşmesidir. Ancak bu sayı halen fazla olup bu sayının bir kısmının akademik kadroları ve yetersiz sınıf ve laboratuvar koşullarında yetişen öğrencilerden oluşması yaşadığımız sorunların ağırlaşmasının diğer bir nedenidir.

Son yıllarda kontenjanlar konusunda yaşadığımız diğer bir sorun ise mühendisliğin olmazsa olmazı olan planlamadan yoksun bir şekilde bölüm sayılarının ihtiyacın çok üzerinde artırılmasıdır. Bölüm artışları ile birlikte bölüm kontenjanlarındaki abartılı artışlar ve yetersiz sayıdaki öğretim üyeleri ile sürdürülen mühendislik eğitimi sorunları ağırlaştırmaktadır.

Yıllardır planlamadan yoksun olarak sayıları artırılan bölümlere ve kontenjanlara itiraz eden odamız ne yazık ki yine haklı çıkmıştır. Maden Mühendisliği eğitimi alanında öğrenciler açısından yaşadığımız istihdam sorunları ne yazık ki önümüzde ki dönemde akademisyenler içinde artarak devam edecektir. Yıllar önce açılan bölümlerin mevcut sorunlarının çözülerek eğitime devam etmesini ve yeni bölüm açılmamasını savunan Odamız bu bölümlerin iyileştirilerek ve kontenjanlarının planlanarak eğitime devam edilmesinin daha doğru olabileceğini ortaya koymaktadır. Her ne hikmetse burada da fatura bu durma sebep olanlara değil siz değerli üyelerimize çıkarılmaktadır.

Gelişen teknoloji mühendislik disiplinleri arasındaki sınırların belirsizleşmesine ve tartışılmasına neden olmaya başlamıştır. Bu tartışma süreci ders müfredatlarının gelişen teknoloji ve mesleki ihtiyaçlar anlamında yeniden gözden geçirilmesini gerekli kılmıştır.

Yaşanan tüm bu sorunların yanında sadece maden mühendisliği alanında değil tüm mühendislik eğitimlerinde yaşanan en önemli sorun mühendislik eğitiminin olmazsa olmazı olan staj sorunudur. Bu gün ülkemizde gerek TMMOB gerekse odalar tarafından yürütülen tüm mücadeleye rağmen sorunun çözüm mercileri maalesef çağrılarımıza kulak tıkamaktadırlar.

Yaşanan ve siyasi iktidar tarafından çözümlenmesi gereken tüm bu sorunlar mühendisleri başarısızlığa sürüklemekte ve toplumun gözü önünde değersizleştirmektedir. Başarısızlıklar ve değersizleşme istihdam sorunlarıyla birleştiğinde meslek etiğinin tartışılmasına neden olmaktadır.

Bugün ülkemizde eğitimli işsizlik oranı resmi rakamlara göre % 20`ye yakındır. Maden mühendisliği eğitimi alanların neredeyse % 30`u meslek dışı işlerde çalışıyor ya da işsizdir. Meslek alanlarımızda işsizlik yaklaşık olarak % 25`ler seviyesine ulaşmıştır. Çalışan üyelerimizin yaklaşık % 75`i yoksulluk sınırının altında ücret almakta, önemli bir kesimi de meslek dışı alanlarda çalışmaktadırlar. Bunlar kayıtlara geçmiş bilinen işsizlik rakamları olup, kayıtlara geçmeyen bir o kadar daha mühendis bulunmaktadır.

Ülkemizin içerisinde bulunduğu olumsuz tablonun değiştirilmesi mümkündür. Yurttaşlarımızın özgür ve refah içerisinde yaşayacağı bir Türkiye mümkündür. Bunun için bu ülkeyi yönetenler her şeyden önce bütün bu olumsuz gidişin nedeni olan ABD ve küresel sermaye patentli IMF politikalarından vazgeçmeli, yüzünü kendi halkına çevirmelidir. Ülkemizin kalkınma planları ulusal bilim, teknoloji, yenilenme ve sanayileşme politikaları temellerine oturtulmalıdır. Ülkemiz tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal planlarını yapmalıdır. Bilimi teknolojiye, teknolojiyi uygulamaya dönüştüren mühendislerin daha donanımlı ve birikimli olarak yetişeceği ve mezuniyet sonrası bilgilerini yenileyebilecekleri, geliştirebilecekleri eğitim olanakları, üretim ve çalışma ortamları sağlanmalıdır.

Mevcut politika ve uygulamaların yerine; planlamacı bir anlayışla, toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan ulusal eğitim politikaları yaşama geçirilmelidir.

Böylesi bir eğitim politikası ve yapılanmasının temel hedefleri:

- Ülkenin gereksinim duyduğu teknik elemanları ihtiyaç oranında yetiştirmek,
- Bilimsel bilgiyi üretmek,
- Eşit ve ücretsiz eğitim sunmak,
- Üniversite eğitimi özerk ve demokratik ortamlarda sürdürmek,
- Belletme ve ezbercilik yerine öğrenmeyi, verileri kabul etmek yerine araştırma yeteneğini geliştirmek,
- Öğrencilerin teknik eğitimi yanında sosyal ve kültürel eğitimlerini de tamamlamak,
- Bu anlayışa uygun nitelik ve sayıda öğretim üyesi yetiştirmek,
- Çok sayıda niteliksiz mühendis yetiştirecek çok sayıda donanımsız üniversite ve bölüm açmak yerine, ülke ihtiyaçlarını gözeterek yeterli eğitim kadrosu ve kütüphane, derslik, laboratuvar, yurt vb. alt yapısı tamamlanmış kuruluşlar oluşturmak,
- Şimdiye kadar açılmış bulunan üniversitelerin kalite düzeyini artırmak ve kalite eşitsizliğini ortadan kaldırmak, eksik alt yapılarını tamamlamak,
- Eğitimde kalite standartlarını oluşturarak mühendislik bölümlerinin kalitesini bu kriterlere göre denetlemek,
- Ülkemizde verilen lisans diplomalarının uluslararası düzeyde tanınmasını sağlamak,
- Ders müfredatlarını değişen ihtiyaçlara göre düzenlemek.

Saygıdeğer konuklar;

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak yaşadığımız tüm bu sorunların nedeni olarak küresel ve neo liberal politikaları görmekte olup yaşanan süreçte ülkemize biçilen rol gereği eğitim ve öğretim hizmetlerinin metalaştırıldığını ve piyasalaştırıldığını görmekteyiz. Bu nedenledir ki iki yıl önce İstanbul`da düzenlediğimiz 8. Eğitim Çalıştayının ana temasını "Ne İçin", "Kimin İçin" ve "Nasıl Bir" EĞİTİM olarak seçmiştik.

Saygıdeğer konuklar, sizlerin de katkılarıyla bu sorulara ve sorunlara doğru ve etkin cevaplar bulduğumuzda mesleğimize ve meslektaşlarımıza belki de en değerli katkıyı sağlamış olacağız. Katkılarınızla düzenlenecek olan bu çalıştayın sonuçları Odamız tarafından tüm Maden Mühendisliği Bölümlerine, Yüksek Öğretim Kurumu`na ve ilgili bakanlıklara iletilecektir.

Bu çalıştayın düzenlenmesinde emeği geçen başta Adana Şubemiz ve Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü olmak üzere sunum yapan değerli konuklarımıza, çalıştayımıza katılım sağlayan dekanlarımıza, enstitü müdürlerimize, bölüm başkanlarımıza ve akademisyenlerimiz ile geleceğimiz olan sevgili öğrencilere çok teşekkür ederim.

Hepiniz tekrar Oda yönetimi ve şahsım adına saygı ile selamlıyorum.

Ayhan YÜKSEL
TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
19 Kasım 2016, Adana

SONUÇ BİLDİRGESİ:

IX. Maden Mühendisliği Eğitim Çalıştayı, Maden Mühendisliği eğitiminin sorunlarını ve çözüm önerilerini belirlemek, eğitim programlarının geliştirilmesi, uygulamalı eğitimin önemi, Maden Mühendisliği Bölümlerinde uygulanan kontenjan, akademik personel ve tercih edilebilirliği, öğrencilerin staj olanakları, Maden mühendisliğinin mevcut ve gelişen çalışma alanlarının değerlendirilmesi, Maden mühendisliğinde istihdam, ücret ve sosyal haklarının değerlendirilmesi ile sektörle ilişkileri konularını değerlendirmek üzere 19 Kasım 2016 tarihinde; TMMOB Maden Mühendisleri Odası Adana Şubesi tarafından, Çukurova Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Maden Mühendisliği Bölümünün desteğiyle Adana'da gerçekleştirilmiştir.

IX. Maden Mühendisliği Eğitim Çalıştayı'na, Ülkemizde Maden Mühendisliği Bölümü Bulunan Üniversite Fakülteleri'nin Dekanları, Maden Mühendisliği Bölüm Başkanları ve sektörde faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri davet edilmiştir. Ayrıca Odamız merkez, şube, temsilcilik ve genç madenci birimlerimizden temsilciler çağırılmıştır. Çalıştaya, Maden Mühendisliği Bölümü bulunan Üniversitelerinden 3 Dekan, 2 Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü, 1 Dekan Yardımcısı, 13 Bölüm Başkanı, 1 Bölüm Başkan Yardımcısı, Anabilim Dalı Başkanları ile Maden Mühendisliği Bölümlerinden 16 akademisyen, Odamız Merkez ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri ile Oda Üyeleri, kamu kurumlarından yetkililer, sektörden konunun uzmanları ve öğrencilerden oluşan 102 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay "Eğitim Kalitesi", "Maden Mühendisliği Bölüm Kontenjanları", "Maden Mühendislerinin Mevcut ve Gelişen Çalışma Alanları" ile "Maden Mühendisliği Bölümlerinde Staj ve Uygulamalı Eğitimin Önemi" ne dikkat çekilmesi amacıyla toplanmış olup;

- Maden Mühendisliğinin Çalışma Alanları ve Sorunları ana başlığında;
- Bu Çalıştaydan Önce Yapılan Sekiz Çalıştayı Değerlendirilmesi
- Maden Mühendisliğinin Mevcut ve Gelişen Çalışma Alanlarının Değerlendirilmesi
- Maden Mühendisliğinde İstihdam, Ücret ve Sosyal Haklarının Değerlendirilmesi
- Maden Mühendisliği Eğitimi
- Maden Mühendisliği Bölümlerinin Uygulanan Kontenjan, Akademik Personel ve Tercih Edilebilirliği Açısından Değerlendirilmesi
- Maden Mühendisliği Eğitiminde Ders Programlarının ve Laboratuvar Olanaklarının Değerlendirilmesi
- Katılımcılar tarafından maden mühendisliği eğitimi değerlendirilmesi ve tartışmalar, oturumları ile tamamlanmıştır.

Çalıştay'da yapılan değerlendirmeler sonucunda;

- Maden mühendisliği eğitiminin nasıl ve ne şekilde olması gerektiği;
- Maden mühendisliğinde uzmanlaşma, lisans sonrası meslek içi sürekli eğitim,
- Sanayi, üniversite ve Maden Mühendisleri Odası ilişkileri,
- Staj sorunu, bölüm ve mezun sayısının fazlalığı ve işsizlik, kontenjanların fazlalığı, Bölümlerin birçoğunun fiziki mekân, laboratuvar ve kütüphane-dokümantasyon olanaklarının yetersizliği, üniversite-sanayi işbirliğinin istenen düzeyde olmaması,
- Öğrencilerin yurt ve barınma sorunu, staj sorununun çözülmemesi, teknik gezilerin yetersizliği, ders müfredatının her bölümde farklılık göstermesi olduğu belirlenmiştir.

Belirlenen sorunların çözümü için;

- Maden Mühendisliği mesleğinde, sektörde yaşanan en önemli sorun istihdam ve istihdam sorunlarının çözümüne yönelik eksikliklerdir. Bu yönde ülkemizdeki tüm kurum ve kuruluşlar üzerlerine düşen görevleri yerine getirmelidir.
- Son yıllarda planlamadan yoksun bir şekilde bölüm sayıları ve kontenjanları ihtiyacın çok üzerinde artırılmış ve durum karmaşık bir hal almıştır. Bu durum gerçekçi bir çalışma ve planlamayla ülke koşullarına uygun bir hale getirilmelidir. Son dönemlerde özellikle TMMOB Maden Mühendisleri Odasının yıllardır söylediği şekilde YÖK tarafından önemli bir yanlıştan dönülerek Maden Mühendisliği Bölüm sayıları ve kontenjan azaltılmasıyla ilgili çalışmalarda bu konudaki haklılığımızı bir kez daha göstermiştir.
- Maden Mühendisliği eğitiminin kaliteli bir hale gelebilmesi için, bölüm ders içeriklerinin tümüyle ortaklaştırılması yerine, bilgi teknolojileri ve donanımı, kaya ve zemin mekaniği, zemin iyileştirme, yeraltı yapıları, işçi sağlığı ve iş güvenliği, madencilikte çevre yönetimi gibi farklı konuların yer alması sağlanmalıdır. Ders içerikleri teknik gezilerle güçlendirilmeli. Maden mühendisliği uygulama alanı hakkında tanıtıcı etkinlikler düzenlenmelidir. Bütün bunların yanı sıra, staj süresinin arttırılması, stajların daha etkin ve denetim altında gerçekleştirilmesi için gerekli önlemler alınmalı.
- Önümüzdeki yıllarda, Maden mühendisliği bölümlerine ülkenin ihtiyaç durumu dikkate alınarak öğrenci alınmalı, maden mühendisi yetiştirilmesi amacıyla yeniden planlama yapılmalı; üniversitelerin öğretim kadrosu ve altyapı eksiklikleri giderilerek, öğretimlerini bu şekilde sürdürmeleri sağlanmalıdır.
- Merkezi planlamalar yapılmalıdır. Planlamacı bir anlayışla, toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan eğitim politikaları üniversitelerde yaşama geçirilmelidir.
- Ülkenin gereksinim duyduğu kadar ve kalitede maden mühendisleri yetiştirilmelidir. Staj kanununun sorunları çözecek şekilde bir an önce yasalaşması yönünde her türlü girişimde bulunulmalıdır. Kaliteli eğitim için staj olanaklarına devlet desteği sağlanmalı, özel sektöre belli sayıda stajyer alma zorunluluğu getirilmelidir.
- Maden mühendisliği eğitimi, mutlak suretle maden mühendisliğinin temel alanlarında yetkinleşmiş bir akademik kadro mevcudiyetiyle ve uygun teknik altyapıyla yapılmalıdır.
- Tasarım derslerinde bilgisayar destekli açık işletme, yer altı işletmesi tasarımı baştan sona kadar grup çalışmaları ile yapabilen, cevher hazırlama tesis tasarımı, makine ekipman seçimi ve ekonomik değerlendirmeleri, farklı senaryolar eşliğinde yapabilen, son sınıfta o zamana kadar aldığı tüm mesleki bilgileri kullanabilen, karar verme yeteneği gelişmiş maden mühendisi yetiştirilmesi hedeflenmelidir.
- Öğrenci alamayan, bölümlerin, YÖK'e bağlı Yerbilimleri Uygulama ve Araştırma Enstitüsü veya TÜBİTAK MAM gibi, Yerbilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi ya da Doğal Kaynaklar Araştırma ve Uygulama Merkezi adı altında merkezlere dönüştürülmelidir.
- Öğrencilerin mesleği daha iyi anlamalarını sağlayacak teknik gezi, dokümantasyon, vb. gibi konularda üniversite ve endüstri işbirliği sağlanmalıdır.

- Maden Mühendislerinin işsizlik sorunlarının çözümünde, maden mühendislerini ilgilendiren iş alanlarının genişletilerek istihdam sağlanması konusunda yasal girişimler arttırılarak sürdürülmelidir.
- Maden Mühendisleri Odası kuruluş amaçlarında anıldığı gibi , "maden mühendislerinin gelişen teknolojilere ve değişen koşullara uyumunu sağlamak üzere meslek içi eğitim çalışmalarını yaygınlaştırmalı ve üniversitelerle birlikte hazırlanan programlarla daha fazla meslektaşına ulaşılmalıdır. Bölümler meslek içi eğitim konusunda meslek odası ile işbirliği halinde olmalıdır.
- Farklı üniversitelerden mezun olan genç meslektaşlarımızın kendilerini geliştirmek istedikleri konularda meslek içi eğitim çalışmaları, Oda yapısı içinde genişleterek sürdürülmelidir.
- Barınma hakkı sosyal devletin en önemli görevlerindedir. Devlet, üniversiteler için yeni yurtlar inşa etmeli ve var olan yurtların şartlarını iyileştirmelidir. Yurtlardaki tüm hizmetler öğrencilere ücretsiz olarak sunulmalıdır.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; demokratik, laik, çağdaş bir ülkede, barıştan, emekten yana bireyleriyle; bilimsel ve teknolojik yenilikleri sürekli takip eden ve uygulanmasına öncülük eden, meslektaşlarının özlük haklarını savunan ve çözümler üreten bir anlayışı temsil etmektedir. Maden Mühendisleri Odası; analitik düşünme yeteneği olan, gelişen teknoloji dayalı problem çözme becerisine sahip, sosyal olayların farkında, araştırmacı, yönetici, disiplinler arası grup çalışmalarına yatkın, değişime hızlı uyum sağlayan, teknik ve sosyal iletişim becerisi olan, meslek alanlarının geliştirilmesi ve yaşam boyu öğrenme ihtiyacı duyan meslektaşların yetiştirilmesi konusunda başta üniversitelerimiz olmak üzere ilgili tüm taraflarla sürekli ilişkilerini sürdürerek, Maden Mühendisliği Eğitiminin günün koşullarına göre şekillendirilmesinde katkılar sağlayan görev anlayışını gelecek yıllarda da sürdürecektir.

Saygılarımızla,

TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

**KÖMÜR KENTİ ZONGULDAK` TA YAŞAM, MADENCİLİK VE İŞ KAZALARI SÖYLEŞİSİ
(18 Ocak 2017 – ANKARA)**

SUNUŞ:

18 Ocak 2017 Çarşamba günü saat 18:00 de Odamız 50. Yıl Sürekli Eğitim Merkezinde Mesleki Söyleşilerimizin 2. si düzenlendi. Sayın Şerafettin ÜSTÜNKOL' un sunumu ile gerçekleştirdiğimiz Kömür Kenti Zonguldak' ta Yaşam, Madencilik ve İş Kazaları söyleşisine Oda Yöneticilerimiz ve üyelerimiz katılmıştır.

---

gerekli tepkileri vermek geniş bir bilgi dağarcığına, ilkeli bir duruşa ve mücadeleci kadrolara sahip olmayı gerektirmektedir.

Sizlerin huzurunda övünerek söylüyorum ki TMMOB Maden Mühendisleri bu meziyetlerin hepsine sahiptir ve bu nedenle de Birliğimiz ve pek çok odamız ile birlikte 62 yılı aşan onurlu bir geçmişe sahiptir. Maden Mühendisleri Odası, bu 62 yıllık süre içerisinde daima bilimden, emekten ve halktan yana olmuştur. Hayatın her alanına müdahil olmuş olan odamız mesleki demokratik bir kitle örgütü olarak mevzuatımızdan gelen görev ve sorumluluklarımızla birlikte toplumsal yaşama ekonomik, sosyal ve siyasal anlamda müdahil olmayı ihmal etmemiştir. Bu nedenledir ki sürekli olarak siyasi iktidarların hedefi haline gelmiş ancak tüm baskılara karşın hiçbir zaman çizgisinden taviz vermemiştir.

İlgili Bakanlıkların denetimi ile vesayet altına alınmaya çalışılan odalarımız demokrasiye, özgürlüğe, eşitliğe, laikliğe ve barışa olan bağlılığını her türlü antidemokratik baskıya rağmen sürdürmeye devam edecektir. Demokrasiye sahip çıkmanın, darbecilere karşı mücadele etmenin yolu ne OHAL kararnamele ne de antidemokratik uygulamalardır. Antidemokratik uygulamaların sahipleri ve savunucuları bilmelidirler ki 15 Temmuz Kalkışması da benzeri düşüncelerin ürünleri olup darbeleri, kalkışmaları önlemenin olmazsa olmaz koşulu da demokrasiye, laikliğe, barışa ve cumhuriyet değerlerine sahip çıkmaktır.

Darbecilere ve hukuku askıya almak isteyenlere verilecek en iyi cevap onları hukuka ve demokratik kurallara göre yargılamaktır. Ancak demokrasiye sahip çıkanları, demokratik muhalefet hakkını kullananları, hukuku askıya alarak, darbecilerle aynı çuvala koyarak, OHAL kararnamele ile yok etmeye çalışmakta demokrasiye ve hukuka karşı işlenen en büyük cinayettir. Unutulmamalıdır ki hukuk bir gün herkese lazım olacaktır. Demokrasi, laiklik ve cumhuriyet herkesin yaşam güvencesidir. Odamız bu kapsamda mücadele eden üyeleriyle, akademisyenlerle birlikte olmaya devam edecektir.

Son yıllarda egemen güçlerin içerisinde bulunduğumuz coğrafyada ki enerji kaynaklarını ele geçirmek amacıyla yürürlüğe koydukları Büyük Ortadoğu ve Arap Baharı projeleriyle başta ülkemiz ve içinde bulunduğumuz coğrafya olmak üzere tüm dünya kan gölüne dönmüş ve terörizm dünyayı kasıp kavurmaya başlamıştır.

Maden Mühendisleri Odası olarak defalarca söyledik ve söylemeye de devam edeceğiz. Savaşa karşı barışı, ölüme karşı yaşamı savunmaya ve nereden gelirse gelsin, insan yaşamını, barışı ve demokrasiyi tehdit eden terörü kınamaya devam edeceğiz.

Saygıdeğer Konuklar;

Değerli Meslektaşlarım;

Maden mühendisliği eğitiminden başlayarak, mesleğin ve meslektaşın tüm sorunlarına çözüm üretmek, onların mesleki gelişimlerini sağlamak, anayasal bir hak olan çalışma hakkının kullanımı için çalışmalar yapmak, çalışma yaşamından kaynaklanan haklarının gelişimi ve korunması konusunda çalışma yapmak odamızın öncelikli ve zorunlu görevleri arasındadır.

Teknolojinin gelişimi ile birlikte üretim yöntemleri ve bundan kaynaklı çalışma ilişkileri de değişmiştir. Bilimsel alanda yaşanan gelişmeler üretimin uzmanlaşmasına, esnekleşmesine ve kuralsızlaşması ile birlikte denetimsizleşmesine ve mühendislik disiplinleri arasındaki sınırların belirsizleşmesine ve tartışılmasına neden olmuştur. Bu tartışma süreci TMMOB örgütlülüğü ile

birlikte odamızda da tartışılmaya başlanmıştır. Ancak yaşanan istihdam sorunları, güvencesiz çalışma koşulları nedeniyle bu tartışmalar ne yazık ki tamamlanamamıştır.

Meslek alanlarının ve sınırlarının tartışılmasını gerektiren en önemli süreç teknolojik gelişmelerdir. Bu nedendir ki almış olduğumuz bilimsel eğitim 9. Eğitim Çalıştay'ında da söylediğimiz üzere başta ders müfredatları ve sektörel mevzuat olmak üzere gelişen teknoloji ve mesleki ihtiyaçlar anlamında yeniden gözden geçirilmelidir.

Yıllar öncesinde demir, kömür, krom ve bakırdan gayri madenler dışındaki kaynakları maden saymayan anlayış yaşadığımız süreçte gelişen teknolojinin de yardımı ile pek çok kaynağın öncelikle maden sayılmasına sonrasında ise günün teknolojik koşulları gereği rezerv sayılmayan düşük tenörlü zenginliklerin maden sayılmasına neden olmuştur. Bu süreç daha sonra 2003 yılında maden kanununa geçmiş ve hem maden tanımı hem de kaynak ve rezerv tanımı genişleyerek sektörümüzün çalışma alanlarının hızla gelişimine ve değişimine neden olmuştur.

Bu kapsamda Odamız 2013 yılında SMMH Yönetmeliğimizi yenileyerek çalışma alanlarımızın genişletilerek mevzuata girmesi yönünde önemli bir aşama kaydetmiştir. Ancak bu çabanın sonuç verebilmesi için öncelikli olarak yönetmeliğimizde ki hükümlerin madencilikle ilgili direk ve dolaylı mevzuata girmesi gerekmektedir.

Nasıl ki maden mevzuatında sektörümüze almış oldukları eğitimin gereği olarak diğer meslek disiplinlerinde yer veriliyorsa yapı denetimin zemin etüdüleri alanında, sondaj mevzuatında, tünel ve yol inşaatlarında, çevre ve orman mevzuatında da maden mühendislerine almış oldukları eğitimin gereği hakları verilmelidir.

Ancak şunu da söylemeden geçemeyeceğim. Bugün burada bir üniversite çatısı altında yapmış olduğumuz çalıştayda söylemek zorundayım. Bu konuda saygıdeğer hocalarımızın desteğine çok ama çok ihtiyacımız olduğudur. Meslek alanlarımızın hem gelişen teknolojiye göre, hem de çalışma alanlarımızın genişletilmesi amacıyla dönük olarak almış olduğumuz eğitimin yeniden değerlendirilmesi ve dönüştürülmesi gerekmektedir.

Ayrıca ülkemiz madencilik mevzuatı son 15 yılda 3 kez önemli değişikliklere uğramış ve bu değişiklikler sırasında da mesleki alanda tüm çabalarımıza rağmen önemli kayıplar yaşamış durumdayız. Bugün burada sevgili hocalarımıza 19 Kasım 2016 tarihinde Adana`da yaptığımız Eğitim Çalıştay`ında yaptığım çağrımı yenilemek istiyorum. Bu konuda sizlere ihtiyacımız var. Bizleri yalnız bırakıyorsunuz.

Eğer maden mühendislerinin istihdam sorunları çözülmez ise, eğer maden mühendislerinin ücret ve iş güvencesi sorunu çözülmez ise çoğu maden mühendisliği bölümünün karşı karşıya kaldığı kapanma sorunu ile tüm bölümler karşı karşıya kalacaktır.

Mesleki sorunlarımızın çözümü, meslek alanlarımızın gelişimi için öncelikli olarak madencilik sektörünün sorunlarının çözümü gerekmektedir. Bu kapsamda ki en önemli ve acil ihtiyacımız ulusal bir madencilik politikası oluşturmak ve ulusal sanayi sektörünün gelişimi için planlama anlayışı geliştirmektir ve madencilğin maden mühendisliği bilim ve tekniğine uygun olarak yapılmasını sağlamaktır.

Yaşadığımız süreçte TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak bulunduğumuz her platformda hem üyelerimiz adına hem de sektörümüz adına sürekli olarak söyledik ve söylemeye devam

edeceğiz. 2012 yılında yürürlüğe konulan ve bağımsız yargı tarafından iptal edilmesine rağmen hala hukuka aykırı bir şekilde uygulanmakta olan Başbakanlık Genelgesi ve uygulaması derhal yürürlükten kaldırılmalıdır.

Odamızın ve sektörümüzün her türlü itirazına rağmen sektörün sorunlarını çözeceği vaadiyle çıkarılan Maden Kanunu sorunları çözeceği yerde artırmıştır. Sekiz gün sonra iki yılı tamamlanmasına rağmen kanunun uygulama yönetmeliği halen çıkarılamamıştır. Odamızın ve sektörün bu talepleri derhal karşılanmalıdır.

Kamu otoritesinden bu taleplerde bulunurken bizlerin yapması gerekense meslek etiğini ve dayanışmasını geliştirmektir. Bunun en önemli argümanı da Maden Mühendisleri Odası çevresinde örgütlenmektir.

Mesleki sorunlarımızı toplumsal sorunlardan ayrı tutmamak, mesleki gelişimimizle birlikte mesleki etik ve dayanışmayı geliştirmek, ülkemizin her yerinde bilime ve tekniğe uygun madencilğin yapılmasını sağlamak biz maden mühendislerinin öncelikli görevidir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası, bu görevini yerine getirmeye hazırdır. Ancak odamızın da gücünün siz üyelerinden aldığı unutulmamalıdır. Güçlü üye, güçlü oda için birlikte üretmeliyiz, birlikte yönetmeliyiz. Biz birlikte yönetmeye hazırız.

Saygıdeğer Konuklar;

Değerli Meslektaşlarım;

Sözlerime son vermeden önce 6 Şubat 2017 tarihli mükerrer resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren ETİ Maden İşletmelerinin Türkiye Varlık Fonuna devri konusunda vereceğimiz HAYIR mücadelesine omuz vermeniz ülkemiz ve geleceğimiz için çok önemlidir. Bor madenlerimiz gizlice özelleştirilmek istenmektedir. Bor madenlerimiz uluslararası tekelere peşkeş çekilmek istenmektedir.

Ülkemiz için geleceğimiz için bu oyuna HAYIR demeliyiz.

Çalıştayın düzenlenmesinde emeği geçen başta İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyeleri olmak üzere, çalıştayımıza katkı koyan saygıdeğer sektör temsilcilerimize ve hocalarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyor ve siz değerli üyelerimizi saygıyla selamlıyorum.

Ayhan YÜKSEL

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

10 Şubat 2017, İstanbul

SONUÇ BİLDİRGESİ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen "Maden Mühendislerinin Çalışma Alanları" başlıklı çalıştay 10 Şubat 2017 tarihinde İTÜ Maden Fakültesi İhsan Ketin Konferans Salonunda gerçekleştirildi. Çalıştay 09.30-17.30 saatleri arasında iki oturum şeklinde yapıldı. Katılımcılara çalıştay öncesi Hürriyet Demirhan ve Mahir Taylan Köylüoğlu tarafından hazırlanan "Maden Mühendislerinin Çalışma Alanları, İstihdam ve Sosyal Haklar" ve Doç.Dr. A. Ekrem Yüce tarafından hazırlanan "Maden Mühendisliği Bölümleri/Akademik Kadrolar/Puanlar / Kontenjanlar / Kayıtlar" konulu çalışmalar bilgi notu dağıtıldı. Çalışmaya yaklaşık 100 meslektaşımız, 20 öğrenci, 15 akademisyen katıldı.

Oda Başkanımız Ayhan Yüksel tarafından yapılan açılış konuşmasından sonra değişik sektörlerden gelen davetli konuşmacıların sunumlarına geçildi. Öğleden önceki oturumda Prof.Dr. Mahir Vardar "Eğitimden Üretime Maden Mühendisliği", Atılgan Sökmen "Sektörün Maden Mühendislerinden Beklentisi", Dr. Ali Türkistanlı "Madencilik Projelerinde Maden Mühendislerinin Rolü", Ertuğrul Bilir "Mühendislerin Çalışma Yaşamındaki Konumu", Ali Utku Öztürk "Maden Mühendislerinin Gözünden Sektöre Bakış" ve Umut Atlıhan "Maden Mühendislerinin Çalışma Alanlarında Karşılaştığı Sorunlar" konularında sunumlar yaptılar. Sunumlarda oturum başkanlığını Doç. Dr. A. Ekrem Yüce yaptı.

Öğleden sonraki oturumda oturum başkanlığını Yar.Doç.Dr. Erdoğan Kaymakçı yürüttü. Yönetim Kurulu üyemiz Hürriyet Demirhan "Maden Mühendislerinin Çalışma Alanları, İstihdam ve Sosyal Haklar" konusunda sunum yaptı. Bu sunumdan sonra çalıştay katılımcıların soruları ve konuya yaptıkları katkılar şeklinde devam etti. İlk defa düzenlenen ve sektör tarafından ilgi gören çalıştay tekrarlanması ve değerlendirilmesi dilekleri ile sona erdi.

Maden mühendisliği eğitiminden başlayarak, mesleğin ve meslektaşın tüm sorunlarına çözüm üretmek, onların mesleki gelişimlerini sağlamak, anayasal bir hak olan çalışma hakkının kullanımı için çalışmalar yapmak, çalışma yaşamından kaynaklanan haklarının gelişimi ve korunması konusunda çalışma yapmak odamızın öncelikli ve zorunlu görevleri arasındadır.

Teknolojinin gelişimi ile birlikte üretim yöntemleri ve bundan kaynaklı çalışma ilişkileri de değişmiştir. Bilimsel alanda yaşanan gelişmeler üretimin uzmanlaşmasına, esnekleşmesine ve kuralsızlaşması ile birlikte denetimsizleşmesine ve mühendislik disiplinleri arasındaki sınırların belirsizleşmesine ve tartışılmasına neden olmuştur.

Meslek alanlarının ve sınırlarının tartışılmasını gerektiren en önemli süreç teknolojik gelişmelerdir. Bu nedendir ki almış olduğumuz bilimsel eğitim başta ders müfredatları ve sektörel mevzuat olmak üzere gelişen teknoloji ve mesleki ihtiyaçlar anlamında yeniden gözden geçirilmelidir.

Bu kapsamda Odamız 2013 yılında SMMH Yönetmeliğimizi yenileyerek çalışma alanlarımızın genişletilerek mevzuata girmesi yönünde önemli bir aşama kaydetmiştir. Ancak bu çabanın sonuç verebilmesi için öncelikli olarak yönetmeliğimizde ki hükümlerin madencilikle ilgili direk ve dolaylı mevzuata girmesi gerekmektedir.

Nasıl ki maden mevzuatında sektörümüze almış oldukları eğitimin gereği olarak diğer meslek disiplinlerinde yer veriliyorsa yapı denetimin zemin etütleri alanında, sondaj mevzuatında, tünel ve yol inşaatlarında, çevre ve orman mevzuatında da maden mühendislerine almış

oldukları eğitimin gereği hakları verilmelidir. Meslek alanlarımızın hem gelişen teknolojiye göre, hem de çalışma alanlarımızın genişletilmesi amacıyla dönük olarak almış olduğumuz eğitimin yeniden değerlendirilmesi ve dönüştürülmesi gerekmektedir.

Mesleki sorunlarımızın çözümü, meslek alanlarımızın gelişimi için öncelikli olarak madencilik sektörünün sorunlarının çözümü gerekmektedir. Bu kapsamda ki en önemli ve acil ihtiyacımız ulusal bir madencilik politikası oluşturmak ve ulusal sanayi sektörünün gelişimi için planlama anlayışı geliştirmektir ve madenciliğin maden mühendisliği bilim ve tekniğine uygun olarak yapılmasını sağlamaktır.

Odamızın ve sektörümüzün her türlü itirazına rağmen sektörün sorunlarını çözeceği vaadiyle çıkarılan Maden Kanunu sorunları çözeceği yerde artırmıştır. Sekiz gün sonra iki yılı tamamlanmasına rağmen kanunun uygulama yönetmeliği halen çıkarılamamıştır. Odamızın ve sektörün bu talepleri derhal karşılanmalıdır.

İlk defa yapılan bu çalıştay ile esas olarak Maden Mühendislerinin hangi alanlarda yasal mevzuat ve alınan bilimsel eğitim gereği çalışabilecekleri ve yine bu alanlarda çalışırken yeterli veya yetersiz bilgi ve becerilerinin tartışılması hedeflenmiştir. Maden mühendisliği eğitimi veren okullarımızın ve meslek içi eğitim veren odamızın çalışmalarını bu temelde yönlendirmesi amaçlanmıştır.

Sektörde çalışan arkadaşlarımız ile yapılan sözlü ve yazılı anket çalışmalarında elde edilen en önemli sonuçlar aşağıdaki şekildedir:

Sorgulayıcı, araştırmacı ve karar verme süreçlerinde aktif maden mühendislerinin yetiştirilmesi,

Maden Mühendisliği eğitiminde gelişen teknolojiye uygun bilgilendirme yapılması,

Maden Mühendisliği eğitiminde değiştirilen mevzuat takip edilerek uygun bilgilendirme yapılması,

Okul sonrası meslek içi eğitim önem verilmesi gerekli ve sürekliliği sağlanması gereken bir eğitim tarzı olması.

Mesleki sorunlarımızı toplumsal sorunlardan ayrı tutmamak, mesleki gelişimimizle birlikte mesleki etik ve dayanışmayı geliştirmek, ülkemizin her yerinde bilime ve tekniğe uygun madenciliğin yapılmasını sağlamak biz maden mühendislerinin öncelikli görevidir.

Bu anlayış ile yeniden düzenlenecek olan çalıştaylarda maden mühendislerinin sorunları ve çözüm önerileri görüşülmesi ülke madenciliği, mesleğimiz ve meslektaşlarımız için yararlı olacaktır.

TMMOB

Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi

Yönetim Kurulu

10 Şubat 2017

**SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİMİZDE YEDİ KAT YERİN ALTINDAN UĞULTULAR GELİYOR
SÖYLEŞİSİ (22 Şubat 2017 – ANKARA)**

SUNUŞ:

Meslek sohbetlerimizin 3 cüsü; Sayın Onur BÜTÜN' ün katılımı ve sunumu ile Yedi Kat Yerin Altından Uğultular Geliyor-Yeni Çeltek' den Soma' ya Maden İşçileri Söyleşisi düzenlendi.

22 Şubat 2017 Çarşamba günü saat 18:00 de Odamız 50. Yıl Sürekli Eğitim Merkezinde gerçekleşen etkinliğimize üyelerimiz ve davetliler katılmıştır.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI 5. ÖĞRENCİ KURULTAYI
(3-5 Mart 2017 – ANTALYA)

SUNUŞ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası 5. Öğrenci Kurultayı 3-5 Mart 2017 tarihleri arasında Antalya ' da düzenlendi. Yönetim Kurulu II. Başkanı Emre Demir` in açılış konuşmasıyla başlayan öğrenci kurultayının birinci oturumunda Bir Demokratik Meslek Örgütü Olarak TMMOB Maden Mühendisleri Odasının Kısa Tarihi, İlkeleri ve Mücadelesi konusunda Odamız eski yöneticilerinden Asım Kutluata bilgilendirme sunumu yaptı. Dr. Nejat Tamzok` un Madencilik Politikaları ve Ülkün Tansel` in Meslek Etiği konularındaki sunumları ile oturum bitirildi.

İkinci oturumda; "Eğitimden Üretime Madencilik" Mahir Vardar, "Ülkemizde Üniversite Eğitimi ve Üniversitelerin Dönüşümü" Aysun Gezen, "Mühendislik Emeğinin Dönüşümü" Sinan Alçın sunumları yer aldı.

Sonraki oturumlarda, Genç Madenci konusunda Emre Demir` in bilgilendirmesi ardından 46. Dönem Genç Madenci Çalışma Programı Hakkında Atölye Çalışmaları ile devam etti. Atölye çalışmalarında;

- Staj,
- Örgütlenme Çalışmaları,
- 6. Öğrenci Kurultayı,

konuları yer aldı.

Kurultayın son gününde içinde bulunduğumuz dönem için Genç Madenci Çalışma Programı Hakkında Atölye Çalışmaları ve Sunumları yapıldı. Gelecek için karanlığı kazan genç madencilerin aktif olarak katılım gösterdiği kurultayımız başarıyla sonuçlanmıştır.

**TÜRKİYE 25. ULUSLARARASI MADENCİLİK KONGRESİ VE SERGİSİ (IMCET 2017)
(11 – 14 Nisan 2017- ANTALYA)**

SUNUŞ:

50 Yılı aşkın bir süredir Odamız tarafından kesintisiz düzenlenmekte olan Türkiye 25. Uluslararası Madencilik Kongresi ve Sergisi açılışında Kongre Yürütme Kurulu Başkanı İrfan Bayraktar, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel birer konuşma yaptılar.

AÇILIŞ KONUŞMASI:

Sayın Birlik Başkanım;

Saygıdeğer Sektör Temsilcileri;

Kongremizi Destekleyen Kurum ve Kuruluşların Değerli Yöneticileri;

Sevgili Meslektaşlarım,

Yüzlerce ve binlerce km. uzaklıktan gelerek bizlere destek veren, yaptıkları bilimsel çalışmalar ile dünya ve ülkemiz madenciliğine ışık tutacak olan sektörümüzün değerli bilim insanları ve basınımızın güzide temsilcileri;

Mezopotamya`dan Trakya`ya, Kafkasya`dan Ege`ye, uzak Asya`dan Akdeniz`e doğru bir kıvrak başı gibi uzanan, kültürlerin ve uygarlıkların beşiği ülkemize, buram buram tarih kokan her santimetre karesinde doğal güzellikleri barındıran turizmin başkenti Antalya`ya hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Hepinizi TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, ve şahsım adına saygıyla, sevgiyle ve dostlukla selamlıyorum.

Yüzlerce yıl uygarlıklara ve kültürlere ev sahipliği yapmış olan bu coğrafyada maalesef ki onlarca yıldır savaşlar devam etmekte kan ve gözyaşı eksik olmamaktadır. Emperyalist ve küresel güçler tarafından coğrafyanın yer altı ve enerji hammadde kaynaklarını ele geçirmek ve yönetmek amacıyla çıkarılan savaşlar ne yazık ki dış politikada izlenen "stratejik derinlik" politikası nedeniyle ülkemize de sıçramıştır. Suruç katliamıyla başlayan Diyarbakır, Ankara, İstanbul, Gaziantep, Bursa ve Kayseri katliamlarıyla devam eden ölümler sadece ülkemizle sınırlı kalmamış Paris, Belçika, Berlin ve son olarak İsveç'te yaşanan ölümler sonucu yüzlerce ülkemiz ve dünya vatandaşı yaşamını kaybetmiş ve ne ülkemizde ne de dünya da can güvenliği kalmamıştır.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak, savaşa karşı barışı, ölüme karşı yaşamı savunmaya ve terörü kınamaya devam edeceğimizi bir kez daha sizlerin huzurunda deklere ediyorum.

Saygıdeğer Konuklar,

Değerli meslektaşlarım;

24. Kongremiz, 43 ülkeden 300'e yakını yurtdışı olmak üzere 1207 delegenin katılımının sağlanmasıyla bir rekor kırmış ve dünyanın sayılı kongreleri arasında hak ettiği saygınlığı kazanmıştır. Ne yazık ki içerisinde bulunduğumuz coğrafyada yaşanan savaş ortamının ülkemize de sirayet etmesi nedeniyle bu yıl katılan ülke sayımız 24'e yurtdışı delege sayımız ise 81'e düşmüştür. Yurtdışında ki bilim insanlarının ve meslektaşlarımızın bu kaygı ve endişelerini saygı ile karşılarken, bu koşullarda dahi bizlerle birlikte olan, bizleri yalnız bırakmayan yurtdışı delegelerimize ayrıca teşekkür ediyorum.

Ancak üzülerek belirtmek istiyorum ki 24 ülkeden meslektaşlarımız ve bilim insanları hem kendi bilimsel çalışmalarını bizlerle paylaşmak, hem de bizlerin ülkemizde yapmış olduğumuz bilimsel araştırmalar hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla kongremize katılırken ülkemizin madenciliğinin bilimsel ve teknik esaslara göre gelişiminden sorumlu olan ETKB ile bağlı kuruluşlarının uluslararası düzlemde ülkemizi temsil eden bu en büyük ve en kapsamlı kongreyi desteklemesi ve sahip çıkması gerekirken kongremize delege dahi göndermemesi, gönderilmesi onaylanmış delegasyonun iptal edilmesi ve bizlerin davet ettiği üyelerimize dahi izin verilmemesi kabul edilebilir bir anlayış değildir.

Bakanlığın bilimi red eden bu anlayışı derhal terk ederek geleceğimizi, sektörümüzü ve mesleğimizi aydınlatacak olan bilimsel çalışmaların önünü açması ve desteklemesi gerekmektedir.

Saygıdeğer Konuklar;

Sevgili Meslektaşlarım;

1980 yılından itibaren her türlü uyarımıza ve eleştirmeye rağmen neo liberal politikalar ülkemizde istisnasız olarak uygulanmıştır. Uygulanan bu politikalar sonucu özelleştirmeler tamamlanmış, taşeronlaşma ile "mesleğimiz de dahil olmak üzere" emek değersizleştirilmiş, esnekleşme ve kuralsızlaşma düzenlemeleri ile devam eden süreç denetimsizleştirme ile zirveye ulaşmıştır. Ancak İngiltere'nin yaşadığı Brexit süreci ve nedenleri, ABD seçimlerinde dile getirilen milli ve yerli kavramları ülkemizde ve sektörümüzde dile getirdiğimiz eleştirilerin haklılığını göstermiştir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak yıllar önce temel ilkelerini ortaya koyduğumuz "Ulusal Madencilik Politikaları" ancak bugün keşfedilerek "milli ve yerli enerji ve madencilik stratejileri" belirlenmeye çalışılmaktadır. Ancak her zaman olduğu gibi yine geç kalınmıştır.

Yıllar önce odamız tarafından belirlenmiş olan madencilik politikalarının en temel ilkelerinden olan; "Madencilik sektörünün tüm alt sektörlerinde üretim arttırılmalıdır. Ancak, söz konusu üretimin hedefi dış satım değil, ülke sanayi sektörleri olmalıdır.

Madencilik sektörünün ülke kalkınmasında ki kritik önemi, fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değil, ancak, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlanmasındadır. " ilkesi ile "Ülkemizin ihtiyacı olan enerjinin, yerli maden kaynaklarımızdan karşılanması öncelikli hedef olmalıdır.

Sanayinin ihtiyacı olan ucuz enerji üretiminin sağlanması ve bu enerjinin sürekli ve güvenilir olması bakımından, yerli maden kaynaklarımızın kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. " ilkesinin anlamı ve önemi yeni anlaşılmış ve Bakanlık bürokratları tarafından siyasilere yeni keşifler bulunmuş gibi sunulmaktadır.

Kamuoyunun bilgisine sunulan "milli madencilik ve enerji politikası" odamız politikaları ile benzeşiyor gibi görünse de hem yaşama geçirilmesi konusunda hem de teknik ayrıntıları konusunda endişelerimiz bulunmaktadır.

-Birinci endişemiz bir taraftan "milli ve yerli madencilik" ten bahsederken diğer taraftan Eti Maden İşletmeleri'nin Türkiye Varlık Fonu'na devredilerek uluslararası sermayeye açılmasıdır.

-İkinci endişemiz yerli kömürün enerjideki payının artırılacağı söylenirken yerli kömürlerimizin kullanımına ilişkin teknolojik çalışmaların ne şekilde yürütüleceği konusundaki belirsizlikler ve eksikliklerdir.

-Üçüncü endişemiz ülkemiz madencilik politikalarını belirleyen Maden Kanunu'nun son 15 yıl içerisinde 3 kez değiştirilmesi ve son kanun değişikliğine ilişkin yönetmeliğin 2 yılı aşkın bir süredir hala çıkarılamaması ve hem bakanlık hem de sektör tarafından yeni bir maden kanunu değişikliğinin gündeme alınma ihtiyacının ifade edilmesidir.

-Önemli bir diğer eleştirimizde 2012 Haziran Genelgesi ile yapılamaz hale gelmiş olan aramaların bağımsız yargı tarafından iptal edilen genelgeye rağmen, bürokratik uygulamalar nedeniyle hukuka aykırı bir şekilde hala devam ediyor olmasıdır.

Odamız; Birliğimiz ve bağlı odaları ile birlikte hukukun evrensel değerleri için, bilimin ve tekniğin yaşamın her alanında egemen olması için, demokrasi ve laiklik için, barış ve eşitlik için, ülkemizin geleceği için cumhuriyet değerlerine sahip çıkmaya devam edecektir. Her türlü yanlış ve dayatmaya itiraz edecek ve hayır diyecektir.

Saygıdeğer Konuklar,

Değerli Katılımcılar;

Madenler, milyonlarca yılda oluşan ve tüketildiğinde yenilemeyen kaynaklar olup oluşumunda hiçbir kişinin ya da sınıfın emeği yoktur. Bu nedenle çok iyi planlanarak bir gramının dahi kaybedilmeden insanlığın ortak değerleri, toplumun refahı ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi amaçları doğrultusunda üretilmelidir.

Her tür ekonomik faaliyette olduğu gibi madencilik faaliyetlerinde de amaç, insanın refah ve mutluluğudur. İnsan onuruna ve emeğine saygı, madencilik faaliyetlerinin planlanma ve

uygulanmasında hareket noktası olmalıdır. Kamu yararı öncelikli olarak göz önünde tutulmalıdır.

Dünya`da ve ülkemizde 30 yıldır uygulanmakta olan neoliberal politikalar sonucu değişen çalışma koşulları ve ilişkileri nedeniyle madencilik sektöründe yaşanan ölümler artmış ve maden mühendisleri de ya yaşamlarını kaybetmişler ya da günah keçisi ilan edilerek önce sanık sonra da mahkum olmuşlardır.

Maden ocaklarında yaşanan ölümler kaza da fitrat ta değildir. Yapılacak bilimsel çalışmalarla ve mühendislik önlemleriyle önlenebilecek olaylardır. Maden mühendisliği bilim ve tekniği hem dünyada hem de ülkemizde ölümlerin sona erdirilmesi için gerekli gelişmeleri sağlamış durumdadır. Çalışanları koruyacak, güvenli bir çalışma ortamı yaratacak önlemleri almak ve uygulamaları denetlemek devletin ve işverenlerin asli görevidir. Bunun en temel yolu da ocaklara maden mühendisliği bilim ve tekniğinin girmesini sağlamaktır. Bu konuda meslek odalarını reddetmek yerine onların deneyim ve bilgi birikiminden yararlanmak tüm kesimlerin faydasıdır.

Madencilik faaliyetleri ve maden üretimleri, bireysel ve toplumsal gereksinimlerin karşılanmasında temel öneme sahip alanlardan birisidir. Madencilik faaliyetleri yürütülürken göz ardı edilmemesi gereken en önemli noktalardan birisi de çevreye duyarlılık olmalıdır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda çevre faktörü göz ardı edilerek madencilik faaliyetlerinin yürütülmesi mümkün değildir. Sanayileşmeyle birlikte artan üretim faaliyetleri ve aşırı tüketiminin sonuçları günümüzde daha net görülmektedir. Kaynakların sınırsız olmadığının anlaşılması ile birlikte "çevre"nin önemi daha çok ortaya çıkmıştır. Diğer tüm üretim çalışmaları gibi madenciliğin de doğal çevre üzerinde bozucu bir etki yaratmakta olduğu bir gerçektir. Madencilik faaliyetleri, genel üretim süreçlerinin bir parçası olarak doğal çevre ile belli bir ilişki ve çelişki halinde sürdürülebilmektedir.

Madencilik sektörünün azami üretim, yanlış üretim metotları, uygunsuz verilen madencilik izinleri, yasal mevzuatın yetersizliği ve denetimsizlik gibi nedenlerle ülkemizde ve dünyada "madencilik ve çevreye duyarlılık" birbirine zıt iki kavram olarak algılanmıştır. Oysa çevre dostu teknoloji ve yöntemlerin kullanılması, madencilik süreçlerinde ya da sonrasında çevrenin korunmasına yönelik önlemlerin alınması, sektörün gelişmesini engellemeyecek tam aksine olumlu yönde katkı yapacaktır.

Saygıdeğer Konuklar, Değerli Delegeler,

Uluslararası Madencilik Kongre ve Sergisi yarım yüzyıldır devam eden ve her birinde ülkemiz ve dünya madencilik sektörüne yenilikler getiren, dünyada ki gelişmeleri ülkemize taşıyan, meslektaşlarımızın gelişimine katkı sağlayan bir kongre olmuştur.

25. Kongremizde bu ilkedan yola çıkarak kendini yenilemiş ve geliştirmiştir. 25. Kongremizin en önemli özelliği madencilik alanında söz sahibi ve otorite olan 11 bilim insanını çağrılı bildiri sunmak üzere davet ederek ülkemiz madenciliğine ve siz değerli katılımcılarımıza katkı sunmak hedeflemiştir. Kongremiz kapsamında sunularak tartışmaya açılacak olan tüm bildirimlerin dünya ve ülkemiz madenciliği ile insanlığa önemli katkılar sağlayacağına inanıyoruz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu olarak; yarım asırdır istikrarlı bir şekilde kongremizi bu günlere taşıyarak bizlere bu onuru ve gururu yaşatan yönetim kurulu üyelerimize ve Oda organlarımıza, kongremizin düzenlenmesinde emeği geçen yürütme kurulu üyelerimize, etkinliğin bilimsel niteliğini yükselten bilim kurulu üyelerimize, bildiri ve

sunum hazırlayan bilim insanlarına, yönetimleriyle katkı koyan oturma başkanlarımıza, kongremize desteklerini esirgemeyen tüm kurum ve kuruluşları ile değerli yöneticilerine teşekkür eder saygılar sunarız.

Ayhan YÜKSEL
TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
11 Nisan 2017, Antalya

SONUÇ BİLDİRGESİ:

Türkiye 25. Uluslararası Madencilik Kongresi ve Sergisi 11-14 Nisan 2017 tarihlerinde 24 ülkeden 830 delege katılımı ile Antalya' da gerçekleştirilmiştir. Kongreye, yurtiçi ve yurtdışından 201 kurum ve kuruluş, 49 üniversite katılım sağlamıştır. Kongrede yer alan oturumlarda madencilik sektörüne ilişkin 202 Adet bilimsel, 7 adet özel, toplam 209 bildiri sunulmuştur. Sunulan bildirimlerde dünya ve Türkiye madenciliği bütün yönleriyle tartışılmış ve madencilik sektörüne ilişkin yeni eğilimler, sorunlara ilişkin geliştirilen çözüm önerileri paylaşılmıştır. Kongre süresince, 53 firmanın katıldığı bir madencilik sergisi düzenlenmiş, sergide, madencilik sektöründeki yeni ürün ve hizmetler tanıtılmıştır.

Kongreye, dünyanın çeşitli ülkelerinden ve ülkemiz madencilik sektöründen çok sayıda kurum kuruluş ilgi göstererek, katılım sağlarken; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın katılım sağlamaması ve destek vermemesi, üzerinde dikkatle durulması gereken bir durumdur. Daha da vahim olan, Bakanlığın bildiri sunacak olan kamu kurum ve kuruluş çalışanlarından delegelerin Kongreye katılımı konusunda yasak getirmesidir. Bu durumun kabullenilir olmadığını belirtmek isteriz.

Kamu kurum ve kuruluşlarının, Bakanlık talimatıyla Kongreye katılmamasına rağmen, dünyanın çeşitli ülkelerinden, sektörden ve üniversitelerden gelen bilim insanlarının ve yerli-yabancı firmaların üst düzey yöneticilerinin de katılımlarıyla nitelikli bir Kongre gerçekleştirmiş olmaktan dolayı gurur ve mutluluk duyuyoruz.

Odamız, 1969 yılında "TÜRKİYE MADENCİLİK BİLİMSEL TEKNİK KONGRESİ" gerçekleştirmek için yola çıkmış ve bu kongre ile sektörü ve sektörün sorunlarını, mesleği ve meslektaşlarının sorunlarını tartışmayı, işletme sorunlarına çözüm önerileri geliştirmeyi, bilimsel ve teknik alanda yaşanan gelişmeleri duyurmayı ve bilgi paylaşımını artırmayı amaçlamıştır. Ne büyük ve isabetli karar vermişler ki; bu etkinlik yarım asırdır hiç ara vermeden sürmekte, her geçen yıl biraz daha büyümekte ve nitelik kazanmaktadır. Başlangıçta ulusal boyutta olan kongre, zaman içerisinde gelişimini tamamlayarak uluslararası nitelik kazanmıştır. Geline aşamada Odamız, Madencilik Kongresini uluslararası olarak sürdürme konusundaki ilkeleri ve önceliklerini değiştirmeden devam ettirmektedir. Ülkemizin en büyük, dünyanın sayılı sektörel etkinlikleri arasında olan Uluslararası Madencilik Kongre ve Sergisi'nin 25. sini gerçekleştirmiş olmanın haklı gururunu taşımaktayız.

1969 Yılında düzenlenen ilk kongrede açılış konuşmasını yapan dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Refet Sezgin, "... hâlen madenlerimizden gerektiği gibi yararlanma bir yana, onlardan yararlanma şekillerini, yollarını değeri ölçüsünde sağlayamadığımız acı bir vakiadır...", demektedir. TMMOB Maden Mühendisleri Odası ise, Kongre Kitabının önsözünde, "... Odamız, madencilikle ilgili çeşitli meslek kollarına mensup üyelerimizin ve üyemiz olmayan diğer ilgililerin, bir "bilimsel ve teknik kongre" çerçevesinde seslerini duyurmak, istek ve özlemlerini gerçekleştirmek amacı ile I. Türkiye Madencilik Bilimsel ve Teknik Kongresi'ni düzenlemeye karar vermiştir..." sözleriyle, bir gelenekselleşmeye işaret etmiştir.

Odamız tarafından organize edilen 25. Kongrenin bilimsel ayağında yer alan bildirimlerin yarısına yakınının dış ülke madencilik sektörü çalışanları ve akademisyenlerince sunulması başlangıçta hayal bile edilmemiş, bugün Kongremizin saygınlığı adına sevindirici ve umut verici bir gelişme olmuştur.

11-14 Nisan 2017 tarihlerinde gerçekleştirilen Türkiye 25. Uluslararası Madencilik Kongre ve Sergisi "Madencilikte Yeni Eğilimler" teması altında ele alınmış, bu çerçevede bildirimler sunulmuş ve konusunda otorite olarak nitelendirilen çağrılı 11 uzmanın konuşmacı olarak katılmıştır. Kongrede öne çıkan başlıklar ve konular kısaca aşağıdaki gibidir;

-Madencilik, Dünya ekonomisinin temel sektörlerinin başında gelir. Madencilik olmasaydı bugünkü medeniyet düzeyine erişemezdik.

-20. Yüzyılda başlayan ve hala devam eden tekelleşme, pek çok ülkede eşitsizliklere sömürüye yol açmıştır. Aşırı kar hırsı, bazı madencilik şirketlerinin yenilenemez doğal kaynakları sömürgeci bir anlayışla, bölge halkını ve çevreyi dikkate almadan işletmesine neden olmuştur. Bu sömürgeci yaklaşım sosyal ve politik sorunlara yol açmış, ulusların ekonomik büyüme, gelişme ve refahına engel olmuştur ve olmaya da devam etmektedir.

-Birçok ekonomik faaliyet doğaya zarar vermektedir. Dünyamızın geleceği açısından bu zararın en az düzeye indirilmesi zorunludur. Madencilik faaliyetlerinin de doğaya en az zararı verecek biçimde yapılması, deyim yerindeyse doğayla barışık bir madencilik için daha fazla çaba gösterilmesi gerekmektedir. Madencilikte çevreye en az zararı vermek için bilimin ve madencilik tekniğinin gelişimine destek verilmeli, Ar-Ge çalışmalarına daha fazla kaynak ayrılmalıdır.

-Bir çevre sorunu olarak değerlendirilen, başta endüstriyel atıklar olmak üzere, maden atıklarının değerlendirilerek, tekrar ekonomiye kazandırılması konusunda Ar-Ge çalışmalarına hız verilmeli ve bu konuda yasal düzenlemeler acilen yapılmalıdır.

-Ülkemizde enerji gereksinimi öz kaynaklardan sağlanmalıdır. Ancak düşük kalorili fosil yakıtlara dayalı termik santraller kurulmadan önce yerli kaynaklarımızın değerlendirilmesini sağlayacak yeni yakma teknolojilerine sahip uygun pilot santraller kurularak yerli teknolojiler geliştirilmeli, bu deneyimlerden yararlanılarak yeni santraller projelendirilmeli ve inşa edilmelidir.

-Ülkemizin enerji ihtiyacının sağlanmasında Odamız tarafından belirlenmiş olan "Ulusal Madencilik Politikaları" na göre yerli kömüre dayalı termik santrallerle birlikte, hidrolik ve yenilenebilir kaynaklardan (rüzgâr, güneş, jeotermal, dalga) en üst düzeyde yararlanılmalıdır.

-Madencilik faaliyetleri için işletme öncesi alınması gereken yasal izinlerinin yanı sıra, "Madencilikte Sosyal Sorumluluk" kapsamında yöre halkının onayı alınmalıdır. Sosyal ortamın gelişmesini dikkate almayan bir ekonomik büyüme düşünülemez. Bugünün ekonomi dünyasında, insanın yaratıcılığı ve bilgi en önde gelen kaynaklar olduğundan, bölgede yaşayanların demokratik bir atmosferde fikirlerini ve katkılarını almak sosyal sorumluluk içeren uzun vadeli stratejiler için en mantıklı yoldur.

-Özellikle, 80`li yılların başından itibaren yürütülen özelleştirme, taşeronlaşma, rodövens ve benzeri yanlış uygulamalar; kamu madenciliğini küçültmüş, kamu kurum ve kuruluşlarında uzun yıllar sonucu elde edilmiş olan madencilik bilgi ve deneyimini dağıtmıştır. Yoğun birikime ve deneyime sahip olan kamu kurum ve kuruluşlarının, yerini teknik eleman ve alt yapı olarak yetersiz şirketlere bırakması oldukça olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Buna ek olarak kamusal denetimin de yeterli ve etkin bir biçimde yapılamaması iş kazalarının tüm dünyada azalmasına karşın ülkemizde artmasına neden olmuştur.

-İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde çözüm beklentisiyle sunulan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği yasası, işveren sorumluluğunu tamamen ortadan kaldırarak, tüm sorumluluğu neredeyse iş kazasına uğrayan işçilere ve iş kazaları olmaması için kısıtlı imkânlarla, yetkisiz ve güvencesiz çalışan mühendislerin sırtına yüklemektedir. Piyasacı bir anlayışla çıkarılan bu yasanın, ülkemizde yaşanan iş kazalarını önlemede etkisiz kalmıştır. Çalışanları koruyacak, güvenli bir çalışma ortamı yaratacak önlemleri almak ve uygulamaları denetlemek devletin ve işverenlerin asli görevidir. Bu konuda meslek odalarını reddetmek yerine onların deneyim ve bilgi birikiminden yararlanmak tüm kesimlerin faydasına olacaktır.

-Maden mühendisliği eğitimde kalitenin sağlanması açısından, eğitiminin bilimsellik düzeyinin artırılması ve günün gereksinimlerine uygun hale getirilmesi bir zorunluluktur. Bilimde en yeni teknolojilerden biri olan sanal gerçekliğin eğitim alanında da kullanılması, öğrenmenin hızlanmasını ve iş kazalarının en aza indirilmesini sağlayacağından bir an önce başlatılıp, yaygınlaştırılmalıdır.

-Haziran 2012 genelgesi sektörümüzü, aramalar ve üretim açısından her anlamda sıkıntılara sokmuş istatistiklerden de kolayca görüleceği üzere madencilik üretiminin azalmasına neden olmuştur. Bağımsız yargı tarafından yürürlüğü durdurulmuş olan genelgenin hukuka aykırı bir şekilde uygulanmasına devam edilmesine son verilmelidir.

-Arama süreçleri ile üretimin süreçlerinin disiplinler arası işbirliği güçlendirilmeli ve bütünsel bir yapıya kavuşturulmalıdır.

-18 Şubat 2015 tarihinde yürürlüğe giren 6592 sayılı kanunla değişik 3213 sayılı Maden Kanunu yayınlandığı günden itibaren Odamız ve sektör bileşenleri tarafından tartışılmaya başlanmış, "Uygulama Yönetmeliği" ise halen çıkarılamamıştır. Maden Kanunu ve ilgili yönetmelikleri maden mühendisliği bilim ve tekniği ile ülkemiz madencilik sektörünün

gelişimi için odamız tarafından hazırlanmış olan "Ulusal Madencilik Politikalarına" uygun olarak yeniden düzenlenmelidir.

-Odamız, Ulusal Madencilik Politikaları belgesinde; madencilik sektörünün tüm alt sektörlerinde üretim arttırılmasını, söz konusu üretimin; dış satım değil, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlaması; sanayiye ucuz, sürekli ve güvenilir enerji sağlanmasında yerli maden kaynaklarımızın kullanılması ile ülke ve toplum çıkarlarının korunması hedeflenmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından ortaya konulan "milli ve yerli enerji ve madencilik stratejileri" nin ülkemizin ihtiyaçları ve toplumun refahı için Odamız tarafından yıllar önce belirlenmiş olan "Ulusal Madencilik Politikaları" na göre yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

14 Nisan 2017, Antalya

**6. ULUSLARARASI MADENCİLİK VE ÇEVRE SEMPOZYUMU (ISME 2017)
(27-29 Eylül 2017 – MUĞLA)**

SUNUŞ:

Odamız tarafından kesintisiz düzenlenmekte olan Uluslararası Madencilik ve Çevre Sempozyumu` nun 6 incısı 27-29 Eylül 2017 tarihleri arasında Muğla/Bodrum` da düzenlendi.

Bodrum Turgutreis Kefaluka Hotel` de düzenlenen Uluslararası Madencilik ve Çevre Sempozyumu 28 Eylül Perşembe günü açılış konuşmalarıyla başladı. Sempozyum 29 Eylül 2017 tarihinde sona erdi.

AÇILIŞ KONUŞMASI:

Saygıdeğer Katılımcılar,

Değerli Meslektaşlarım,

Hepinizi Maden Mühendisleri Odası 45. Dönem Yönetim Kurulu ve şahsım adına saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Maden Mühendisleri Odamızın düzenlediği Madencilik ve Çevre Sempozyumu bu yıl ilk kez uluslararası düzeyde düzenlenmekte olup bu başarıya imza atan ekibin bir üyesi olmaktan ve burada sizlerle birlikte olmaktan büyük bir onur duyduğumu öncelikle belirtmek isterim.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki maden mühendislerini temsil etmektedir. Odamız üyelerinin hak ve menfaatlerini kamu yararı temelinde korumak ve geliştirmek, üyelerinin mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; meslek alanları üzerinden ülke gerçekleri hakkında üyelerini ve halkı bilgilendirmekte, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler

geliştirmekte ve bunların yaşama geçirilmesi için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmektedir.

Bu temel yaklaşım içerisinde Odamız, her dönem kongre, sempozyum ve çalıştaylar düzeyinde onlarca etkinlik düzenlemektedir. Bu etkinliklerde uzmanlık alanlarımızla ilgili gelişmeleri ve mesleki sorunlarımızı konunun tüm taraflarıyla birlikte değerlendirme olanağı yakalıyor, ülkemizde ve dünyadaki bilimsel ve teknik gelişmeleri, sektörel bilgi, deneyim ve yeniliklerle ar-ge çalışmalarını paylaşma açıyoruz.

Bu kapsamda düzenlenen etkinliklerimizden birisi olan, büyük bir emek ve özveriyle geliştirilerek uluslararası düzleme taşınan Uluslararası Madencilik ve Çevre Sempozyumu, ülkemizde bilimsel ve mesleki olarak düzenlenen önemli organizasyonlardan birisidir.

Sempozyumda düzenlenen oturumlar, sunulan bildirimler ve dile getirilen görüşler Maden Mühendisliği uzmanlık alanına giren konularda başta birliğimiz olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin görüşlerinin oluşturulmasına kaynak oluşturmaktadır.

Düzenlediğimiz bilimsel etkinlikler ile her yıl üretilen yeni bilgi ve teknolojiyi meslektaşlarımıza ve üyelerimize ulaştırmanın zeminini yakalıyoruz.

Odamız tarafından düzenlenen kongreler, sempozyumlar ve çalıştaylar ısrarla sürdürülmeseydi, demokratik işleyiş içinde mesleki sorunların ele alınmasına, çözümlenmesine ve ortak görüş oluşturma yöntemine ilişkin bu kadar köklü bir geleneği yaratmış olamayacaktık. Odamız bilimi reddeden, bilimsel etkinliklerimizi engellemeye çalışanlara karşı bilimin ve tekniğin ışığında yürümeye ve bu geleneği sürdürmeye devam edecektir.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım;

Her tür faaliyette olması gerektiği gibi maden mühendisliği uzmanlık alanlarına giren konularda da izlenen politikalar ile uygulamalarda ana kriter olarak kamu yararının korunması ve bilimsel normlar esas alınmalıdır.

Bu nedenle; yaşadığımız yüzyılda, çeşitlenerek ve derinleşerek küresel bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümlenmesi amacıyla maden mühendisliği temelinde kamusal yararın ve bilimin ışığında toplumcu politika ve ilkelerin oluşturulması ile hayata geçirilmesi yönünde çalışmalar yapmak odamız için bir zorunluluktur. Odamız tarafından altıncı kez düzenlenen bu sempozyum maden mühendisliği mesleği ve çevre alanında üretilen çalışmaların en geniş kesimlerce paylaşılmasını ve tartışılmasını amaçlayan önemli bir platform olacaktır.

Sempozyum kapsamında bilim insanlarının, uzmanların yoğun emekle hazırladıkları bildirimler, siz katılımcıların katkıları ve bunların sonucunda hazırlanacak sonuç bildirisinin ilgili bakanlıkların bürokratları ve siyasal iktidarca önemsenmesi gerekmektedir. Odamız, üyelerimiz ve sektör adına bu görüşlerin takipçisi olacaktır.

Enerji ve sanayinin temel hammaddelerini sağlayan madencilik "olmazsa olmaz" üretim faaliyetlerinden biridir. Ancak, içinde bulunduğumuz yüzyılda çevre faktörü göz ardı edilerek madencilik faaliyetlerinin yürütülmesi de mümkün değildir. Her tür ekonomik faaliyette olduğu gibi madencilik faaliyetlerinde de amaç, insanın refah ve mutluluğudur. Ancak

madencilik faaliyetleri yürütülürken göz ardı edilmemesi gereken en önemli noktalardan birisi de ekolojik çevreyi tahrip etmemek olmalıdır.

Sanayileşmeyle birlikte artan üretim faaliyetleri ve aşırı tüketiminin sonuçları günümüzde daha net görülmektedir. Kaynakların sınırsız olmadığına anlaşılması ile birlikte "çevre"nin önemi de daha çok ortaya çıkmıştır. Bilimsel olmayan yanlış üretim yöntemleri, mevzuata ve bilime uygun olarak verilmeyen madencilik izinleri, yasal mevzuatın yetersizliği, denetimsizlik gibi nedenlerle "madencilik" ve "çevreye duyarlılık" bugüne kadar birbirine zıt iki kavram gibi algılanmıştır. Oysa çevre dostu teknoloji ve yöntemlerin kullanılması, madencilik süreçlerinde ya da sonrasında çevrenin korunmasına/yenilenmesine yönelik önlemlerin alınması, sektörün gelişimini engellemeyecek aksine sektörün gelişimine katkı sağlayacaktır.

Çevresel sorunlar konusunda ağırlıklı suçlanan üretim alanlarından biri de, madencilik sektörüdür. Bu suçlamaların haklı ve haksız yanları bulunmaktadır. Haksız yanların başında birçok çalışma alanının olumsuz çevresel etkileri göz ardı edilerek madenciliğin öne çıkartılmış olmasıdır. Örneğin başta inşaat ve kimya sanayi olmak üzere, ulaşım, demir-çelik, gemi-inşaa gibi sektörlerin üretim çalışmalarının kirletici, tüketici ve bozucu etkisi çok daha fazladır. Ülkemizde madencilik faaliyetleri için kullanılan alan miktarı yerleşim alanlarının yaklaşık %8'i, endüstri ve ticari alanların % 41'i kadardır. Madencilik alanları, son verilere göre ülkenin yaklaşık binde 9,5 kadardır.

Haklı olan ya da olabilecek eleştirileri de yok saymak ve gereğini yapmamak sektörün sorunlarını çözmek yerine daha da artıracaktır. Madencilik çalışmaları sırasında ortaya çıkan olumsuz çevresel etkiler konusunda sektörde bulunan tüm kesimler sorumluluklarını üstlenerek gereklilikleri yerine getirmelidir.

Madencilik sektöründe çalışan şirketlerin sermaye birikimlerinin yetersizliği, günü birlik ve plansız madencilik uygulamaları, yetersiz ya da yanlış mevzuat düzenlemeleri, son yıllarda giderek artan denetimsizleştirme politikaları madencilik çalışmalarının gerekli hedeflere ulaşmasına engel olmaktadır. Madenciliğin çevre ile barışık, insan odaklı yürütülmesi gerekliliğinin benimsenmesi ve egemen olması durumunda madencilik çalışmalarının eleştirilerin hedefi olmaktan çıkacağı açıktır.

Saygıdeğer Delegates,

Değerli Meslektaşlarım,

Anayasamızın 56. maddesi " Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." 168. maddesi ise "Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir." şeklindedir. Bu anlamda, madenlerimizi kamu yararına işletmek ve aynı zamanda çevreyi korumak bir kamusal sorumluluktur. Hiç bir gerekçe ile bu olguya duyarsız kalınmamalıdır.

Toplumsal, ekonomik ve çevresel bakımdan sürdürülebilir bir madencilik sektörünün gelişimi için; devlet, sektörde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar, meslek odaları ve üniversitelerin ortak çalışması ve yapıcı işbirliği gerekmektedir. İlgili tarafların doğrudan katılımları olmaksızın hazırlanacak madencilik politikaları ister yerli olsun ister milli olsun uygulaması ve başarılı olması mümkün değildir.

Madencilik çalışmalarının; çevre ve insan odaklı anlayışla, bilim ve tekniğin gereklerine uygun olarak yapılabilmesinde önemli etmenlerden biri de maden mühendisleridir. Meslektaşlarımızın, üniversite öğretimi sırasında aldıkları bilimsel ve teknik bilgileri, meslek yaşamı sırasında edindikleri deneyimlerle birleştirerek verecekleri mühendislik hizmetleriyle yaşanabilecek madencilik ve madencilikten kaynaklanan çevresel sorunlar giderilebilecektir. Ancak, meslektaşlarımızın bu çalışmalarını özgürce yapabilecekleri ortamları sağlayacak olan Maden Kanunu ve Uygulama Yönetmelikleri gerekli güvenceyi sağlamak bir yana YTK, UMREK ve Daimi Nezaretçilik düzenlemeleriyle mesleklerini yapamaz hale gelmişler, çalışma alanları kalmamıştır. Diplomalarımız yok sayılmış, bilim ve teknik reddedilmiş, her şey MİGEM` in sertifikalarına bağlanmıştır.

Maden Kanununun ana unsuru, üretimin olmazsa olmazı olan maden mühendislerinin çalışma alanları ve koşulları kuşların uçma mesafesine ve yeteneklerine dayandırılmış ancak maden mühendislerinin kanatlarının olmadığı ve uçamadığı gözden kaçırılmıştır.

Bilindiği üzere çevresel sorunların çözümüne ilişkin gerekli mevzuat düzenlemesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Ancak bu bakanlık tarafından yapılan düzenlemelerde de maden mühendisliği bilim ve tekniği göz ardı edilmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde ve İl Müdürlüklerinde maden mühendisi istihdamının artırılması, madencilikle ilgili ÇED projelerinde maden mühendisi onayının yasal hale getirilmesi sorunların çözümünü kolaylaştıracaktır.

Saygıdeğer Konuklar,

Değerli Meslektaşlarım,

6. Uluslararası Madencilik ve Sempozyumu diğer etkinliklerimizde olduğu gibi her defasında kendi başarı çitasını aşarak bugünlere gelmiştir. Bu çalışma gerçek bir ekip ruhuna ve üretim aşkına dayanmaktadır. Bu ekibin bir üyesi olmaktan onur duyduğumu bir kez daha paylaşmak isterim.

Sempozyumun düzenlenmesinde emeği geçen yürütme kurulu üyelerimize, Muğla İl Temsilciliğimize, etkinliğin bilimsel niteliğini yükselten bilim kurulu üyelerimize, bildiri ve sunum hazırlayan bilim insanlarına, yönetimleriyle katkı koyan oturma başkanlarımıza, sempozyumumuza desteklerini esirgemeyen tüm sektör kurum ve kuruluşları ile değerli yöneticilerine teşekkür ediyorum.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası adına hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyor, etkinliğimizin madencilik sektörüne, üyelerimize ve ülkemize önemli katkılar koyacağı inancıyla başarılı geçmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Ayhan YÜKSEL

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

28 Eylül 2017, Bodrum

SONUÇ BİLDİRGESİ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından geleneksel olarak düzenlenen **ISME2017 6. Uluslararası Madencilik ve Çevre Sempozyumu**, 27-29 Eylül 2017`de, Muğla İl Temsilciliğimizce Bodrum`da gerçekleştirilmiştir. Sempozyum kapsamında 68 adet sözlü ve 40 adet poster olmak üzere toplam 108 bildiri, 10 oturumda ve iki adet poster sergisinde sunulmuştur. ISME2017`ye 37 üniversiteyi ve 73 firmayı temsilen 9 ülkeden toplam 267 bilim insanı ve sektör temsilcisi katılmıştır.

Madenler; yenilenemeyen ve sınırlı miktarda bulunan değerlerimizdir. Madencilik, tarih boyunca uygarlıkları şekillendiren temel sektörlerden biri olmuştur. Bir ülkenin refah düzeyinin artırılması ve iç barışın sağlanması; sanayinin dışa bağımlılığının azaltılması ve dolayısıyla yeraltı zenginliklerinin etkin değerlendirilmesi ile olasıdır. Dolayısıyla, yoksulluğun her türlü olumsuzlukları beslediği düşünülüğünde, Ülkemizin ulusal kaynaklarına yönelmesi, yeraltı zenginliklerinin belirlenmesi için daha fazla kaynak ayrılması ve çevre dostu madencilik uygulamalarının desteklenmesi; ulusal kalkınmamız için temel gerekliliktir.

Tüm mühendislik uygulamaları gibi madencilik de doğal olanın dönüştürülmesi, uygarlığın devamı için doğanın insan ve teknoloji gücü ile değiştirilmesi sürecidir. Yani, diğer mühendislik uygulamaları gibi madencilik de belirli oranda çevreye zarar verebilir. Bununla birlikte yeraltı kaynaklarının hayatın her aşamasında kullanıldığı dikkate alındığında, madencilik faaliyetleri olmaksızın insanoğlunun varlığını sürdürülebilmesinin olası olmadığı da bir gerçektir. Ayrıca birçok mühendislik uygulaması ile karşılaştırıldığında madenciliğin doğaya verdiği zararın daha az olduğu ve önemli bir kısmının madencilik faaliyetlerinin sonlandırılması ile giderilebilecek nitelikte olduğu görülebilecektir. Doğaya verilen zararın azaltılması; yöre halkıyla barışık çevre dostu bilimsel madencilik uygulamaları ile mümkündür. Sürdürülebilir kalkınmanın gereği olarak, çevre ile uyumlu madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi şarttır. Bu bağlamda; kamu yararı ekseninde ulusal kalkınmanın sağlanması ve yöre halkıyla barışık çevreye duyarlı yapılabilmesi için "ya madencilik ya çevre" dayatmasından kaçınılarak bilimsel madencilik faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi sağlanmalıdır.

ISME2017 Uluslararası Madencilik ve Çevre Sempozyumu kapsamında çevre dostu madencilik yöntem ve uygulamaları, atık yönetimi, atıkların tekrar ekonomiye kazandırılması ve/veya bertarafı ve hukuki süreçle ilgili bildirimler sunulmuş ve tartışılmıştır. ISME2017 kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda aşağıdaki görüş ve önerilerin kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir:

- 2015 küresel kalkınma hedeflerinde belirtilen yoksulluğu sona erdirmek ve sürdürülebilir üretim ve tüketimi sağlamak için yeraltı kaynaklarının çıkarılması ve kullanılması gerekir.
- Gelecek kuşakların ihtiyaçları ve çevresel kaygılar dikkate alınarak, yeraltı kaynaklarının yüksek verimle değerlendirilmesine olanak sağlayacak şekilde madencilik faaliyetleri sürdürülmelidir.

- Sunulan bildiriler ve sektör temsilcilerinin sunumlara ilgisi, çevre dostu madencilik konusunda ülkemizde yeterli ilgi ve bilgi birikiminin olduğunu ve endüstriyel boyutta uygulandığını göstermiştir.

- Atık üretim oranının azaltılması, atığın farklı amaçlarla kullanımı ile tekrar ekonomiye kazandırılması ve değerlendirilemeyecek olan kısmın zararsız hale getirilmesi konularının desteklenmesi ile çevre dostu madencilik uygulamalarının yaygınlaştırılması için çaba harcanmalıdır.

- Madencilik, yeraltı zenginliklerinin ekonomiye kazandırılması ile ülke refah düzeyinin artırılması olmakla birlikte, çevre dostu madencilik; yöre halkına rağmen değil, onların kaygılarını giderdikten sonra uygulamalıdır.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
29 Eylül 2017, Bodrum

VI. ULUSLARARASI MADEN MAKİNALARI VE TEKNOLOJİLERİ KONGRESİ
(18-21 Ekim 2017 – İZMİR)

SUNUŞ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası ile İzmir Büyükşehir Belediyesi İZFAŞ Genel Müdürlüğü'nün birlikte düzenlediği "Uluslararası Maden Makinaları ve Teknolojileri Kongresi" ile "Madencilik, Doğal Kaynaklar ve Teknolojileri Fuarı" 18 Ekim 2017 tarihinde başladı.

AÇILIŞ KONUŞMASI:

Sayın İzmir Büyükşehir Belediye Başkanım,

Sayın Valim,

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

TMMOB Maden Mühendisleri Odası ile İzmir Büyükşehir Belediyesi İZFAŞ Genel Müdürlüğü'nün birlikte düzenlediği "Uluslararası Maden Makineleri ve Teknolojileri Kongresi" ile "Madencilik, Doğal Kaynaklar ve Teknolojileri Fuarı" na hoş geldiniz sefalar getirdiniz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası 45. Dönem Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepimizi saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki maden mühendislerini temsil etmektedir. Odamız üyelerinin hak ve menfaatlerini kamu yararı temelinde korumak ve geliştirmek, üyelerinin mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; meslek alanları üzerinden ülke gerçekleri hakkında üyelerini ve halkı bilgilendirmekte, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmekte ve bunların yaşama geçirilmesi için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmektedir.

Bu temel yaklaşım içerisinde Odamız, her dönem kongre, sempozyum ve çalıştaylar düzeyinde onlarca etkinlik düzenlemektedir. Bu etkinliklerde uzmanlık alanlarımızla ilgili gelişmeleri ve mesleki sorunlarımızı konunun tüm taraflarıyla birlikte değerlendirme olanağı yakalıyor, ülkemizde ve dünyadaki bilimsel ve teknik gelişmeleri, sektörel bilgi, deneyim ve yeniliklerle ar-ge çalışmalarını paylaşımına açıyoruz.

Bu kapsamda düzenlenen etkinliklerimizden birisi olan, büyük bir emek ve özveriyle geliştirilerek uluslararası düzleme taşınan 6. Uluslararası Maden Makineleri ve Teknolojileri Kongresi, ülkemizde bilimsel ve mesleki olarak düzenlenen önemli organizasyonlardan birisidir. Kongremizin İzmir Büyükşehir Belediyesi İZFAŞ Genel Müdürlüğü ile birlikte düzenlediği MINEX ile birlikte gerçekleştirilmiş olması ise kongremize ayrı bir anlam katmakta, sektörümüze önemli bir destek sağlamaktadır.

Düzenlediğimiz bilimsel etkinlikler ile her yıl üretilen yeni bilgi ve teknolojiyi meslektaşlarımıza ve üyelerimize ulaştırmanın zeminini yakalıyoruz.

Kongremizde düzenlenen oturumlar, sunulan bildirimler ve dile getirilen görüşler ile bilimsel gelişmeler Maden Mühendisliği uzmanlık alanına giren konularda başta birliğimiz ve sektörümüz olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin görüşlerinin oluşturulmasına kaynak oluşturmaktadır.

Saygıdeğer Delegeler;

Ekonomi, kalkınma ve sanayileşme tüm insanlık içindir. İnsanlık, kendisi için iyi olmayan ekonomik yapıya müdahale etme ve kendisi için iyi olduğunu düşündüğü ekonomik yapıyı gerçekleştirme hakkına sahiptir. İnsanlık bu çabasını doğanın bir parçası olduğunu aklından çıkarmadan ve doğa ile barışık olarak sürdürmelidir.

Ekonomi kavramı, bütün ülkeler ya da toplumun tüm kesimleri için aynı anlamı ifade etmemektedir. Kimilerine göre GSMH' de artış sağlanması, büyümenin gerçekleşmesi söz konusuysa ekonomide işler yolundadır. Ancak gerçek bir kalkınmadan söz edebilmek için, toplumda belli kesim ve sınıfların değil, çoğunluğun refah düzeyinin gelişmesi gerekmektedir.

Sanayileşme için de benzer bir yaklaşım ortaya konulabilir. Sanayileşme de tek başına bir amaç olamaz. Sanayileşme; toplumun tüm kesimlerini kucaklayan, ama öncelikle çalışanların sağlık, eğitim, barınma, kültür gibi temel gereksinimlerini sağlamak üzere ileri teknolojileri işsizliği de ortadan kaldıracak biçimde kullanarak gerçekleştirilen toplumsal gönencin bir aracı olarak algılanmalıdır.

Bu tanımlama ve tespitlerden yola çıktığımızda madencilik sektörü için üretim faaliyetleri sırasında gelişmiş teknolojik ekipmanların kullanımının ne kadar önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Ülkemiz madencilik gelişmiş ülke madencilik sektörleri ile karşılaştığımızda verimlilik, iş kazaları ve çevresel sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunların çözülebilmesi için özellikle yeraltı madenciliğinde gelişmiş teknolojik ekipmanların kullanımı bir zorunluluktur. Ancak ülkemizde madencilik teknolojileri bakımından ne yazık ki çoğunlukla ancak 18. yüzyıl teknolojileri ile maden üretimi yapılabilmektedir. On sekizinci yüzyıl teknolojisi ile ne kadar çok rezerve sahip olursak olalım yaşadığımız sorunları çözemeyiz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak dün 13 Mayıs 2014 yılında meydana gelen ve aralarında 5 meslektaşımızın da bulunduğu 301 maden emekçisinin davasını izlemek ve vermiş olduğumuz sözü tutmak için Akhisar`da idik. Akhisar`da "SOMA İÇİN ADALET" talebimizi bir kez daha dile getirdik. Ancak sözlerimizi tamamlayamadan Şırnak`tan gelen acı haber hepimizi üzmüştür. Şırnak`ta 3 yıl önce yine bu tarihlerde aynı şekilde bir kaza meydana gelmiş ve 5 kişi yaşamını kaybetmişti. Bu kez de 7 kişi yaşamını kaybetti. Söylediklerimiz dikkate alınmazsa bu kazalar devam eder dedik ama dinleyen olmadı. Buradan tekrar söylüyorum. Kimse ocak "kaçaktı" mazeretinin arkasına saklanmasın. İşçi sağlığı ve güvenliğine yönelik bilimi ve teknolojiyi reddeden, insan yaşamını maliyet olarak gören bu anlayış devam ettiği sürece ölümler devam edecek.

Soma Faciasından sonra yapmış olduğumuz tüm açıklamalar ile çevreye ilişkin olarak kamuoyuna yapmış olduğumuz bilgilendirmelerde ölümlerin ve çevresel sorunların son bulması için bilimsel ve teknolojik madencilğin yapılması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Madencilğin bilime ve tekniğe uygun olarak yapılabilmesi ve geliştirilmesi ise bugün burada gerçekleştirmekte olduğumuz fuar ile kongreden geçmektedir. Çünkü dünyada ve ülkemizde geliştirilmiş olan son teknolojiler bu fuarda sergilenmekte, madencilik teknolojileri hakkında yapılan akademik ve bilimsel çalışmalar da yine bu çatı altında düzenlenen kongrede sektörün ve üyelerimizin görüşlerine sunulmaktadır.

Ancak ne yazık ki son yıllarda madencilik sektörüne yön veren başta ETKB olmak üzere bağlı kamu kuruluşları bu güzide bilimsel etkinliklere katılmak bir yana misafir etmek istediğimiz üyelerimize katılımları için izin dahi vermemektedir.

Bilimi ve teknolojiyi reddeden bu anlayış çıkardığı "maden yönetmeliği" ile bilimi ve teknolojiyi kuşların kanadına, sorumluluğu ise maden mühendislerine yüklemiştir. Artık maden mühendisleri kanat takıp 20 şer km uçarak aynı anda 3 sahada üretim yapmak zorunda bırakılmıştır. Maden işletmelerinde her türlü sorumluluğu alarak bilimsel ve teknik madencilik yapılmasını sağlayan maden mühendislerinin haklarını koruyan odamız uygulamalarını yürürlükten kaldırarak üyelerimizin sömürülmesine zemin yaratmıştır. Bu anlayış değiştirilmediği sürece ülkemizde madencilik sektörü gerilemeye, Soma`lar, Ermenek`ler yaşanmaya artarak devam devam edecektir.

Odamız tarafından düzenlenen kongreler, sempozyumlar ve çalıştaylar ısrarla sürdürülmeseydi, demokratik işleyiş içinde mesleki sorunların ele alınmasına, çözümlenmesine ve ortak görüş oluşturma yöntemine ilişkin bu kadar köklü bir geleneği yaratmış olamayacaktık. Odamız bilimi reddeden, bilimsel etkinliklerimizi engellemeye çalışanlara karşı bilimin ve tekniğin ışığında yürümeye ve bu geleneği sürdürmeye devam edecektir.

Saygıdeğer Delegeler;

Uluslararası bir düzleme taşınmış olan kongremiz ve fuarımız diğer etkinliklerimizde olduğu gibi her defasında kendi başarı çitasını aşarak bugünlere gelmiştir. Bu çalışma gerçek bir ekip ruhuna ve üretim aşkına dayanmaktadır. Bu ekibin bir üyesi olmaktan onur duyduğumu bir kez daha paylaşmak isterim.

Kongremizin ve fuarımızın; ülkemizin ve sektörümüze mevcut sorunlarının çözümüne önemli katkılar koyacağına inanıyoruz. Bu düşüncelerle bizleri destekleyen, bizlerle birlikte olan tüm kurum ve kuruluşlarımıza, bildiri sunarak katkı koyan bilim insanlarına, bu ortak etkinliğin gerçekleşmesini sağlayan İBB, İZFAŞ ve TMMOB Maden Mühendisleri Odası İzmir Şube Yöneticilerine, yürütme kurulu üyeleri ve bilim kurulu üyeleri ile bizzat katılarak bizleri onurlandıran saygıdeğer meslektaşlarımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Sözlerime son verirken İzmir`de yapılan bir kongrede TMMOB Maden Mühendisleri Odası İzmir Şubesi`nin kuruluşunda ve maden mühendislerinin vermiş olduğu mücadelede omuz omuza yürüdüğümüz Ömer Araslı`yı, Uygur Urcun`u ve Muhammed Yıldız`ı anmadan geçemeyeceğim. Anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası adına hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyor, etkinliğimizin madencilik sektörüne, üyelerimize ve ülkemize önemli katkılar koyacağı inancıyla başarılı geçmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Ayhan YÜKSEL
TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
18 Ekim 2017, İzmir

SONUÇ BİLDİRGESİ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen 6. Uluslararası Maden Makinaları ve Teknolojileri Kongresi (IMMAT 2017) 18-21 Ekim 2017 tarihleri arasında MINEX Fuarı ile koordineli olarak İzmir`de gerçekleştirilmiştir. TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın önemli etkinliklerinden birisi olan kongre kapsamında; maden işletme, cevher hazırlama ve zenginleştirme, mermer ile altyapı işlerinde kullanılan maden makinaları ve bunların teknolojileri ile ilgili konular konunun uzmanları tarafından sunulup tartışılmıştır. Kongreye madencilik ve ilgili sektörlerin değişik kesimlerinden 223 delege katılım sağlamıştır. Kongre kapsamında 4`ü çağrılı konuşmacı olmak üzere 31 adet sözel ve 10 adet poster bildiri sunumu gerçekleştirilmiştir. Çağrılı konuşmalar hariç, sözel ve poster olarak sunumu yapılan toplam 37 adet bildiri kongre kitabında yayınlanmıştır.

Kongre ile birlikte İZFAŞ ve TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen MINEX "7. Madencilik, Doğal Kaynaklar ve Teknolojileri" fuarı 300`ün üzerinde yerli ve yabancı firmanın katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Fuar kapsamında madencilik ve altyapı çalışmalarında kullanılan makine ve ekipmanları ile ilgili ürünler sergilenmiştir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; meslek alanları üzerinden ülke gerçekleri hakkında üyelerini ve halkı bilgilendirmekte, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmekte ve bunların yaşama geçirilmesi için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmektedir.

Bu kapsamda düzenlenen etkinliklerimizden birisi olan, büyük bir emek ve özveriyle geliştirilerek uluslararası düzleme taşınan 6. Uluslararası Maden Makineleri ve Teknolojileri Kongresi, ülkemizde bilimsel ve mesleki olarak düzenlenen önemli organizasyonlardan birisidir. Düzenlediğimiz bilimsel etkinlikler ile her yıl üretilen yeni bilgi ve teknolojiyi meslektaşlarımıza ve üyelerimize ulaştırmanın zeminini yakalıyoruz.

Ekonomi, kalkınma ve sanayileşme tüm insanlık içindir. İnsanlık, kendisi için iyi olmayan ekonomik yapıya müdahale etme ve kendisi için iyi olduğunu düşündüğü ekonomik yapıyı gerçekleştirme hakkına sahiptir. İnsanlık bu çabasını doğanın bir parçası olduğunu aklından çıkarmadan ve doğa ile barışık olarak sürdürmelidir.

Ekonomi kavramı, bütün ülkeler ya da toplumun tüm kesimleri için aynı anlamı ifade etmemektedir. Kimilerine göre GSMH`de artış sağlanması, büyümenin gerçekleşmesi söz

konusuysa ekonomide işler yolundadır. Ancak gerçek bir kalkınmadan söz edebilmek için, toplumda belli kesim ve zümresinin değil, çoğunluğun refah düzeyinin gelişmesi gerekmektedir.

Sanayileşme için de benzer bir yaklaşım ortaya konulabilir. Sanayileşme de tek başına bir amaç olamaz. Sanayileşme; toplumun tüm kesimlerini kucaklayan, ama öncelikle çalışanların sağlık, eğitim, barınma, kültür gibi temel gereksinimlerini sağlamak üzere ileri teknolojileri işsizliği de ortadan kaldıracak biçimde kullanarak gerçekleştirilen toplumsal gönencin bir aracı olarak algılanmalıdır.

Bu tanımlama ve tespitlerden yola çıkıldığında madencilik sektöründe üretim faaliyetleri sırasında kullanılan gelişmiş teknolojik ekipmanların ne kadar önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Ülkemiz madenciliği, gelişmiş ülke madencilik sektörleri ile karşılaştırıldığında verimlilik, iş kazaları ve çevresel sorunlar önemli problemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunların çözülebilmesi için özellikle yeraltı madenciliğinde gelişmiş teknolojik ekipmanların kullanımı bir zorunluluktur. Ancak ülkemizde hala 18. Yüzyıl madencilik teknolojileri ile maden üretimi yapılabilmektedir. Bu nedenle sorunlar yaşanmaya devam etmektedir.

IMMAT 2017 ile MINEX Fuarı ne yazık ki 17 Ekim 2017 tarihinde görülmekte olan Soma Davası ile Şırnak'ta yaşanan facianın akabinde başlamıştır. TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından yaşanan facialar ile diğer madencilik sorunlar hakkında yapılan açıklamalar, hazırlanan raporlarda belirtildiği üzere yaşanan sorunların çözümü için yapılması gereken çağın ve teknolojinin gereklerine uygun bilimsel madenciliğin yaşama geçirilmesidir. Bilimsel madenciliğin yapılabilmesinin gereklerinden biri de bilimsel kongreler ve sempozyumlar ile gelişen teknolojilerin sergilendiği fuarlardır.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından 1969 yılından itibaren mesleğimiz uzmanlık alanlarında düzenli olarak bilimsel ve teknik kongreler, sempozyumlar ve çalıştaylar düzenlenmektedir. Odamız tarafından düzenlenen kongreler, sempozyumlar ve çalıştaylar ısrarla sürdürülmeseydi, demokratik işleyiş içinde mesleki sorunların ele alınmasına, çözümlenmesine ve ortak görüş oluşturulmasına yönelik bu kadar köklü bir geleneği yaratmış olamayacaktık. Odamız bilimi reddeden, bilimsel etkinliklerimizi engellemeye çalışanlara karşı, bilimin ve tekniğin ışığında yürümeye ve bu geleneği sürdürmeye devam edecektir.

(IMMAT 2017) 6. Uluslararası Maden Makinaları ve Teknolojileri Kongresi'ni TMMOB Maden Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin ve maden mühendislerinin vermiş olduğu mücadelede omuz omuza yürüdüğümüz Ömer Araslı, Uygur Urcun ve Muhammed Yıldız'a atfediyor, anıları önünde saygıyla eğiliyoruz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Yönetim Kurulu
20 Aralık 2017, İzmir

ULUSLARARASI MADEN İŞLETMELERİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMPOZYUMU 2017

SUNUŞ:

Çukurova Üniversitesi Balcalı Kampüsün' de düzenlenen Uluslararası Maden İşletmelerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sempozyumu'2017 2 Kasım 2017 Perşembe günü açılış konuşmalarıyla başladı.

İki gün devam eden Sempozyumda 42 sözlü, 7 çağrılı bildirinin yanı sıra 19 poster sunumu ile nitelikli öngörü ve analizler gerçekleşti.

AÇILIŞ KONUŞMASI:

Saygıdeğer Delegeler,

Değerli Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

TMMOB Maden Mühendisleri Odası 45. Dönem Yönetim Kurulu ve şahsım adına sizleri saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Adana Şubesi ile Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü'nün birlikte düzenlemekte oldukları VI. Uluslararası Maden İşletmelerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sempozyumu'na hoş geldiniz sefalar getirdiniz.

Konuşmama başlamadan önce başta Şırnak` ta meydana gelen faciada hayatını kaybeden 8 maden emekçisi olmak üzere Şiirt` te, Ermenek` te, Soma` da, Zonguldak` ta, Elbistan` da,

Kemalpaşa` da, Dursunbeyli` de,, Gediz` de ve adını sayamadığım onlarca faciada yaşamını kaybeden yüzlerce, binlerce maden emekçisini ve onlarca maden mühendisi meslektaşımızı saygıyla anıyorum.

Saygıdeğer Konuklar;

Değerli Meslektaşlarım,

TMMOB Maden Mühendisleri Odası, Birliğimiz ve pek çok odamız ile birlikte 63 yıllık onurlu bir geçmişe sahiptir. Odamız, bu süre içerisinde daima bilimden, emekten ve halktan yana olmuştur. Hayatın her alanına müdahil olmuş olan odamız mesleki demokratik bir kitle örgütü olarak mevzuatımızdan gelen görev ve sorumluluklarımızla birlikte toplumsal yaşama ekonomik, sosyal ve siyasal anlamda müdahil olmayı ihmal etmemiştir. Bu nedenledir ki sürekli olarak siyasi iktidarların hedefi haline gelmiş ancak tüm baskılara karşın hiçbir zaman çizgisinden taviz vermemiştir.

Saygıdeğer Konuklar;

Mesleki sorunlarımızı toplumsal sorunlardan ayrı tutmamak, mesleki gelişimimizle birlikte mesleki etik değerlere uygun ulusal madencilik politikası geliştirmek, işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarının doğru çözümlere kavuşturulmasına yönelik güvenlik önlemlerinin geliştirilmesi de mesleğimiz ve Odamızın temel görevleri arasındadır. Odamız uzmanlık alanlarımızla ilgili tüm konularda olduğu gibi işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda da geliştirici, iyileştirici çalışmalara katkıda bulunmayı en önemli görevlerinden biri olarak görmektedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği tüm dünyada önemli bir problem olarak karşımıza çıkan, bütün çalışanları ilgilendiren, çalışma yaşamının en temel unsurlarından biridir. Çalışanlar için tüm yönleriyle sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının oluşturulamaması, çalışma hayatının günümüzdeki en önemli sorunlarından biri durumundadır. Sorunların yoğunluğuna ve toplumsal tepkilere bağlı olarak da çözüm önerileri üretilmesi ve yaşama geçirilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan tüm çalışmalara ve ihtiyaca rağmen dünyada ve ülkemizde iş kazaları ve meslek hastalıkları can almaya, sakat bırakmaya devam etmektedir. Çalışan işçi sayısına göre ölüm oranı, ülkelerin gelişmişlik derecesi ile ters orantılı biçimde değişmektedir.

-ILO verilerine göre (Creating Safe and Healthy Workplaces for All, Laborstat); Dünya`da 1,2 milyarı kadın olmak üzere 3 milyar civarında işgücü bulunmaktadır.

-Dünyada her 15 saniyede bir işçi, iş kazaları veya meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmektedir.

-Her 15 saniyede 160 işçi, iş kazası geçirmektedir.

-Her gün yaklaşık 6 bin 400 kişi iş kazası veya meslek hastalıkları nedeniyle yaşamını kaybetmektedir.

-Her yıl yaklaşık olarak 350 bin kişi iş kazası, 2 milyon kişi meslek hastalıklarından dolayı hayatını kaybetmektedir.

-Her yıl 270 milyon iş kazası meydana gelmekte, 313 milyonu aşkın işçi ölümcül olmayan iş kazası geçirmekte ve 160 milyon kişi meslek hastalıklarına yakalanmaktadır.

- Ülkemizde her sabah evinden işine giden anne ve babalardan 4`ü akşam evine dönmekte ve her yıl ortalama 1.700`ün üzerinde insanımız iş kazalarında yaşamını kaybetmektedir.

-Sektörümüzü incelediğimizde ise her yıl ortalama büyük facialar hariç 65-70 maden emekçisinin yaşamının kaybettiğini görmekteyiz.

-Sektörümüzün ve ülkemizin Soma gibi büyük bir faciadan dahi ders çıkarmadığı ölümlerin artarak devam ettiği görülmektedir.

Türkiye madencilik sektörünün İSG performansı değerlendirildiğinde karşımıza dört önemli tespit çıkmaktadır.

1- Ölüm oranları yüksektir; öylesine yüksektir ki, Türkiye kömür madenlerinde üretilen enerji birimi başına gerçekleşen ölüm olayları bakımından dünya şampiyonu olarak öne çıkmaktadır.

2- Ölüm oranları istikrarsızdır.

3- Diğer ülkelerin aksine, Türkiye`deki madencilik sektöründe ölüm oranları düşmemektedir.

4- Bir istisna dışında, 1995`ten bu yana gerçekleşen (10 veya daha fazla ölüm olayının yaşandığı) başlıca tüm kömür madeni kazaları özel şirketlerce veya taşeron ve rödevans yöntemi ile işletilen kömür madenlerinde meydana gelmiştir.

Bu sonuçlardan yola çıkarak belirtmek isteriz ki, işyerlerindeki kazaların nedenleri, işçilerden veya mühendislerden kaynaklanmamaktadır. Kazaların asıl nedenlerini baret, emniyet kemeri gibi alınmayan basit önlemler olarak da görmüyoruz.

Kazaların asıl nedeni tüm dünyada emekçiler aleyhine geliştirilen özelleştirme, taşeronlaştırma, kuralsızlaştırma, esnekleştirme ve denetimsizleştirme olarak adlandırdığımız küresel politikalar. Kazaların asıl nedeni üretimin ve çalışma yaşamının emekçiler aleyhine olan düzenlemelerdir. Kazaların asıl nedeni maden mühendisinin emeğini maliyet olarak gören, üretimi maden mühendisliği bilim ve tekniğine göre yapmayan anlayıştır. Bizler bu nedenlerle yaşadığımız "iş kazası" görünümüne dayalı ölümlere "iş cinayeti" diyoruz.

İş kazaları ve meslek hastalıkları ne "kader" ne de "fıtrattır". İş kazalarını, meslek hastalıklarını "işin gereği" olarak gören anlayış, yeni iş kazalarına değil "iş cinayetlerine" davetiye çıkarmaktadır. Bu anlayışı kabul etmediğimizi ve geçmişte olduğu gibi gelecekte de karşısında olacağımızı kamuoyu ile paylaşmaya devam edeceğiz.

Saygıdeğer Konuklar;

Değerli Meslektaşlarım;

Ülkemizde yaşamdan ve emekten yana istihdam ve iş güvenliği politikalarının olmaması nedeniyle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası`nın 2012 yılının ortasında yürürlüğe girmesinden sonra da facialar yaşanmaya devam etmektedir. "Mükemmel" bir yasa çıkardığını söyleyenler 2012-2017 yılları arasında ki 5 yıllık süre içerisinde yasayı defalarca

değiştirmek zorunda kalmışlardır. Mükemmel yasaya göre çıkarılmış olan yönetmeliklerin kaç kez değiştirildiğini ise düzenlemeyi yapanlar dahi bilmemektedir.

Madencilik alanında Soma`dan ve Ermenek`ten sonra yapılan mevzuat değişiklikleri de İSG alanında yapılanlardan farklı değildir. "Ben yaptım oldu" anlayışı ile yapılan "Başbakanlık Genelgesinde" olduğu gibi bir gün mecliste ilgili komisyonda maden kanunu taslağını gördük. Taslak 4 günlük mesainin sonunda, sektörün ihtiyaçlarına çözüm üretmeyen, madencilii mühendislik bilim ve tekniğinden uzaklaştıran, devletin denetim sorumluluğundan kaçınarak yapılan yasa nedeniyle tüm sorumluluğu YTK`lar aracılığı ile mesleki güvenceleri yok edilen maden mühendislerine bırakan, teknik hatalarla dolu bir kanun çıkarılmıştır. Bu nedendir ki 6 ayda çıkarılacağı söylenen uygulama yönetmeliği ancak iki buçuk yılda çıkarılabilmifitir.

Eylül ayında çıkarılan yönetmelikle başta odamız tarafından gerçekteştirilen bilimsel etkinlikler olmak üzere kamuda çalışan üyelerimizi kongre ve sempozyumlara göndermeyen bilimi ve teknolojiyi reddeden bu anlayış çıkardığı "maden yönetmeliği" ile bilimi ve teknolojiyi kuşların kanadına, sorumluluğu ise maden mühendislerine yüklemiştir. Artık maden mühendisleri kanat takıp 20 şer km uçarak aynı anda 3 sahada üretim yapmak zorunda bırakılmıştır.

Maden işletmelerinde her türlü sorumluluğu alarak bilimsel ve teknik madencilik yapılmasını sağlayan maden mühendislerinin haklarını koruyan odamızın yetkilerini yürürlükten kaldırarak üyelerimizin sömürülmesine zemin yaratmıştır. Bu anlayış değiştirilmediği sürece ölkemizde madencilik sektörü gerilemeye, Soma`lar, Ermenek`ler, Siirt`ler ve şırnak`lar yaşanmaya artarak devam devam edecektir.

Maden Yönetmeliği`nde yapılan yanlışlıklar o kadar fazla ki inanın burada saymaya ne vakit yeter ne de nefes. Yapılan yanlışlıklar nedeniyle sektör ve çalışanlar ne yapacağını bilemez haldedir. Sektör her geçen gün küçölmekte, işsizlik, geleceksizlik ve güvencesizlik artmaktadır.

Soma Faciasından sonra yaşanan ölümler son bulsun, Soma milat olsun dedik. Ama ne Soma`dan ne de Ermenek`ten önce olduğu gibi ne sesimizi duyan oldu ne de dinleyen. Yaşanan facialardan ve ölümlerden sonra yapılan düzenlemeler devletin bu konudaki itirafı niteliğindedir. Bu nedendir ki Soma`da ve Ermenek`te olası kattan ve bilinçli taksirden yargılanması gerekenler yetkisi ve mesleki güvencesi olmayan mühendisler değil, defalarca uyarmamıza rağmen gereğini yapmayan, bilimi ve tekniği maden ocaklarına sokmayan ve ölkemizde Santa Barbara döneminin madenciliiğinin yapılmasına neden olanlardır.

Soma`dan sonra "gerekli önlemler alınmazsa faciayı bekleyen yüzlerce ocak var." dedik ve önerilerimizi sunduk ancak önerilerimiz dikkate alınmadı, feryadımıza kulak verilmedi. Bizleri dinlemeyip biz gerekeni yapacağız diyenler ne yaptı? Koskoca bir hiç.

Ne yaşandı? 28 Ekim 2014`de Ermenek faciası yaşandı.

Ne yaşandı? 17 Kasım 2016`da şırvan Faciası yaşandı.

Ne yaşandı? 17 Ekim 2017`de şırnak Faciası yaşandı.

Ne yazık ki yine haklı çıktık. Neden haklı çıktık? Çünkü soruna maden mühendisliği bilim ve tekniğini esas alarak yaşlıyoruz. Neden haklı çıktık. Çünkü bilime emekten, halktan yana bakıyoruz. Haklı çıktığımıza sevindik mi? Asla!..

Saygıdeğer Konuklar,

Değerli Misafirler;

Artık sözün bittiği yerdeyiz. Facialar yaşanmaya devam ettiği sürece, halka, doğaya ve bilime aykırı madencilik yapılmaya devam edildiği sürece bu gemide hep birlikte batacağız.

Facialardan önce de sonra da söylediğimiz gibi Soma ve benzeri faciaların milat olması için sektörümüzün gelişimi için geliştirdiğimiz önerileri sizlerle paylaşmak istiyorum.

-Kamu yararını önceliğine alan ulusal madencilik politikası oluşturulmalı ve yaşama geçirilmelidir.

-Riskli ve tehlikeli bir sektör olan madencilik bilgi birikimi ve deneyim gerektirmesi nedeniyle sektörde özelleştirmelere son verilmelidir.

-Sektörde ekonomik nedenlerle yapılan taşeronluk yasaklanmalıdır.

-Maden Kanunu ve İSG mevzuatındaki değişiklik çalışmaları demokratik katılımcı bir anlayış ile üniversitelerin, sendikaların, meslek odalarının, sektörün ve bürokrasinin katılımı ile gerçekleştirilmelidir.

-Sektörün önünü tıkayan ve mahkeme kararı ile yürürlüğü durdurulan ancak uygulamasına devam edilen Başbakanlık Genelgesi'nin iptalinden sonra kanunla getirilen Bakan Onayı derhal kaldırılarak Maden Hukuku yaşama geçirilmelidir.

-Madencilik Bakanlığı kurulmalı ve taşra teşkilatı oluşturulmalıdır.

- Meslek odalarının, sendikaların, üniversitelerin, sektörün ve devletin ortak olarak temsil edildiği, bilimin ve insan yaşamının olmazsa olmazı olduğu çalışmaların yapılacağı "Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurumu" kurulmalıdır. Bu kurum tarafından yapılacak çalışmalar her türlü siyasi baskıdan arındırılarak bilimin ve teknolojinin ışığında yürütülmelidir.

Saygıdeğer Konuklar;

Değerli Meslektaşlarım;

Odamız tarafından düzenlenen bilimsel kongreler, sempozyumlar ve çalıştaylar ısrarla sürdürülmeseydi, demokratik işleyiş içinde mesleki sorunların ele alınmasına, çözümlenmesine ve ortak görüş oluşturma yöntemine ilişkin bu kadar köklü bir geleneği yaratmış olamayacaktık. Odamız bilimi reddeden, bilimsel etkinliklerimizi engellemeye çalışanlara karşı bilimin ve teknolojinin ışığında yürümeye ve bu geleneği sürdürmeye devam edecektir.

Uluslararası bir düzleme taşınmış olan sempozyumumuz diğer etkinliklerimizde olduğu gibi her defasında kendi başarı çitasını aşarak bugünlere gelmiştir. Bu çalışma gerçek bir ekip ruhuna ve üretim aşkına dayanmaktadır. Bu ekibin bir üyesi olmaktan onur duyduğumu bir kez daha paylaşmak isterim.

Sempozyumun, ülkemizin ve sektörümüze mevcut sorunlarının çözümüne önemli katkılar koyacağına inanıyoruz.

Bu ortak etkinliğin gerçekleşmesini sağlayan TMMOB Maden Mühendisleri Odası Adana Şubesi ile Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü başkan ve yöneticilerine,

yürütme kurulu başkan ve üyeleri ile bilim kurulu üyelerimize yürekten teşekkür ediyorum. Emeginize, yüreğinize sağlık.

Sempozyuma sunumları ile katkı koyan bilim insanlarına ve meslektaşlarıma, bizleri destekleyen ve sempozyuma önemli katkılar sağlayan kurum ve kuruluşlar ile yöneticilerine çok teşekkür ederiz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası adına hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyor, etkinliğimizin madencilik sektörüne, üyelerimize ve ülkemize önemli katkılar koyacağı inancıyla başarılar diliyorum.

Saygılarımla;

Ayhan YÜKSEL
TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
02 Kasım 2017, Adana

SONUÇ BİLDİRGESİ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Adana Şubesi ile Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü tarafından birlikte düzenlenen "VI. Uluslararası Maden İşletmelerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sempozyumu" 02-03 Kasım 2017 tarihlerinde Adana'da gerçekleştirilmiştir.

İlk kez uluslararası düzeyde gerçekleştirilen sempozyuma 378 delege katılmıştır. Sempozyum süresince 49 sözlü ve 19 poster olmak üzere toplam 68 bildiri sunulmuş ve aynı süre içerisinde açık tutulan "Maden İşletmelerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Donanımı Sergisi" çok sayıda delege tarafından ziyaret edilmiştir.

Sempozyum süresince, ülkemizin ve sektörümüzün önemli bir sorunu olan, her yıl yüzlerce insanımızın hayatını kaybetmesine ve binlercesinin engelli kalmasına neden olan iş kazaları ve meslek hastalıkları değerlendirilerek; işçi sağlığı ve iş güvenliği politikaları, uygulamaları ve alınması gereken önlemler bilimsel oturumlarda tartışılmış, sektördeki bilimsel ve teknik bilgi üretimi araştırmacı ve uzmanlar tarafından paylaşılmıştır.

Mesleki sorunlarımızı toplumsal sorunlardan ayrı tutmamak, mesleki gelişimimizle birlikte mesleki etik değerlere uygun ulusal madencilik politikası geliştirmek, işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarının doğru çözümlere kavuşturulmasına yönelik güvenlik önlemlerinin geliştirilmesi de mesleğimiz ve Odamızın temel görevleri arasındadır. Odamız uzmanlık alanlarımızla ilgili tüm konularda olduğu gibi işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda da geliştirici, iyileştirici çalışmalara katkıda bulunmayı en önemli görevlerinden biri olarak görmektedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği tüm dünyada önemli bir problem olarak karşımıza çıkan, bütün çalışanları ilgilendiren, çalışma yaşamının en temel unsurlarından biridir. Çalışanlar için tüm yönleriyle sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının oluşturulamaması, çalışma hayatının günümüzdeki en önemli sorunlarından biri durumundadır. Sorunların yoğunluğuna ve toplumsal tepkilere bağlı olarak da çözüm önerileri üretilmesi ve yaşama geçirilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan tüm çalışmalara ve ihtiyaca rağmen dünyada ve ülkemizde iş kazaları ve meslek hastalıkları can almaya, sakat bırakmaya devam etmektedir. Çalışan işçi sayısına göre ölüm oranı, ülkelerin gelişmişlik derecesi ile ters orantılı biçimde değişmektedir.

-ILO verilerine göre (Creating Safe and Healthy Workplaces for All, Laborstat); Dünya`da 1,2 milyarı kadın olmak üzere 3 milyar civarında işgücü bulunmaktadır.

-Dünyada her 15 saniyede bir işçi, iş kazaları veya meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmektedir.

-Her 15 saniyede 160 işçi, iş kazası geçirmektedir.

-Her gün yaklaşık 6 bin 400 kişi iş kazası veya meslek hastalıkları nedeniyle yaşamını kaybetmektedir.

-Her yıl yaklaşık olarak 350 bin kişi iş kazası, 2 milyon kişi meslek hastalıklarından dolayı hayatını kaybetmektedir.

-Her yıl 270 milyon iş kazası meydana gelmekte, 313 milyonu aşkın işçi ölümcül olmayan iş kazası geçirmekte ve 160 milyon kişi meslek hastalıklarına yakalanmaktadır.

- Ülkemizde her sabah evinden işine giden anne ve babalardan 4`ü akşam evine dönmemekte ve her yıl ortalama 1.700`ün üzerinde insanımız iş kazalarında yaşamını kaybetmektedir.

-Sektörümüzü incelediğimizde ise her yıl ortalama büyük facialar hariç 65-70 maden emekçisinin yaşamının kaybettiğini görmekteyiz.

-Sektörümüzün ve ülkemizin Soma gibi büyük bir faciadan dahi ders çıkarmadığı ölümlerin artarak devam ettiği görülmektedir.

Türkiye madencilik sektörünün İSG performansı değerlendirildiğinde karşımıza dört önemli tespit çıkmaktadır.

1- Ölüm oranları yüksektir; öylesine yüksektir ki, Türkiye kömür madenlerinde üretilen enerji birimi başına gerçekleşen ölüm olayları bakımından dünya şampiyonu olarak öne çıkmaktadır.

2- Ölüm oranları istikrarsızdır.

3- Diğer ülkelerin aksine, Türkiye`deki madencilik sektöründe ölüm oranları düşmemektedir.

4- Bir istisna dışında, 1995'ten bu yana gerçekleşen (10 veya daha fazla ölüm olayının yaşandığı) başlıca tüm kömür madeni kazaları özel şirketlerce veya taşeron ve rödevans yöntemi ile işletilen kömür madenlerinde meydana gelmiştir.

Bu sonuçlardan yola çıkarak belirtmek isteriz ki, işyerlerindeki kazaların nedenleri, işçilerden veya mühendislerden kaynaklanmamaktadır. Kazaların asıl nedenlerini baret, emniyet kemeri gibi alınmayan basit önlemler de değildir. Kazaların asıl nedeni tüm dünyada emekçiler aleyhine geliştirilen özelleştirme, taşeronlaştırma, kuralsızlaştırma, esnekleştirme ve denetimsizleştirme olarak adlandırdığımız küresel politikalar. Kazaların asıl nedeni üretimin ve çalışma yaşamının emekçiler aleyhine olan düzenlemelerdir. Kazaların asıl nedeni maden mühendisinin emeğini maliyet olarak gören, üretimi maden mühendisliği bilim ve tekniğine göre yapmayan anlayıştır.

Devletin en önemli görevlerinden biri çalışanları korumak ve onun en büyük hakkı olan yaşam hakkını garanti altına almaktır. Bu bağlamda, Devletin, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında araştırma yaptırmaktan, üretim süreçleri konusunda tarafları bilgilendirmeye, ulusal mevzuatı günün gereksinimlerini karşılayacak bir biçimde güncellemekten, insan sağlığını her şeyin üstünde tutarak işyerlerini etkili bir biçimde denetlemesine kadar pek çok sorumluluğu vardır. İşverenlerin büyük bir bölümü, çalışanların korunmasını, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmasını maliyet unsuru olarak görmektedir. Yasanın, yönetmeliğin zorunlu kıldığı önlemleri almak, sağlık kurullarını oluşturmak konusunda işverenlerin sorumluluklarını kendiliğinden yerine getirmeleri beklenmemelidir. Son yıllarda, taşeronlaşma veya bir başka söylemle alt işveren uygulamaları yaygınlaşıp hızla artarak işyerleri küçük birimlere bölünmekte ve çalışan işçiler sendikasılaştırılmaktadır. Bunların sonucu olarak da denetimsizleştirme devreye girmekte ve alınması gereken önlemler takip edilememektedir.

Madencilik sektörü; zor, yıpratıcı, yüksek oranda risk taşıyan ve bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetim gerektiren, dünyanın en ağır iş koludur. Buna rağmen, madencilik kuruluşlarımızdaki mevcut deneyim birikiminin yok edilmesi, maden işletmeciliğinin yetersiz, donanımsız ve deneyimsiz kişi veya kuruluşlara bırakılması; kısa sürede yüksek kâr sağlamak amacıyla yapılan üretim projeleri, hızlı ve yüksek kazanç için yapılan üretim zorlamaları, bir yandan yetersiz, liyakatsiz kişilerin siyasal amaçlarla kilit mevkilere atanması ve diğer yandan da kamusal denetimin iyice gevşetilmesi kazaların kaçınılmaz hale gelmesine neden olmaktadır.

2014 yılında Soma, Torunlar İnşaat ve Ermenek'te yaşanan ve toplu ölümlerle sonuçlanan iş kazalarından sonra kamuoyunun tepkisini almaya yönelik ve yeterince çalışma yapılmadan yangından mal kaçırırçasına benzer şekilde yapılan konuyla ilgili yasal düzenlemeler konuya çare olmamış ve ölümlü iş kazaları artarak devam etmiştir.

Soma ve Ermenek facialarından sonra da ölümler devam etmiş ve akabinde Siirt'te 16, Şırnak'ta meydana gelen facialarda 11 maden emekçisi hayatını kaybetmiş, toplu ölümler devam etmiştir. Bu durum iş kazaları konusunda sistemde birçok eksikliğin olduğunu bir kez daha ortaya koymuş ve Odamızın bu konudaki haklılığını da tescil etmiştir.

Sonuç olarak,

1- Kamu yararını önceliğine alan ulusal madencilik politikası oluşturulmalı ve yaşama geçirilmelidir. Sektörün önünü tıkayan ve mahkeme kararı ile yürürlüğü durdurulan ancak uygulamasına devam edilen Başbakanlık Genelgesi'nin iptalinden sonra kanunla getirilen Bakan Onayı derhal kaldırılarak Maden Hukuku yaşama geçirilmelidir.

2- Riskli ve tehlikeli bir sektör olan madencilik bilgi birikimi ve deneyim gerektirmesi nedeniyle sektörde özelleştirmelere son verilmelidir. Sektörde ekonomik nedenlerle yapılan taşeronluk yasaklanmalıdır.

3- Eğitim ve öğretim müfredatı, ortaöğretimden başlanarak İSG konusunu da içerecek şekilde yeniden düzenlenmeli, bütün okullarda İSG eğitimi yapılmalı; iş güvenliği uzmanı yetiştiren yükseköğretim kurumlarında işçi sağlığı ve güvenliğinin zorunlu ders olması ile yetinilmemeli, üniversitelerin ilgili fakültelerinde İSG ana bilim dalları kurulmalıdır.

4- İş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitimine önem verilmeli, bu konuda eğitim almamış kişilere işbaşı yaptırılmamalıdır. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri işyeri mekanı, teknoloji,

üretimde kullanılan hammadde, üretilen ürün, ergonomi v.b. konular daha proje aşamasında planlanmalıdır. Eğitimlerin kapsamı genel değil, çalışacak olan sektöre uygun olarak verilmelidir.

5- Ülkemizde, "İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi" ve "iş sağlığı ve güvenliği kültürünün" oluşturulması noktasında; devlet, çalışan ve işverenden oluşan üçlü mekanizmaya; iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri ile toplumda katılarak bu yapı beşli bir yapı haline getirilmelidir.

6- İşyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasının, uygulama, araştırma ve bilimsel çalışmalarla sağlanacak bir ekip işi olduğu göz ardı edilmemelidir. Bu ekipte işini, çok iyi bilen hekimler, konunun uzmanı mühendisler, teknik personel, sağlık personeli ve diğer birçok personel yer almalıdır. 4857 sayılı İş Yasası ve 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Yasası'nda mühendislik kavramı göz ardı edilerek, "iş güvenliği uzmanı" tanımı getirilmiş, mühendislik ile teknik elemanlık birbiriyle eşdeğer tutulmuş, iş güvenliği mühendisliği şekli bir yapıya dönüştürülmüştür. Bu son derece yanlış bir karardır. Bu yanıştan vaz geçilmelidir. İş güvenliği alanında mühendislere de, teknik elemanlara da ihtiyaç vardır. Ancak bu ihtiyaç "iş güvenliği mühendisliği" ve "iş güvenliği teknik elemanı" olarak ayrı ayrı tanımlanmalı ve bu yapı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmelidir.

7- Maden Kanunu ve İSG mevzuatındaki değişiklik çalışmaları demokratik katılımcı bir anlayış ile üniversitelerin, sendikaların, meslek odalarının, sektörün ve bürokrasinin katılımı ile gerçekleştirilmelidir.

8- 6331 sayılı Yasa ile işverenlerin önlem alma yükümlülüğü azaltılarak, sorumluluk iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve çalışanlara yüklenmiştir. İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının yaptıkları tespitler, saptadıkları gereklilik ve öneriler yerine getirilmeden iş kazası ve meslek hastalıklarından sorumlu tutulmaları ve belgelerinin askıya alınması, gerçeklerle bağdaşmamaktadır. İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının mesleki bağımsızlıkları ve iş güvenceleri devletin teminatı altına alınmalıdır.

9-Çalışanlar ile işverenler arasında İSG duyarlılığı ve bilincinin oluşması sağlıklı ve güvenli işyerinin oluşumu ile paralellik taşımaktadır. Bunun için güvenlik kültürü, aile kültürü, toplumsal işçi sağlığı kültürü bir arada oluşturulmalı ve özendirilmelidir.

10- İş güvenliği uzmanlarını özgürce ve korkusuzca çalışabilmeleri ve sağlıklı bir biçimde mesleklerini yapabilmeleri için, iş güvenliği uzmanlarının ücretleri işverenler tarafından değil de kaynağı işverenler tarafından sağlanan fondan ödenerek sağlanmalıdır. İş güvenliği uzmanlarının rahat ve objektif kontroller yapabilmelerinin önü bu şekilde açılarak bağımsızlıkları arttırılmalıdır.

11- Madencilik sektörü başta olmak üzere, iş güvenliği uzmanlığında branşlaşmaya gidilmeli ve iş güvenliği uzmanları branşları ve branşlarına çok yakın olan alanlarda iş güvenliği uzmanlığı yapmalıdır.

12- Ülkemizde, ölümlü iş kazalarında ilk sıralarda yer alan "yapı sektörü" ve "madencilik sektöründe" iş kazalarının önlenmesi bağlamında, kesin ve bağlayıcı tedbirlerin alınması ülkemizdeki ölümle sonuçlanan iş kazalarının azalmasında çok önemli rol oynayacaktır.

13- Madencilik sektörü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bünyesinden ayrılarak kurulacak Madencilik Bakanlığı içerisinde yer almalı ve taşra teşkilatı oluşturulmalıdır.

14- Meslek odalarının, sendikaların, üniversitelerin, sektörün ve devletin ortak olarak temsil edildiği, bilimin ve insan yaşamının olmazsa olmazı olduğu çalışmaların yapılacağı "Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurumu" kurulmalıdır. Bu kurum tarafından yapılacak çalışmalar her türlü siyasi baskıdan arındırılarak bilimin ve teknolojinin ışığında yürütülmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Adana Şubesi Yönetim Kurulu
3 Kasım 2017, Adana

IX. ULUSLARARASI DELME-PATLATMA SEMPOZYUMU

SUNUŞ:

Bilimsel çalışmaları ve deneysel yaklaşımları kamuoyuna sunmak ve üyeleri ile paylaşmak göreviyle de yükümlü olan Odamız, bu çerçevede bilimsel toplantılar düzenlemektedir. Bu çalışmalardan biri olan Delme Patlatma Sempozyumu'nun dokuzuncusu TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından 01-02 Aralık 2017 tarihlerinde Ankara'da düzenlenmiştir.

252 delegenin katıldığı Sempozyumda 32 adet bildiri sunulmuş ve tartışılmıştır. Sempozyumda ayrıca sektördeki teknolojik gelişmelerin paylaşıldığı ve 9 firmanın katıldığı bir sergi de yer almıştır.

ACILIŞ KONUŞMASI:

Saygıdeğer Katılımcılar,

Değerli Meslektaşlarım;

TMMOB Maden Mühendisleri Odası 45. Dönem Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepinizi saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Maden Mühendisleri Odamızın düzenlediği Delme ve Patlatma Sempozyumu bu yıl ilk kez uluslararası düzeyde düzenlenmekte olup bu başarıya imza atan ekibin bir üyesi olmaktan ve burada sizlerle birlikte olmaktan büyük bir onur duyduğumu öncelikle belirtmek isterim.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki maden mühendislerini temsil etmektedir. Odamız üyelerinin hak ve menfaatlerini kamu yararı temelinde korumak ve geliştirmek, üyelerinin mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; meslek alanları üzerinden ülke gerçekleri hakkında üyelerini ve halkı bilgilendirmekte, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmekte ve bunların yaşama geçirilmesi için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmektedir.

Bu temel yaklaşım içerisinde Odamız, her dönem kongre, sempozyum ve çalıştaylar düzeyinde onlarca etkinlik düzenlemektedir. Bu etkinliklerde uzmanlık alanlarımızla ilgili gelişmeleri ve mesleki sorunlarımızı konunun tüm taraflarıyla birlikte değerlendirme olanağı yakalıyor, ülkemizde ve dünyadaki bilimsel ve teknik gelişmeleri, sektörel bilgi, deneyim ve yeniliklerle ar-ge çalışmalarını paylaşımına açıyoruz.

Bu kapsamda düzenlenen etkinliklerimizden birisi olan, büyük bir emek ve özveriyle geliştirilerek uluslararası düzleme taşınan 9. Uluslararası Delme-Patlatma Sempozyumu ve Sergisi, ülkemizde bilimsel ve mesleki olarak düzenlenen önemli organizasyonlardan birisidir. Sempozyumda düzenlenen oturumlar, sunulan bildiriler ve dile getirilen görüşler Maden Mühendisliği uzmanlık alanına giren konularda başta birliğimiz olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin görüşlerinin oluşturulmasına kaynak oluşturmaktadır.

Odamız tarafından düzenlenen kongreler, sempozyumlar ve çalıştaylar ısrarla sürdürülmeseydi, demokratik işleyiş içinde mesleki sorunların ele alınmasına, çözümlenmesine ve ortak görüş oluşturma yöntemine ilişkin bu kadar köklü bir geleneği yaratmış olamayacaktık. Odamız ülkemizin gelişimi, halkımızın ve üyelerimizin refahı için bilimin ve tekniğin ışığında yürümeye ve bu geleneği sürdürmeye devam edecektir.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım;

Dünyanın değişik yerlerinde, yaşadığımız coğrafyada ve ülkemizde patlayan bombalar nedeniyle yaşanan katliamlar ve devam eden savaşlar sonucu gerçekleşen ölümler tüm insanlığın vicdanını yaralamış ve geleceğe dair endişelerin artmasına neden olmuştur.

Son olarak Mısır`da, geçmiş yıllarda Ankara, İstanbul, Kayseri, Belçika, Paris ve pek çok yerde patlayıcı madde kullanılarak gerçekleştirilen katliamlar 1865 yılında dinamiti bulan Alfred Nobel`in neden intihar ettiğinin en açık ve net örneği olsa gerek. Sevgiyi, barışı, dostluğu ve adaleti katleden her türlü terörü kınadığımızı belirtmek istiyorum.

Saygıdeğer Konuklar,

Değerli Meslektaşlarım,

Dinamitin icadını müteakip II. Dünya Savaşı sonrasında iş makinalarının özellikle madencilik sektöründe kullanılmaya başlanması ile yeraltı işletmelerinde ve açık işletme madenciliğinde önemli bir gelişme kaydedilmiştir. Üretimin sağlanması ve üretime esas çalışmaların sürdürülmesinde kazı kolaylığına olan ihtiyaç; patlatma geometrileri ve patlayıcı türleri ile maden mühendisliği hizmetlerini kaçınılmaz olarak öne çıkarmıştır. Madencilik sektöründe sağladığı kapasite artışlarının yanı sıra; agrega üretimi, karayolları inşası, her türlü tünel imalatlarında ve bina yıkımlarında kullanılan özel tip patlayıcılar ve patlatma geometrileri de gelişerek bu alanlardaki üretim hızlarını arttırmıştır.

Madencilik faaliyetleri, tünel ve karayolları inşası, bina/köprü yıkımları gibi birçok alanda uygulanan delme patlatma işi maden mühendislerinin uzmanlık alanlarından. Ancak patlayıcı türlerindeki gelişmeler, patlayıcı geometrileri ve ateşleme işlerinde binlerce metreküp malzeme gevşetildiği gibi meskûn mahallerde de bina yıkımı ya da sanat yapısı işleri için küçük boyutta ateşleme işlemleri yapılmaktadır. İster büyük ölçekte olsun ister küçük ölçekte olsun delme patlatma kısacası ateşleme işleri; işçi sağlığı, insan ve çevre boyutu öncelikli olarak projelendirilerek yapılmalıdır.

Projelerde, bilim ve teknolojinin uygulayıcısı olan mühendislerimizin çok önemli sorumluluğu bulunmaktadır. Maden mühendislerinin öncelikle güvenli iş yeri koşullarından taviz vermeksizin, tüm çalışmalarda insan öncelikli düşünerek, çevre uyumu, ekolojik denge etkisi, doğa ve ülke geleceğini göz önünde bulundurarak iş planlaması yapması ve uygulaması gerekmektedir.

Son yıllarda ülkemizde patlayıcı madde üretiminin artması, ürünleri çeşitlenmesi, üretici firmalarda artan maden mühendisi istihdamı sonucu gelişen maden mühendisliği danışmanlık hizmetleri ile gerçekleştirilen bilimsel ve teknik patlatmalar nedeniyle üretim ve verimlilik artarken yaşanan iş kazalarında önemli düşüşler meydana gelmiştir.

Saygıdeğer Konuklar,

Değerli Katılımcılar,

63 yıllık onurlu bir geçmişe sahip olan Maden Mühendisleri Odası`nda yönetimler değişse de ilkeler, politikalar ve çalışma anlayışları değişmemektedir. Bu nedenle Odamızın sektörle ve üniversitelerle birlikte geliştirmiş olduğu geçmişten de gelen önerilerimizi sizlerle bir kez daha paylaşmak istiyorum.

- "Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük" Odamız tarafından düzenlenen "Abant Çalıştayı" nda alınan kararlar gereği günün koşullarına göre yeniden düzenlenmelidir.

-Patlayıcı projelerinin uygunluk kontrolü açısından Maden Mühendisleri Odasının denetiminden geçirilmesi gereklidir.

-Patlatma projeleri ile işlemleri maden mühendisleri tarafından yapılmalı ve bu husus mevzuatta yer almalıdır. Patlatma işlemlerinin her aşamasında mühendislik bilim ve tekniğinin uygulanması yaşanacak sorunların çözümünü kolaylaştıracaktır.

-"Patlayıcı Madde Kapasite Raporları" illerde valilikler tarafından düzenlenmektedir. Ancak valilikler bünyesinde patlayıcı madde projeleri ile işlemlerini düzenlemeye ehil yeterli maden mühendisi istihdamı yapılmamaktadır. Bu nedenle gerekli istihdam derhal sağlanmalı ya da bu iş ve işlemlerin piyasada görevli ehil maden mühendisleri tarafından sağlanması için gerekli mevzuat düzenlemesi yapılmalıdır.

-Patlatma işlemlerinin yapıldığı baraj, tünel, metro, yol yapımı vb. gibi tüm işyerlerinin maden mühendisinin çalışma alanı olması nedeniyle gerekli düzenlemeler yapılarak maden mühendisi çalıştırma zorunluluğu getirilmelidir.

-Ateşleyici yetki belgesi sınavına girecek kişiler için, Odamız tarafından düzenlenecek eğitime katılma zorunluluğunun mevzuata konulması ve "Ateşleyici Yetki Belgesi" sınavlarının bir protokol çerçevesinde ya da mevzuat değişikliğiyle Odamız ile birlikte yapılması uygun olacaktır. Eğitimlerin Odamız tarafından verilmesi, sektörde yaşanacak iş kazalarının azalmasına katkıda bulunacaktır. Bu konular mevzuatta net olarak belirtilmelidir.

-Patlayıcı madde depolarının denetimlerinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarının sağlanması için mutlaka maden mühendisinin bulundurulması tüzükte yer almalıdır.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; sektörümüzün, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın gelişimi için geçmiş yıllarda düzenlediği 8 adet sempozyum ile yapmış olduğu eğitim ve çalıştaylarda olduğu gibi üzerine düşen görevi yapmış ve bundan sonra da yapmaya devam edecektir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu olarak başta 1954 yılından itibaren Odamızı ve 1994 yılından itibaren Sempozyumumuzu dokuzuncu kez düzenleyerek bizlere bu gururu yaşatan yönetim kurulu üyelerimize, sempozyumumuzun düzenlenmesinde emeği geçen yürütme kurulu üyelerimize, etkinliğin bilimsel niteliğini yükselten bilim kurulu üyelerimize, bildiri ve sunum hazırlayan bilim insanlarına, yönetimleriyle katkı koyan oturma başkanlarımıza, sempozyumumuza desteklerini esirgemeyen patlayıcı madde kurum ve kuruluşları ile değerli yöneticilerine teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Ayhan YÜKSEL

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

01 Aralık 2017, Ankara

SONUÇ BİLDİRGESİ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen 9. Uluslararası Delme-Patlatma Sempozyumu, 1-2 Aralık 2017 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. 252 delegenin katıldığı Sempozyumda 32 adet bildiri sunulmuş ve tartışılmıştır. Sempozyumda ayrıca sektördeki teknolojik gelişmelerin paylaşıldığı ve 9 firmanın katıldığı bir sergi de yer almıştır.

Gelişmekte olan ülkemizde, madencilik yatırımlarının hız kazanması, büyüyen şehirleşmelere bağlı olarak kentsel dönüşüm ve altyapı çalışmaları, ulaşım sektörünün hızla gelişmesi, enerji ihtiyacının karşılanması amacı ile yapılan enerji yatırımları delme-patlatma sektörü açısından ülkemizi bir çekim merkezi haline dönüştürmüştür. Bu dönüşümle birlikte sektörümüz açısından çözüm bekleyen bazı konular da vardır:

-Patlayıcı madde sektörünün gelişme eğiliminin hızla artarak devam ettiği dikkate alındığında, yapısal ve mevzuat yönünden sorunlar yaşaması da beklenen bir durumdur. Uzun yıllardır bazı maddeleri değiştirilerek uygulanan tüzüğün, sektördeki gelişmelere ve günün koşullarına yanıt verememesi sonucu yeni bir mevzuatın oluşturulması kaçınılmaz olmuştur.

-Mühendislik bilim ve tekniğini esas alarak hazırlanacak mevzuat tüm sektörün ve ülkemizin yararına olacaktır.

-Patlatma kaynaklı titreşimler, gürültü ve hava şoku standardı açısından, ülkemiz gerçekleri olan yapı stoğu çeşitliliği gözetilmeksizin hazırlanmış olan ve "Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi" Yönetmeliğinde titreşimle ilgili verilen tanımlama yetersiz kalmaktadır. Aynı yönetmelikte patlatma kaynaklı gürültü ve hava şokuna ait bir tanımlama da bulunmamaktadır.

-Patlayıcı sevkiyatı, ADR ve SRC belgeleri için yapılan yasal düzenlemelerin yeniden ele alınması gerekmektedir. Boru hattı gibi tesis ve yapılar yakınında yapılacak patlatmalarla ilgili titreşim açısından bir standart bulunmamaktadır.

Sektörde ölümlü ve yaralanmalı kazalar ne yazık ki yaşanmaya devam etmektedir. Bunun pek çok nedeni bulunmaktadır. Bunların başında; uygun ve yasal olmayan patlayıcı madde kullanımı, maden mühendisi istihdamının yeterli olmayışı, çalışanların eğitimsizliği, mevzuatlardaki eksiklikler, planlama ve denetim noksanlığı gelmektedir. Bilinçsiz çalışma ve yeterli denetim yapılamaması sonucu; ölümlü ve yaralanmalı iş kazalarının yanı sıra, kaynak kaybına ve çevreye olumsuz etkilere de yol açılmaktadır.

Patlayıcı madde kullanımı da dahil her türlü işte çalışan kişilerin eğitimi büyük önem taşıdığından Odamızca; Delme-Patlatma Sempozyumlarının yanı sıra, maden mühendislerine yönelik Delme-Patlatma Eğitimleri, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sınav dönemlerinden önce ateşleyici belgesi almak isteyenlere yönelik eğitimler düzenlenmektedir. Bu eğitimlerin yasal dayanağa kavuşturulması önemli ve kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Üniversitelerimizin maden mühendisliği bölümlerinin eğitim programlarında, delme - patlatma ve patlayıcı teknolojisindeki yeniliklerin daha fazla yer alması çok önemlidir. Son gelişmelerin de aktarıldığı ders müfredatlarının tüm maden mühendisliği bölümlerinde okutulması ve maden mühendislerinin bu doğrultuda yetiştirilmesi ülkemiz ve sektör için faydalı olacaktır.

Sektörün, patlayıcı madde depoları yapım ve kullanım izinleri alımında yaşanan ve çözüm bekleyen ciddi sorunları bulunmaktadır. Sektörün yaşadığı sorunların çözümü için acilen çalışma başlatılmalıdır. Bu çalışmada sektörün ve Odamızın görüşlerinin alınması ve değerlendirilmesi tüm tarafların yararına olacaktır.

- "Tekel dışı bırakılan patlayıcı maddelerle av malzemesi ve benzerlerinin üretimi, ithali, taşınması, saklanması, depolanması, satışı, kullanılması, yok edilmesi, denetlenmesi usul ve esaslarına ilişkin tüzük" günün koşullarına göre yeniden düzenlenmelidir.

- Patlatma işlemlerinin yapıldığı baraj, tünel, metro, yol yapımı, temel kazısı, patlayıcı ile yapı yıkımı vb. gibi tüm işyerlerinde maden mühendisi çalıştırma zorunluluğu getirilmelidir.

- Patlayıcı madde kapasite raporunun hazırlanmasında, aldığı eğitim gereği maden mühendisi zorunluluğu aranmalıdır.

- Her tür delme ve patlatma işlemleri mutlaka maden mühendisi denetiminde yapılmalıdır. Bu konu mevzuatta yer almalıdır. Delme ve patlatma işlemlerinin her aşamasında mühendislik bilim ve tekniğinin uygulanması yaşanacak sorunların çözümünü kolaylaştıracaktır.

- Ateşleyici yetki belgesi sınavına girecek kişiler için, Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenecek eğitime katılma zorunluluğunun mevzuata konulması ve "Ateşleyici Yetki Belgesi" sınavlarının bir protokol çerçevesinde ya da mevzuat değişikliğiyle Odamız ile birlikte yapılması uygun olacaktır. Eğitimlerin Odamız tarafından verilmesi, sektörde yaşanacak iş kazalarının azalmasına katkıda bulunacaktır.

- Patlayıcı madde depolarının denetimlerinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarının sağlanması için mutlaka maden mühendisinin bulundurulması mevzuatta yer almalıdır.

- Delme ve patlatma projeleri ve imalatları ile birlikte işçi sağlığı bakımından da emniyetin sağlanması için delme ve patlatma işleri mutlaka maden mühendisi gözetiminde yapılmalıdır.

- Sektörle ilgili problemlerin çözümü, denetimi ve araştırma geliştirme çalışmaları yapmak üzere bir Enstitü kurulması gerekmektedir.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
2 Aralık 2017, Ankara

TÜRKİYE 9. ULUSLARARASI MERMER VE DOĞALTAŞ KONGRESİ VE SERGİSİ

SUNUŞ:

Türkiye 9. Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi ve Sergisi 13 Aralık 2017 tarihinde Antalya Belek' te düzenlendi.

İlki 1995 yılında yapılan Türkiye I. Mermer Sempozyumu ile başlayıp 2010 yılında 7ci Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi ile birlikte uluslararası statü kazanan kongreler serisi, 2014 yılında Globalstone2014 adıyla devam etmiştir. 13 Aralık 2017 tarihinde başlayan 9. Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi ve Sergisi 15 Aralık 2017 tarihinde sona ermiştir.

AÇILIŞ KONUŞMASI:

Saygıdeğer Katılımcılar,

Değerli Meslektaşlarım,

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına sizleri saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Odamız Genel Merkezi ile Akdeniz Bölge Temsilciliği tarafından 9 uncusu düzenlenen Türkiye Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi ve Sergisi` ne hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası`nın 45. Dönemini kapsayan 2016-2018 yılları arasında düzenlenen 8 kongre ve sempozyumun tamamı ilk kez uluslararası düzeyde gerçekleştirilmiş olup, bu kongre ve sempozyumlarda 500` ün üzerinde bilimsel bildiri sunulmuştur. Ülkemizde

yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen, düzenlemiş olduğumuz kongre ve sempozyumlara 30` un üzerinde ülkeden yaklaşık olarak 2.500 civarında bilim insanı, sektör temsilcisi ve meslektaşımız katılım sağlamıştır. Bu etkinliklerin finali ise şu an bulunmuş olduğumuz Türkiye 9. Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi` dir. Bu başarıya imza atan 5 şube, 2 bölge temsilciliği, 55 il ve 12 ilçe temsilciliği ile yaklaşık 18000 üyeden oluşan örgütün bir üyesi olmaktan ve burada sizlerle birlikte bulunmaktan büyük bir onur duyduğumu öncelikle belirtmek isterim.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası; mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki maden mühendislerini temsil etmektedir. Odamız üyelerinin hak ve menfaatlerini kamu yararı temelinde korumak ve geliştirmek, üyelerinin mesleki, sosyal ve kültürel gelişimlerini sağlamak, mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

Maden Mühendisleri Odası; meslek alanları üzerinden ülke gerçekleri hakkında üyelerini ve halkı bilgilendirmekte, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmekte ve bunların yaşama geçirilmesi için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmektedir.

Bu kapsamda, büyük bir emek ve özveriyle geliştirilerek uluslararası düzleme taşınan Türkiye 9. Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi ve Sergisi ülkemizde bilimsel ve mesleki olarak düzenlenen önemli organizasyonlardan birisidir.

Sempozyumda düzenlenen oturumlar, sunulan bildiriler ve dile getirilen görüşler maden mühendisliği uzmanlık alanına giren konularda, başta mermer ve doğaltaş sektörü olmak üzere, toplumun tüm kesimlerinin görüşlerinin oluşturulmasına kaynak sağlamaktadır. Düzenlediğimiz bilimsel etkinlikler ile her yıl üretilen yeni bilgi ve teknolojiyi sektörümüze, meslektaşlarımıza ve üyelerimize ulaştırmaya çalışıyoruz.

Odamız tarafından düzenlenen kongreler, sempozyumlar ve çalıştaylar ısrarla sürdürülmeseydi, demokratik işleyiş içinde mesleki sorunların ele alınmasına, çözümlenmesine ve ortak görüş oluşturma yöntemine ilişkin bu kadar köklü bir geleneği yaratmış olamayacaktık. Odamız bilimi reddeden, bilimsel etkinliklerimizi engellemeye çalışanlara karşı bilimin ve teknolojinin ışığında yürümeye ve bu geleneği sürdürmeye devam edecektir.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım;

Ülkemiz, dünya doğal taş rezervinin önemli bir kısmına sahiptir. Bu rezervler içerisinde 650` ye varan renk ve dokuda mermer çeşidinin bulunduğu vurgulanmaktadır. 2013 yılı içerisinde, yaklaşık 6.300.000 ton blok, 2.500.000 ton işlenmiş doğal taş ihraç edilmiş olup, ihracattan toplam olarak yaklaşık 2.250.000.000 \$ gelir elde edilmiştir. Sektörde yaklaşık 1.500 adet doğaltaş ocağı, fabrika ölçeğinde 2.000 kadar tesis, orta ve küçük ölçekli 9.000 atölye faaliyet göstermektedir. İstihdam edilen kişi sayısı 300.000 civarındadır.

Sektörün gelişimi bakımından önemli bir sorun, üretim ölçeğine ilişkindir. Sektörün, ağırlıklı olarak küçük ölçekli üreticilerden oluşan yapısı, eşitsiz üretim miktarlarının eşitsiz bir rekabet

içerisinde gerçekleştirilmesine neden olmaktadır. Ekonomik gerçeklerle bağdaşmayan bu durum; maliyetlerin artmasına, rezerv kaybına ve çevre tahribatına yol açarken, madencilik faaliyetlerinin de kamuoyu önünde olumsuz olarak tartışılmasına neden olmaktadır. Sektörde üretim ölçeğinin artırılması, verimliliğin artmasını sağlayacağı gibi rezerv kaybı ve çevre tahribatı gibi olumsuz durumların da ortadan kalkmasını sağlayacaktır.

Gelişmiş teknoloji kullanımı ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi, sektöre önemli katkılar yapacak ve yeni fırsatlar yaratacaktır. Bu çerçevede söz konusu teknolojilere uyum sağlayacak ve bunları kullanabilecek iyi eğitilmiş işgücünün varlığı da önemlidir. Madencilik faaliyetleri bilimsel ve teknik bilginin kullanımı ile rezerv kaybına yol açmadan, çevreyle barışık, işçi sağlığı ve güvenliği esasları çerçevesinde yürütülmelidir.

Saygıdeğer Delegates,

Değerli Meslektaşlarım,

Madencilik çalışmalarının; kamu yararı doğrultusunda çevre ve insan odaklı bir anlayışla, bilim ve tekniğin gereklerine uygun olarak yapılabilmesinde önemli etmenlerden biri de maden mühendisleridir. Meslektaşlarımızın, üniversite öğretimi sırasında aldıkları bilimsel ve teknik bilgileri, meslek yaşamı sırasında edindikleri deneyimlerle birleştirerek verecekleri mühendislik hizmetleriyle yaşanabilecek madencilik ve madencilikten kaynaklanan sorunlar giderilebilecektir. Ancak, meslektaşlarımızın bu çalışmalarını özgürce yapabilecekleri ortamları sağlayacak olan Maden Kanunu ve Uygulama Yönetmelikleri, meslektaşlarımıza gerekli güvenceyi sağlamak bir yana YTK, UMREK ve Daimi Nezaretçilik düzenlemeleriyle mesleklerini yapamaz hale getirmiş, çalışma alanlarını oldukça kısıtlamıştır. Diplomalarımız yok sayılmış, bilim ve teknik reddedilmiş, her şey MİGEM` in sertifikalarına bağlanmıştır. Bu durumun derhal düzeltilmesi gerekmektedir.

Mevzuattan kaynaklanan sorunlar sadece üyelerimizi olumsuz olarak etkilemekle sınırlı kalmamış, yasal düzenlemelerdeki istikrarsızlık ile uygulama hataları ve kuralsızlıklar, sektörün tüm kesimlerini de olumsuz olarak etkilemiştir. Uzun erimli planlamaların ve yatırımların gerekli olduğu madencilik sektörü için en önemli husus istikrardır. Ancak mevzuattan ve uygulamalardan kaynaklı değişkenlikler uzun erimli politikaların yaşama geçmesini engellemiş ve sonuç olarak sektörümüz bu durumdan olumsuz olarak etkilenmiştir. Sektörün istikrara, planlamaya ve teşviklere ihtiyacı bulunmaktadır.

Sempozyum kapsamında bilim insanlarının, uzmanların yoğun emekle hazırladıkları bildirimler, siz katılımcıların katkıları ve bunların sonucunda hazırlanacak sonuç bildirisinin, ilgili bakanlıkların bürokratları ve siyasal iktidarca önemsenmesi gerekmektedir. Odamız, üyelerimiz ve sektör adına bu görüşlerin takipçisi olacaktır.

Saygıdeğer Konuklar,

Değerli Meslektaşlarım,

Mermer ve Doğaltaş sektörünün sorunlarının çözümü ve ihtiyaç duyulan hedeflere ulaşabilmesi için madencilik bilim ve tekniğine uygun ar-ge çalışmaları ile bilimsel kongre, sempozyum ve çalıştayların periyodik olarak yapılması gerekmektedir. TMMOB Maden Mühendisleri Odası; sektörümüzün, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın gelişimi için geçmiş

yıllarda düzenlediği 8 adet sempozyum ile yapmış olduğu eğitim ve çalıştaylarda olduğu gibi, üzerine düşen görevi yapmış ve bundan sonra da yapmaya devam edecektir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu olarak 1995 yılında mermer sektöründeki gelişmelerin her yönüyle değerlendirilmesi için sempozyum düzenleme kararı alan; sempozyumların sürekliliğini sağlayan tüm organlarımıza ve sempozyumumuzu dokuzuncu kez düzenleyerek bizlere bu gururu yaşatan yönetim kurulu üyelerimize; Akdeniz Bölge Temsilciliğimize, sempozyumumuzun düzenlenmesinde emeği geçen yürütme kurulu başkanı ve üyelerine, etkinliğin bilimsel niteliğini artırılmasına katkı sağlayan bilim kurulu üyelerimize, bildiri ve sunum hazırlayan bilim insanlarına, yönetimleriyle katkı koyan oturma başkanlarımıza, sempozyumumuza desteklerini esirgemeyen tüm sektör kurum ve kuruluşları ile değerli yöneticilerine teşekkür ederiz.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası adına hepinizi saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyor, etkinliğimizin madencilik sektörüne, üyelerimize ve ülkemize önemli katkılar sağlayacağı inancıyla başarılı geçmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Ayhan YÜKSEL
TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı,
14 Aralık 2017, Antalya

SONUÇ BİLDİRGESİ:

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Antalya İl Temsilciliği tarafından düzenlenen Türkiye 9. Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi ve Sergisi, 13-15 Aralık 2017 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilmiştir. Kongreye 280 delege katılmış olup kongrede dünyanın ve ülkemizin çeşitli üniversitelerinden, kamu kurumlarından ve özel sektörden çok sayıda araştırmacı, yönetici ve bilim insanının desteği ve katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Kongrede doğal taş ocakçılığı, fabrika işletmeciliği, teknolojik ve bilimsel AR-GE çalışmaları, mimari ve ekonomi alanlarında 40 adet sözlü ve 28 adet poster sunum olmak üzere toplam 68 adet bildiri sunulmuş ve tartışılmıştır. Kongrede 4'ü yabancı olmak üzere 35 üniversiteden 106 akademisyen ve 7 Kurumdan 17 yazar olmak üzere toplam 123 yazar yer almıştır. Bildiriler, 5 farklı ülkeden 10 yabancı hakem olmak üzere toplam 67 hakem tarafından bilimsel olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca sektördeki teknolojik gelişmelerin paylaşıldığı ve 6 firmanın katıldığı bir sergi de çok sayıda delege tarafından ziyaret edilmiştir.

İlki 1995 yılında Afyon'da düzenlenen Mermer Sempozyumları zincirindeki son halka olan Türkiye 9. Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi ve Sergisi – Mersem 2017'de, genelde maden sektörünün ve özelde de madencilik ihracatı içinde lokomotif haline gelmiş olan doğal taş sektörünün yaşadığı sorunlar tartışılmıştır. Ayrıca, çözüm yollarının üretilmesi ve teknik/bilimsel gelişmelerin sektörle paylaşılmasının önemi vurgulanarak, doğal taş alanında çalışan araştırmacı, bilim insanı ve sektör bileşenlerini aynı platformda buluşturmak suretiyle sektörün ihtiyaç duyduğu Üniversite-Sanayii iş birliği için zemin oluşturulmuştur.

Türkiye'nin 1980'li yıllarda birkaç milyon dolar olan mermer (doğal taş) ihracatı 2017 kasım ayı sonu itibariyle 1,8 milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Bugün gerek üretim miktarı gerekse ihracat verileri açısından bakıldığında Türkiye, dünyanın ilk 5 ülkesi içerisinde yer almaktadır. Ülkemizin doğal taş sektöründeki gelişmeler sadece doğal taş üretimi ile sınırlı kalmamış, sektörel makine ve ekipman üretiminde de oldukça önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Özellikle son 25 yıllık süreçte ocak/fabrika ekipmanlarının yerli üretiminde oldukça iyi bir konuma gelinmiştir. Günümüzde ülkemizin hemen hemen tüm ocaklarında yerli üretim iş makineleri kullanılmasının yanı sıra birçok ülkeye mermer makineleri ihracatı da yapılmaktadır.

Son 10 yıllık süreç dikkate alındığında, doğal taş ihracatı toplam maden ihracatı içinde %45'lik gibi çok yüksek bir düzeyde olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle, doğal taş ihracatımız yaklaşık olarak tüm maden ihracatımız seviyelerinde gerçekleştirilmektedir. Doğal taş ihracat rakamlarının eğilimi, dünyadaki ve bölgemizdeki gelişmeler ile birlikte değerlendirildiğinde, önümüzdeki beş yıllık süre içerisinde doğal taş ihracatının 5-6 milyar \$ düzeyine ulaşacağı öngörülmektedir.

Doğal taş sektörünün ulaştığı seviyeyi korumak ve daha yukarılara taşımak için, ülke içinde ve dünyada gelişen dinamikleri iyi analiz etmek gerekmektedir. Sektör yatırımcılarının ve diğer paydaşların üretim politikalarını doğru analizlere dayandırmaları son derece önemlidir.

Bu amaçla "Mermer ve Doğaltaş" sektörünün gelişiminin devam etmesi, mevcut sorunlarının çözümü için kongre kapsamında sunulan bildirimler ve yapılan tartışmalar sonucunda TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından aşağıda belirtilen tespit ve öneriler geliştirilmiştir.

- Ülkemiz doğal taş ve mermer sektörünün rekabet gücü yüksektir. Bu sektörde, üretim ve kalite artışı ile inşaat ve sanayi sektörleri ile entegrasyonu amaçlayan kısa, orta ve uzun dönemli stratejik planların, bir "Doğaltaş Politikası" temelinde geliştirilerek süratle uygulamaya konulması, gerek toplumun gerekse madencilik sektörünün gelişimi bakımından büyük önem taşımaktadır.
- Rekabet gücü yüksek olan bu doğal kaynağımızdan en iyi şekilde yararlanılması için inşaat ve sanayi sektörleri ile entegre çalışacak mermer ve doğal taş projeleri, öncelikle teşvik edilmelidir.
- Doğaltaş sektörü uzun vadeli ve düşük faizli kredilerle desteklenmeli, elektrik enerjisinde ve motorinde düşük tarife uygulanarak rekabet gücü daha da artırılmalıdır.
- Başta kamu kurumlarının inşaat ve sanat yapılarında değerlendirilmek üzere, ülkemizde üretilen mermer ve doğaltaşların kullanılması sağlanmalıdır. Bu konuda mevzuat yeniden düzenlenmelidir.
- Sektördeki işletmelerin verimliliğini amacıyla üretim yöntemlerinin geliştirilmesine önem verilmelidir. Özellikle, ocak işletme yöntemlerinin sürekli geliştirilmesi rekabet şansını artırmaktadır. Bu amaçla yapılacak araştırma ve geliştirme çalışmaları, devlet tarafından desteklenmelidir.
- Gelişmiş teknoloji kullanımı ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi, sektöre önemli katkılar yapacak yeni fırsatlar yaratacaktır. Bu çerçevede söz konusu teknolojilere uyum sağlayacak ve bunları kullanabilecek iyi eğitilmiş işgücünün varlığı önemlidir. Madencilik faaliyetlerinin kaynak kaybına yol açmadan, çevreyle barışık, akılcı ve

ekonomik kurallara göre, iş güvenliği ve işçi sağlığı esasları çerçevesinde yürütülmesi bilimsel ve teknik bilginin kullanımı ile mümkündür. Bu durum, sektörde bilim ve teknolojinin uygulayıcısı olan maden mühendisinin istihdamını gerekli kılmaktadır. Sektörde maden mühendisinin istihdamının her ocağa en az bir maden mühendisi olmak üzere süratle artırılması, genel verimliliğin artışı bakımından son derece önemlidir.

- Doğaltaş sektöründeki eğitim ve öğretim konusunun yeniden ele alınması ve sektörün gereksinim ve beklentilerinin yansıtılması gerekmektedir. Bu çerçevede, üniversitelerin maden mühendisliği bölümü eğitim programlarında doğaltaş madenciliği ve işlemeciliğine yönelik derslere daha çok yer verilmeli ve ara eleman yetiştirmeye yönelik yüksek okullar devreye alınmalıdır. Ayrıca, mimarlık fakültelerinin ilgili bölümlerin eğitim programlarına mermer ve doğaltaş kullanımına yönelik dersler konulmalıdır.
- Doğaltaş sektöründe, bilim ve teknolojiyi süratle ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürebilme mekanizmaları hayata geçirilmeli, araştırma ve geliştirme faaliyetleri teşvik edilmelidir. Bu çerçevede; Oda-üniversite-sektör iş birliğini, sektörün gereksinimleri doğrultusunda geliştirmek önemlidir. Sektörün kullanabileceği bilim ve teknoloji üretimine yönelik araştırma-geliştirme faaliyetleri için, üniversite-sanayi ortak araştırma merkezleri, teknoloji geliştirme bölgeleri kurulmalıdır.
- Sektörde çalışan maden mühendisleri ve diğer maden emekçilerinin çalışma koşulları, sosyal hakları iyileştirilmeli ve ücretleri yükseltilmelidir. Bu konuda, Odamızın asgari ücret tarifesi dikkate alınmalıdır.
- Diğer tüm sektörlerde olduğu gibi yaşanan iş kazaları ve çevresel etkileşim madencilik sektörü içinde önemli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. İSG ve çevre konularında TMMOB Maden Mühendisleri Odasının düzenlediği eğitimlere ilgili Bakanlıklar ve sektör tarafından destek verilmelidir.
- Son yıllarda devlet kurumları ile başta meslek odaları olmak üzere sivil toplum örgütleri arasında ortak ve katılımcı çalışma anlayışı sektöre uğramıştır. Sorunların çözümü için diyalogun geliştirilmesi sorunların çözümü yolunda önemi adımlar atılmasını sağlayacaktır.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

15 Aralık 2017, Antalya